

Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2003 (122(I)/2003)

Ιστορικό Τροποποιήσεων

- **122(I)/2003**
- 239(I)/2004
- 143(I)/2005
- 173(I)/2006
- 92(I)/2008
- 211(I)/2012
- 206(I)/2015
- 18(I)/2017

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

Προόμιο

ΜΕΡΟΣ I ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- 1. Συνοπτικός τίτλος
- 2. Ερμηνεία
- 3. Σκοπός

ΜΕΡΟΣ II ΣΥΣΤΑΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

- 4. Σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, διορισμός των μελών της και λειτουργία αυτής
- 5. Όροι διορισμού, αμοιβής και σύνταξης
- 6. Τερματισμός διορισμού

ΜΕΡΟΣ III ΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΡΑΕΚ

- 7. Ίδρυση Γραφείου της ΡΑΕΚ
- 8. Προσωπικό του Γραφείου της ΡΑΕΚ
- 9. Ανεξαρτησία του Γραφείου της ΡΑΕΚ
- 10. Εξουσίες του Γραφείου της ΡΑΕΚ σε σχέση με απόκτηση, διάθεση και επένδυση περιουσίας
- 11. Ταμείο του Γραφείου της ΡΑΕΚ
- 12. Χρηματοδότηση του Γραφείου της ΡΑΕΚ
- 13. Προϋπολογισμός
- 14. Πληρωμές από το Ταμείο του Γραφείου της ΡΑΕΚ
- 15. Διαβουλεύσεις
- 16. Κανονισμοί για τέλη αδειών

- ο 17. Επίσημη σφραγίδα
- ο 18. Ετήσιες εκθέσεις
- ο 19. Τήρηση βιβλίων
- ο 20. Τήρηση Μητρώου
- ο 21. Εκπροσώπηση του Γραφείου της ΡΑΕΚ
- ο 22. Ευθύνη μελών της ΡΑΕΚ και προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ
- ο 23. Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον πράξεων της ΡΑΕΚ

ΜΕΡΟΣ IV ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕΚ

- ο 24. Γενικοί στόχοι της ΡΑΕΚ
- ο 25. Εξουσίες, καθήκοντα και αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ
- ο 25Α. Καθεστώς ρύθμισης διασυννοριακών θεμάτων
- ο 25Β. Συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές
- ο 26. Ρυθμιστικές αποφάσεις και αποφάσεις
- ο 27. Εξέταση παραβάσεων
- ο 28. Επιβολή διοικητικών προστίμων
- ο 29. Λήψη μέτρων για την προστασία του ανταγωνισμού
- ο 30. [Διαγράφηκε]

ΜΕΡΟΣ V ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΕΙΣ

- ο 31. Αρχές που διέπουν τις διατιμήσεις και χρεώσεις
- ο 32. Ρύθμιση διατιμήσεων και χρεώσεων
- ο 33. Πολιτική για τις ανενεργείς επενδύσεις

ΜΕΡΟΣ VI ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ

- ο 34. Υποχρέωση κατοχής άδειας
- ο 35. Παροχή εξαιρέσεων
- ο 36. Όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί αδειών
- ο 37. Αιτήσεις για χορήγηση αδειών
- ο 38. Εξέταση αιτήσεων και χορήγηση αδειών
- ο 39. Απόρριψη αίτησης για χορήγηση άδειας
- ο 40. Τροποποίηση, ανάκληση, μεταβίβαση και παράταση αδειών
- ο 41. Διατάγματα και προηγούμενες άδειες
- ο 42. Διαδικασία υποβολής προσφορών για αύξηση της δυναμικότητας παραγωγής ηλεκτρισμού
- ο 43. Επιλέγων πελάτης
- ο 44. Διάταγμα επιλέγοντα καταναλωτή

ΜΕΡΟΣ VII ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

- ο 45. Γενικές υποχρεώσεις Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς
- ο 46. Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς
- ο 47. Περιορισμός διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του συστήματος μεταφοράς

- 48. Υποχρέωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς να μην προβαίνει σε διακρίσεις
- 49. Έγκριση για χρήση του συστήματος μεταφοράς για σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια
- 50. Επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς
- 51. Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής

ΜΕΡΟΣ VII ΑΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

- 52. Γενικές υποχρεώσεις του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής
- 53. Αρμοδιότητες του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής
- 53. [Διαγράφηκε]
- 54. Εποπτεία Διαχειριστή Συστήματος Διανομής
- 55. Καθήκον του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής να μην προβαίνει σε διακρίσεις
- 55. [Διαγράφηκε]
- 56. Επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής

ΜΕΡΟΣ VIII ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

- 57. Κλειστά συστήματα διανομής
- 58. Χορήγηση άδειας στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και διορισμός του Διευθυντή ΔΣΜ
- 59. Τερματισμός του διορισμού του Διευθυντή ΔΣΜ
- 60. Προσωπικό και εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς
- 61. Προϋπολογισμός και οικονομικές διευθετήσεις
- 62. Αρμοδιότητες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς
- 63. Ετοιμασία προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς
- 64. Ανεξαρτησία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς
- 65. Παραχώρηση πόρων στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς
- 66. Καθήκον του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς να μην προβαίνει σε διακρίσεις
- 67. Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς
- 68. Επιτρεπόμενα έσοδα
- 68Α. Τήρηση βιβλίων
- 69. Τύπος Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς
- 70. Συμμόρφωση με το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς
- 70Α. Κήρυξη καθεστώτος αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά και μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από την αιφνίδια κρίση στην ενεργειακή αγορά
- 71. Καταστάσεις έκτακτης ανάγκης
- 72. Απόφαση σε διαφορές-

ΜΕΡΟΣ ΙΧ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

- 73. Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής
- 74. Πεδίο εφαρμογής των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής
- 75. Αναθεώρηση και τροποποίηση των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής

- 76. Έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής
- 77. Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής
- 78. Καταβολή εξόδων παραστάσεως, αποζημιώσεων, οδοπορικών και άλλων ωφελημάτων στο Πρόεδρο και μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής
- 79. Αρμοδιότητες και εξουσίες της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής
- 80. Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού
- 81. Πεδίο εφαρμογής των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού
- 82. Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού
- 83. Καταβολή εξόδων παραστάσεως, αποζημιώσεων, οδοιπορικών και άλλων ωφελημάτων στον Πρόεδρο και μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού
- 84. Συμβάσεις για τη σύνδεση και χρήση του συστήματος μεταφοράς και συστήματος διανομής
- 85. Αποφυγή δυσμενών διακρίσεων
- 86. Χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης του συστήματος μεταφοράς και διανομής
- 87. Απευθείας γραμμές
- 88. Ετοιμασία έκθεσης πρόβλεψης

ΜΕΡΟΣ X ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

- 89. Υπηρεσίες Δημόσιας Ωφέλειας
- 90. Υποχρεώσεις για ανανεώσιμες μορφές ενέργειας
- 91. Δικαιώματα καταναλωτών
- 92. Επίπεδα προστασίας καταναλωτών
- 93. Μέτρα Προστασίας καταναλωτών
- 94. Προστασία ευάλωτων καταναλωτών
- 95. Δείκτες απόδοσης
- 96. Κανονισμοί για την προστασία των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας

ΜΕΡΟΣ XI ΕΞΟΥΣΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕΚ

- 97. Εξουσίες εξασφάλισης πληροφοριών
- 98. Δικαιώματα εισόδου και Διατάγματα
- 99. Εξουσία δημοσίευσης πληροφοριών ή εγγράφων
- 100. Εξουσία έκδοσης Διαταγμάτων
- 101. Διεξαγωγή ερευνών

ΜΕΡΟΣ XII ΑΓΟΡΕΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

- 102. Αγορές Λιανικής

ΜΕΡΟΣ XIII ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- 103. Εξουσίες έκδοσης Κανονισμών
- 104. Εξουσίες έκδοσης Διαταγμάτων από τον Υπουργό και τη ΡΑΕΚ
- 105. Υποχρέωση προς εχεμύθεια
- 106. Καθορισμός ύστατου προμηθευτή

- 107. Χρηματοδότηση καθολικής υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας
- 108. Τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών επιχειρήσεων ηλεκτρισμού
- 109. Τήρηση αρχείων
- 110. Αδικήματα κατά παράβαση του άρθρου 34
- 111. Αδικήματα
- 112. Ειδοποιήσεις
- 113. Ποινική ευθύνη νομικών προσώπων και αξιωματούχων τους
- 114. Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού
- 115. Διαδικασία επανεξέτασης
- 116. Έναρξη ισχύος
- 2(ε) του Ν. 211(Ι)/2012Σημείωση Συντάκτη
- 2(στ) του Ν.211(Ι)/2012Σημείωση Συντάκτη
- 10 του Ν.211(Ι)/2012Σημείωση Συντάκτη
- 64(γ) του Ν. 211(Ι)/2012Σημείωση Συντάκτη

Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2003 (122(I)/2003)

Ιστορικό Τροποποιήσεων

- **122(I)/2003**
- 239(I)/2004
- 143(I)/2005
- 173(I)/2006
- 92(I)/2008
- 211(I)/2012
- 206(I)/2015

Προοίμιο

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο:

«Οδηγία 96/92/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας».

Για σκοπούς μερικής εναρμόνισης:

με τα άρθρα 2, 9, 10, 11, 12, 14, 15 της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2012 για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ»,

και για σκοπούς εφαρμογής της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στην χονδρική αγορά ενέργειας»,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός τίτλος

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2003.

- [122\(I\)/2003](#)

Ερμηνεία

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

«άδεια» σημαίνει άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 34·

«αιτητής» σημαίνει πρόσωπο, το οποίο υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37·

«ανανεώσιμες πηγές ενεργείας» σημαίνει τις ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές ενεργείας οι οποίες είναι η αιολική, η ηλιακή, η γεωθερμική, από τα κύματα, η παλιρροϊκή, η υδροηλεκτρική, από βιομάζα, από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια·

«ανανεώσιμη, μορφή ενέργειας» [Διαγράφηκε]·

«απευθείας αγωγός» [Διαγράφηκε]·

«απευθείας γραμμή» σημαίνει γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει -

(α)Μια απομονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν απομονωμένο πελάτη· ή

(β)έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας και μια επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και επιλέγοντες πελάτες·

«απομονωμένο μικροσύστημα» σημαίνει κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των 500 GWh το 1996, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με άλλα συστήματα·

«απόφαση» σημαίνει απόφαση της ΡΑΕΚ, όπως καθορίζεται στο άρθρο 26·

«αρχείο» σημαίνει οποιοδήποτε βιβλίο, έγγραφο ή οποιοδήποτε άλλο γραπτό ή έντυπο υλικό σε οποιαδήποτε μορφή περιλαμβανομένης οποιασδήποτε πληροφορίας, αποθηκευόμενης, διατηρούμενης ή φυλασσόμενης διά μέσου οποιασδήποτε μηχανικής ή ηλεκτρονικής συσκευής, είτε αποθηκεύεται είτε όχι, διατηρείται ή φυλάσσεται σε αναγνώσιμη μορφή·

«ΑΗΚ» σημαίνει την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«ασφάλεια» σημαίνει τόσο την ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, όσο και την τεχνική ασφάλεια·

«ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό» σημαίνει την ικανότητα ενός συστήματος ηλεκτρισμού να εφοδιάζει τους τελικούς καταναλωτές με ηλεκτρισμό όπως προβλέπεται στον παρόντα Νόμο·

«αυτοπαραγωγή» σημαίνει παραγωγή ηλεκτρισμού για ιδίαν χρήση·

«Γραφείο της ΡΑΕΚ» σημαίνει τη νομική οντότητα, η οποία ιδρύεται δυνάμει του άρθρου 7·

«δεσπόμενη θέση» και «κατάχρηση δεσπόμενης θέσης» έχουν την έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς από τους περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμους του 1989 μέχρι (Αρ. 2) του 2000·

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«δημόσια θέση», «δημόσια υπηρεσία» και «δημόσιος υπάλληλος» έχουν την έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς, από τους περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμους του 1990 μέχρι 2001·

«δημοσιευμένο» σημαίνει οποιοδήποτε έγγραφο το οποίο διατίθεται στο κοινό, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή·

«δείκτες απόδοσης» σημαίνει δείκτες που καθορίζονται σε Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του άρθρου 95·

«διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών» σημαίνει τη διαδικασία με την οποία καλύπτονται προγραμματισμένες πρόσθετες ανάγκες και ανάγκες αντικατάστασης δυναμικού με προμήθειες από νέες ή υπάρχουσες εγκαταστάσεις παραγωγής·

«διανομή» σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, σημαίνει τη διανομή ηλεκτρισμού μέσω συστήματος μέσης και χαμηλής τάσης που αποτελείται από ηλεκτρικές γραμμές, ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, μετασχηματιστές και μηχανισμούς τροφοδοσίας και διακοπής ηλεκτρικών κυκλωμάτων και που χρησιμοποιείται για τη διανομή ηλεκτρισμού τόσο στους πελάτες όσο και μεταξύ υποσταθμών, μη συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας·

«διασυνδεδεμένο σύστημα» σημαίνει το σύστημα που αποτελείται από αριθμό συστημάτων μεταφοράς και διανομής τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες διασυνδέσεις·

«διασύνδεση» σημαίνει εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για τη διασύνδεση των ηλεκτρικών συστημάτων·

«Διαχειριστής Συστήματος Διανομής» ορίζεται από την ΑΗΚ και είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος διανομής σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενεργείας·

«Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς» σημαίνει τη Μονάδα Διαχείρισης του Συστήματος Μεταφοράς η οποία συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 58 και είναι υπεύθυνος για το Σύστημα Μεταφοράς ως προνοούν τα άρθρα 62 και 63·

«Διευθυντής Διαχειριστή Συστήματος Διανομής» σημαίνει λειτουργό της ΑΗΚ στον οποίο η ΑΗΚ αναθέτει τη διεύθυνση της διαχείρισης του συστήματος διανομής·

«Διευθυντής Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου» σημαίνει το φυσικό πρόσωπο, το οποίο διορίζεται ως Διευθυντής του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 58·

«Διευθυντής Συστήματος Μεταφοράς» [Καταργήθηκε]

«δισπαρμένη παραγωγή» σημαίνει τις μονάδες παραγωγής που συνδέονται με το σύστημα διανομής·

«ΔΣΜΚ» σημαίνει το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου·

«έκθεση πρόβλεψης» σημαίνει την έκθεση το περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται στο άρθρο 88·

«έλεγχος» σημαίνει τα δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής σε επιχείρηση, και ιδίως μέσω:

(α) δικαιωμάτων κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης·

(β) δικαιωμάτων ή συμβάσεων που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επιρροής επί της σύνθεσης, της ψηφοφορίας ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης·

«εμπορικά ευαίσθητη πληροφορία» σημαίνει οποιαδήποτε πληροφορία, η αποκάλυψη της οποίας είναι δυνατό να ζημιώσει ουσιαστικά τα οικονομικά συμφέροντα οποιουδήποτε προσώπου·

«ενεργειακή αποδοτικότητα/διαχείριση της ζήτησης» σημαίνει τη συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση, στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και το χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και των φορτίων αιχμής, δίνοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής αποδοτικότητας ή άλλα μέτρα όπως οι συμβάσεις προμήθειας με δικαίωμα διακοπής, έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του δυναμικού παραγωγής, εάν οι πρώτες από τις προαναφερόμενες επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής·

«εξαίρεση» σημαίνει εξαίρεση από την υποχρέωση για κατοχή άδειας που παραχωρείται δυνάμει του άρθρου 35·

«εξουσιοδοτημένος λειτουργός» σημαίνει μέλος του προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ το οποίο διορίζεται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του άρθρου 7 και εξουσιοδοτείται από τη ΡΑΕΚ να εκτελεί καθήκοντα σύμφωνα με το άρθρο 98·

«εξουσιοδότηση κατασκευής απευθείας γραμμής» σημαίνει εξουσιοδότηση δυνάμει του άρθρου 87·

«έξυπνο σύστημα μέτρησης» ή «ευφυές σύστημα μέτρησης» σημαίνει το ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο μπορεί να μετρά την κατανάλωση ενέργειας, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες σε σύγκριση με ένα συμβατικό μετρητή και μπορεί να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα χρησιμοποιώντας μια μορφή ηλεκτρονικών επικοινωνιών·

«επικουρική υπηρεσία» σημαίνει υπηρεσία άλλη από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που είναι αναγκαία για τη λειτουργία ενός σταθερού και αξιόπιστου ηλεκτρικού συστήματος και που περιλαμβάνει άεργο ισχύ λειτουργική εφεδρεία, ρύθμιση συχνότητας και ικανότητα κρύας εκκίνησης·

«επιλέγων πελάτης» σημαίνει τον πελάτη που είναι ελεύθερος να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια από τον προμηθευτή της επιλογής του δυνάμει του άρθρου 43·

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

«επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε κατόχου άδειας δυνάμει του παρόντος Νόμου ή οποιουδήποτε πρόσωπου στο οποίο παρασχέθηκε Διάταγμα ή άδεια δυνάμει των άρθρων 4 και 9, αντίστοιχα, του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές και στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες·

«ηλεκτρική γραμμή» σημαίνει οποιαδήποτε γραμμή που χρησιμοποιείται αποκλειστικά ή μεταξύ άλλων, για τη ροή ηλεκτρισμού για οποιοδήποτε σκοπό και περιλαμβάνει-

(α) οποιοδήποτε στήριγμα για οποιαδήποτε τέτοια γραμμή, που περιλαμβάνει, οποιαδήποτε κατασκευή, πάσσαλο ή οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο εντός, επί, διά μέσου ή από το οποίο, μια τέτοια γραμμή δυνατόν να στηρίζεται, μεταφέρεται ή αναρτάται,

(β) οποιαδήποτε συσκευή η οποία συνδέεται με οποιαδήποτε τέτοια γραμμή για το σκοπό ροής ηλεκτρισμού ή παροχής άλλων υπηρεσιών, και

(γ) οποιοδήποτε σύρμα, καλώδιο, σωλήνα, αγωγό ή παρόμοιο αντικείμενο, περιλαμβανομένης της επένδυσης ή του καλύμματός του, το οποίο περιβάλλει ή στηρίζει ή που περιβάλλεται ή στηρίζεται από οποιαδήποτε τέτοια γραμμή, ή είναι εγκατεστημένο πολύ κοντά ή στηρίζεται, μεταφέρεται ή αναρτάται σε σχέση με οποιαδήποτε τέτοια γραμμή·

«ηλεκτρικός εξοπλισμός» σημαίνει οποιαδήποτε εγκατάσταση, μηχανισμό ή συσκευή που χρησιμοποιείται για παραγωγή, μεταφορά, διανομή ή προμήθεια ηλεκτρισμού ή για σκοπούς που σχετίζονται με τα πιο πάνω και δεν περιλαμβάνει-

(α) ηλεκτρική γραμμή,

(β) μετρητή που χρησιμοποιείται για την καταγραφή της ποσότητας του ηλεκτρισμού που παρέχεται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση, ή

(γ) ηλεκτρική συσκευή κάτω από τον έλεγχο καταναλωτή·

«ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής» σημαίνει την ΑΗΚ με την ιδιότητά της ως ιδιοκτήτριας του συστήματος διανομής·

«ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς» σημαίνει την ΑΗΚ με την ιδιότητα της ως ιδιοκτήτριας του συστήματος μεταφοράς·

«ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης» σημαίνει την κάλυψη της προβλέψιμης ζήτησης ηλεκτρισμού με τη διαθέσιμη παραγωγή χωρίς να είναι ανάγκη να ληφθούν μέτρα περιορισμού της κατανάλωσης·

«κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει επιχείρηση ηλεκτρικής ενεργείας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενεργείας, όπου το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενεργείας·

«καθολική υπηρεσία προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας» σημαίνει την ικανοποίηση των εύλογων απαιτήσεων για προμήθεια ηλεκτρισμού συγκεκριμένης ποιότητας, σε λογικές, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες και διαφανείς τιμές που δεν εισάγουν διακρίσεις όλων των οικιακών πελατών και όπου κρίνεται σκόπιμο από τον Υπουργό με έκδοση σχετικού Διατάγματος και των μικρών επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως της γεωγραφικής τους τοποθεσίας, υπό το φως των συνθηκών που επικρατούν στη Δημοκρατία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25(1)(λζ)·

«Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού» σημαίνει τους Κανόνες που διέπουν την αγοραπωλησία ηλεκτρισμού μεταξύ κατόχων αδειών, οι οποίοι ετοιμάζονται και δημοσιεύονται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου σύμφωνα με το άρθρο 80·

«Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής» σημαίνει τους Κανόνες σε σχέση με όλες τις τεχνικές πτυχές που σχετίζονται με τη σύνδεση και τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς και του συστήματος διανομής, οι οποίοι ετοιμάζονται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς

Κύπρου και το Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 73.

«Κανονισμοί» σημαίνει οποιοσδήποτε Κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου.

«Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 714/2009» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003.

«Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας.

«καταναλωτής» [Διαγράφηκε].

«κάτοχος άδειας» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο στο οποίο χορηγείται άδεια δυνάμει του άρθρου 34.

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και/ή συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία γράφτηκε στο Οπόρτο την 2α Μαΐου 1992, και προσαρμόστηκε από το Πρωτόκολλο το οποίο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 17 Μαΐου 1993 και όπως η Συμφωνία αυτής περαιτέρω εκάστοτε τροποποιείται.

«λειτουργική ασφάλεια δικτύου» σημαίνει τη συνεχή λειτουργία του δικτύου μεταφοράς και, όπου αρμόζει, του δικτύου διανομής υπό προβλέψιμες συνθήκες.

«Λογαριασμός ΔΣΜΚ» σημαίνει τον λογαριασμό που ανοίγεται από το Διευθυντή ΔΣΜΚ σε σχέση με τον οποίο μόνο ο Διευθυντής Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου και πρόσωπα εξουσιοδοτημένα από το Διευθυντή ΔΣΜΚ έχουν δικαίωμα υπογραφής.

«μακροπρόθεσμος προγραμματισμός» σημαίνει τον προγραμματισμό των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά το δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής σε μακροπρόθεσμη βάση, προκειμένου να καλύπτεται η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα και να εξασφαλίζεται ο εφοδιασμός των πελατών.

«μέλος της ΡΑΕΚ» σημαίνει πρόσωπο που διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 4 περιλαμβανομένου του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της ΡΑΕΚ.

«μεταφορά», σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, σημαίνει τη μεταφορά ηλεκτρισμού μέσω ενός συστήματος μεταφοράς δηλαδή, ενός συστήματος που αποτελείται, εξ ολοκλήρου ή κυρίως, από γραμμές και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις υψηλής τάσης και το οποίο χρησιμοποιείται για τη μεταφορά ηλεκτρισμού από ένα σταθμό παραγωγής σε ένα υποσταθμό, ή από ένα σταθμό παραγωγής σε άλλο, ή από ένα υποσταθμό σε άλλο, ή προς ή από οποιαδήποτε διασύνδεση, ή σε τελικούς πελάτες, ή σε διανομείς μη συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας και επίσης δεν θα περιλαμβάνει οποιοσδήποτε τέτοιες γραμμές τις οποίες η ΑΗΚ μπορεί, από καιρό σε καιρό, με την έγκριση της ΡΑΕΚ να καθορίζει ως μέρος του συστήματος διανομής, αλλά θα περιλαμβάνει οποιαδήποτε διασύνδεση η οποία ανήκει στην ΑΗΚ.

«μέση τάση» σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) υπερβαίνει το 1kV αλλά δεν υπερβαίνει τα 36 kV.

«μη επιλέγων πελάτης» σημαίνει οποιοδήποτε πελάτη ο οποίος δεν καθορίζεται ως επιλέγων πελάτης δυνάμει Υπουργικού διατάγματος που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 44 και ο οποίος προμηθεύεται ηλεκτρισμό από την ΑΗΚ·

«μη οικιακός πελάτης» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια που δεν προορίζεται για τη δική του οικιακή χρήση, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών και των πελατών χονδρικής·

«Μητρώο» σημαίνει το μητρώο το οποίο τηρείται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20·

«μικρό απομονωμένο σύστημα» σημαίνει κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των 3000 GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό κάτω του 5 % της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα·

«μονάδα συμπαραγωγής» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί της Προώθησης της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο.

«Οδηγία 2005/89/ΕΚ» σημαίνει την Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιανουαρίου 2006 περί των μέτρων διασφάλισης του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και περί επενδύσεων υποδομής, όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«οικιακός πελάτης» σημαίνει τον πελάτη που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια για δική του οικιακή κατανάλωση, αποκλεισμένων των εμπορικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων·

«οικονομική προτεραιότητα» σημαίνει την κατάταξη των πηγών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας βάσει οικονομικών κριτηρίων·

«ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενεργείας» σημαίνει την επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη·

«Οργανισμός» σημαίνει τον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, ο οποίος ιδρύεται με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 713/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 για την ίδρυση Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας·

«οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει την επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφορά, διανομή ή προμήθεια ηλεκτρικής ενεργείας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενεργείας·

«παράγω» παράγω σε σχέση με την ηλεκτρική ενέργεια σημαίνει παράγω ηλεκτρική ενέργεια·

«παραγωγός» σημαίνει σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·

«παροχέας καθολικής υπηρεσίας ηλεκτρικής ενεργείας» [Διαγράφηκε]·

«πελάτης ή καταναλωτής» σημαίνει τον πελάτη χονδρικής ή τον τελικό πελάτη ηλεκτρικής ενεργείας·

«πελάτης χονδρικής» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια με σκοπό τη μεταπώλησή της εντός ή εκτός του συστήματος όπου είναι εγκατεστημένο·

«προμήθεια» σημαίνει την πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες·

«προμηθευτής» σημαίνει πρόσωπο το οποίο είναι κάτοχος άδειας σύμφωνα με τις παραγράφους (β) ή (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 34·

«πρόσωπο» σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο και περιλαμβάνει εταιρεία, συνεταιρισμό, δήμο, σωματείο, ίδρυμα, ή οποιαδήποτε άλλη ένωση ή σύνδεσμο προσώπων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα·

«προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης» σημαίνει προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης της ΡΑΕΚ που αναφέρεται στο άρθρο 26·

«Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς» σημαίνει Πρωτόκολλο το οποίο συνάπτεται μεταξύ του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67, το περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται στο άρθρο 69·

«ρυθμιστική απόφαση» σημαίνει απόφαση της ΡΑΕΚ, η οποία σχετίζεται με οποιοδήποτε θέμα αφορά την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 26·

«ΡΑΕΚ» σημαίνει τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου·

«Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου» σημαίνει την Αρχή η οποία συστήνεται δυνάμει του άρθρου 4·

«σταθμός παραγωγής» σημαίνει σταθμό για την παραγωγή ηλεκτρισμού·

«σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας» σημαίνει τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας·

«Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού» σημαίνει την Επιτροπή που συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 82·

«Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής» σημαίνει την Επιτροπή που συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 77·

«συμπαγωγή» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί της Προώθησης της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο·

«συμπαγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού» [Διαγράφηκε]

«συμπαγωγή υψηλής απόδοσης» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί της Προώθησης της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο·

«συνδεδεμένη επιχείρηση» σημαίνει τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 41 της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, βασιζόμενης στο άρθρο 44, παράγραφος 2, στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς, ή/και οι συγγενείς επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 33 παράγραφος 1 της ίδιας οδηγίας ή/και οι επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους·

«σύστημα διανομής» σημαίνει σύστημα, που δεν περιλαμβάνει οποιοδήποτε μέρος του συστήματος μεταφοράς, το οποίο αποτελείται, κύρια ή εξ ολοκλήρου από-

(α) ηλεκτρικές γραμμές των δικτύων μέσης και χαμηλής τάσης μεταξύ αυτόματων διακοπών κυκλώματος ή διακοπών μέσης τάσης στους υποσταθμούς μεταφοράς που ανήκουν στον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και χρησιμοποιούνται για τη διανομή ηλεκτρισμού από μονάδες παραγωγής ή άλλα σημεία εισόδου μέχρι το σημείο παράδοσης σε πελάτες ή άλλους χρήστες, και

(β) οποιοδήποτε ηλεκτρολογικό εξοπλισμό ο οποίος ανήκει ή είναι υπό τη διαχείριση του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής σε σχέση με τη διανομή ηλεκτρισμού,

«σύστημα μεταφοράς» σημαίνει το σύστημα που αποτελείται εξ ολοκλήρου ή κυρίως από ηλεκτρικές γραμμές υψηλής τάσης που ανήκουν στην ΑΗΚ και χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρισμού από ένα σταθμό παραγωγής σε υποσταθμό ή σε άλλο σταθμό παραγωγής ή μεταξύ υποσταθμών και περιλαμβάνει οποιοδήποτε εξοπλισμό, συσκευές και μετρητές που ανήκουν στην ΑΗΚ σε σχέση με τη μεταφορά ηλεκτρισμού·

«συστήματα αγωγού φυσικού αερίου» [Διαγράφηκε]·

«τελικός πελάτης» σημαίνει τον πελάτη που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια για δική του χρήση·

«Υποχρέωση Δημόσιας Ωφέλειας» σημαίνει οποιαδήποτε υποχρέωση που επιβάλλεται σε επιχειρήσεις ηλεκτρισμού δυνάμει του άρθρου 89 και λαμβάνει υπόψη τους γενικούς κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού·

«Υπουργείο» σημαίνει το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού·

«ύστατος προμηθευτής» σημαίνει τον κάτοχο άδειας, ο οποίος σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο καθορίζεται για να παρέχει καθολική υπηρεσία προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας·

«υψηλή τάση» σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) υπερβαίνει τα 36 kV·

«φορέας συγκέντρωσης της ζήτησης» σημαίνει τον πάροχο υπηρεσιών στον τομέα της ζήτησης ο οποίος συνδυάζει πολλαπλά φορτία καταναλωτών βραχείας διάρκειας προς πώληση ή εκπλειστηριασμό σε οργανωμένες αγορές ενέργειας·

«φυσικό αέριο» σημαίνει οποιουδήποτε υδρογονάνθρακες ή μίγμα υδρογονανθράκων και άλλων αερίων τα οποία αποτελούνται κυρίως από μεθάνιο και περιλαμβάνει το υγροποιημένο φυσικό αέριο·

«χαμηλή τάση» σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η ανώτερη τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) δεν υπερβαίνει 1 kV.

«χρήστης συστήματος» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί ένα σύστημα μεταφοράς ή διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα·

- [122\(I\)/2003](#)
- [239\(I\)/2004](#)
- [173\(I\)/2006](#)
- [92\(I\)/2008](#)
- [211\(I\)/2012](#)
- [206\(I\)/2015](#)

3.(1) Ο παρών Νόμος θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και την προστασία των καταναλωτών, με στόχο τη βελτίωση και την ολοκλήρωση ανταγωνιστικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα. Ορίζει τους κανόνες για την οργάνωση και λειτουργία του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, την ανοικτή πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες που ισχύουν για τις προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών και τη χορήγηση προς υποβολή προσφορών και τη χορήγηση αδειών καθώς και για την εκμετάλλευση των δικτύων. Θεσπίζει επίσης υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας και δικαιώματα των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας και αποσαφηνίζει τις υποχρεώσεις του ανταγωνισμού.

(2) Ο παρών Νόμος προνοεί τη ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία και, μεταξύ άλλων-

(α) Εγκαθιδρύει τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου·

(β) προνοεί τη δημιουργία ενός νέου καθεστώτος χορήγησης αδειών αναφορικά με την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρισμού·

(γ) προνοεί για τη δημιουργία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς·

(δ) εγκαθιδρύει το πλαίσιο για τις διευθετήσεις μεταξύ του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς·

(ε) ρυθμίζει την πρόσβαση στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής·

(στ) επιτρέπει την εισαγωγή Υποχρεώσεων Δημόσιας Ωφέλειας· και

(ζ) ρυθμίζει θέματα που αφορούν την προστασία του καταναλωτή.

(η) ρυθμίζει θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος·

(θ) διασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές του παρόντος Νόμου με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικώς βιώσιμης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και δεν κάνουν διακρίσεις μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ II ΣΥΣΤΑΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, διορισμός των μελών της και λειτουργία αυτής

4.- (1) Συστήνεται Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, η οποία στο εξής θα αναφέρεται ως «ΡΑΕΚ».

(2) Η ΡΑΕΚ αποτελείται από τρία μέλη.

(3) Το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει, μετά από διαβουλεύσεις με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, πρόσωπα ως μέλη της ΡΑΕΚ. Το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει ένα από αυτά ως Πρόεδρο της ΡΑΕΚ και άλλο ένα ως Αντιπρόεδρο της ΡΑΕΚ.

(4) Πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους, τα μέλη της ΡΑΕΚ δίδουν διαβεβαίωση για την πιστή εκτέλεση των καθηκόντων τους ενώπιον του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(5) Η ΡΑΕΚ είναι νομικά διακριτή και λειτουργικά ανεξάρτητη από κάθε άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα.

(6) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει αυτόνομες αποφάσεις, ανεξάρτητα από κάθε πολιτικό οργανισμό, και διαθέτει ξεχωριστές ετήσιες δημοσιονομικές προβλέψεις, με αυτονομία ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού, και επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων της.

(7) Η λειτουργία της ΡΑΕΚ ρυθμίζεται με Κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 102. Οι Κανονισμοί αυτοί θα καθορίζουν μεταξύ άλλων τον τρόπο λήψης αποφάσεων της ΡΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Όροι διορισμού, αμοιβής και σύνταξης

5.-(1) Τα πρόσωπα που διορίζονται στη θέση του μέλους της ΡΑΕΚ πρέπει να είναι πρόσωπα ανώτατου ηθικού και υψηλού επαγγελματικού επιπέδου και να διαθέτουν πείρα και γνώσεις και να έχουν επιδείξει ικανότητες σε ένα ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς:

(α) βιομηχανία·

(β) μηχανική·

(γ) εμπόριο·

(δ) οικονομικά·

(ε) νομικά.

(2) Στη διάρκεια της θητείας τους τα μέλη της ΡΑΕΚ -

(α) Δεν θα έχουν οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, συμπεριλαμβανομένου συμφέροντος σε μετοχές, σε οποιαδήποτε εταιρεία που διεξάγει οποιαδήποτε επιχείρηση στον τομέα της ενέργειας,

(β) δεν θα αποδέχονται ή διατηρούν απασχόληση σε οποιαδήποτε εργασία, αξίωμα ή θέση από την οποία εύλογα αναμένεται η καταβολή απολαβών οποιασδήποτε μορφής ανεξάρτητα αν όντως καταβάλλεται ή όχι, και

(γ) δεν θα είναι αξιωματούχοι πολιτικού κόμματος.

(3) οι θέσεις των μελών της ΡΑΕΚ δεν υπάγονται στη δημόσια υπηρεσία και ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (5) και (6) του άρθρου 4.

(4) Ο διορισμός προσώπου στη θέση του μέλους της ΡΑΕΚ :

(α) Είναι για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα έξι χρόνια σε κάθε περίπτωση, και

(β) περιορίζεται στο ανώτατο όριο δύο θητειών.

(γ) Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του, καθορίζει κατάλληλο σύστημα περιτροπής των μελών της ΡΑΕΚ.

(5) Τα μέλη της ΠΑΕΚ έχουν τέτοιες απολαβές και τέτοιο επίδομα διακίνησης ή άλλα επιδόματα ως ήθελε καθορίσει το Υπουργικό Συμβούλιο.

(6) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να καθορίζει πληρωμή-

(α) Τέτοιων επιδομάτων ή φιλοδωρημάτων ή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων προς ή σε σχέση με πρόσωπο που υπηρέτησε ως μέλος της ΠΑΕΚ, ή

(β) τέτοιων ποσών που να αποσκοπούν στην πληρωμή επιδομάτων ή φιλοδωρημάτων ή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων σε πρόσωπο που υπηρέτησε ως μέλος της ΠΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Τερματισμός διορισμού

6.-(1) Πρόσωπο που κατέχει τη θέση μέλους της ΠΑΕΚ δύναται πριν από τη λήξη της θητείας του -

(α) Μέλος της ΠΑΕΚ που παραιτείται, παύεται ή αφυπηρετεί δε θα κατέχει οποιαδήποτε θέση ή δε θα εργοδοτείται ή δε θα ενεργεί ως σύμβουλος για περίοδο δύο (2) ετών από την ημέρα παραίτησης, παύσης ή αφυπηρέτησης σύμφωνα με τον περί Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημόσιου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμου του 2007, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(β) να παυθεί από τη θέση αυτή με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου εφόσον συντρέχει οποιοσδήποτε από τους πιο κάτω λόγους:

(i) πάσχει από πνευματική ή σωματική ανικανότητα η οποία τον καθιστά ανίκανο να εκτελεί τα καθήκοντά του και να ασκεί τις εξουσίες και αρμοδιότητές του για το υπόλοιπο της θητείας του,

(ii) συμπεριφέρεται ανάρμοστα ή ενεργεί αμελώς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή την άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του,

(iii) συμπεριφέρεται με τρόπο ασυμβίβαστο προς την υποχρέωσή του να διατηρεί την ανεξαρτησία του αξιώματός του όπως καθορίζεται στο εδάφιο (2).

(iv) έχει, πριν από το διορισμό του, παραλείψει να αποκαλύψει στοιχείο ή γεγονός το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει κώλυμα στο διορισμό του ως αποτέλεσμα οποιωνδήποτε λόγων που εκτίθενται στο εδάφιο αυτό.

(v) έχει καταδικαστεί, με απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου, σε ποινικό αδίκημα κατά παράβαση του παρόντος Νόμου· ή

(vi) έχει καταδικαστεί με απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου σε ποινικό αδίκημα που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), συμπεριφορά ασυμβίβαστη με τη διατήρηση της ανεξαρτησίας του αξιώματος του μέλους της ΠΑΕΚ περιλαμβάνει, αλλά δεν περιορίζεται-

(α) Στην αποδοχή αξιώματος ή εργασίας της οποίας οι απολαβές τελούν υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας ή στην αποδοχή ή διατήρηση οποιασδήποτε θέσης ή ιδιότητας στη δημόσια υπηρεσία ή σε δήμο ή σε οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο ή οργανισμό δημοσίου δικαίου· ή

(β) στην εργοδότηση ή αποδοχή εργοδότησης στην ΑΗΚ, σε οποιαδήποτε εταιρεία ή οργανισμό που ελέγχεται από την ΑΗΚ ή σε πρόσωπο που κατέχει άδεια δυνάμει του άρθρου 34 ή έτυχε εξαίρεσης δυνάμει του άρθρου 35·

(γ) στην αποδοχή οποιουδήποτε αξιώματος σε πολιτικό κόμμα ή στην ενεργό εμπλοκή του στα κομματικά δρώμενα· ή

(δ) στην αποδοχή ή διατήρηση απασχόλησης σε οποιαδήποτε εργασία, αξίωμα ή θέση οπουδήποτε στον ιδιωτικό τομέα έναντι απολαβών οποιασδήποτε μορφής ή υπό οποιοδήποτε περιστάσεις υπό το φως των οποίων εύλογα αναμένεται η καταβολή απολαβών, ανεξάρτητα αν όντως καταβάλλεται ή όχι.

(3) Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος της ΡΑΕΚ παραιτηθεί ή παυθεί από τη θέση του, μέχρις ότου διορισθεί αντικαταστάτης ή στην περίπτωση προσωρινής απουσίας ή ανικανότητας του Προέδρου της ΡΑΕΚ,, ο Αντιπρόεδρος της ΡΑΕΚ ασκεί τις αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και τις εξουσίες του Προέδρου της ΡΑΕΚ.

(4) Το Υπουργικό Συμβούλιο κοινοποιεί την απόφασή του για την παραίτηση ή παύση οποιουδήποτε μέλους της ΡΑΕΚ στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(5) Τα μέλη της ΡΑΕΚ ασκούν τις αρμοδιότητες, καθήκοντα και εξουσίες της θέσης τους, παρά το γεγονός ότι θέση μέλους της ΡΑΕΚ είναι προσωρινά κενή.

(6)(α) Μέλος της ΡΑΕΚ που παραιτείται, παύεται ή αφυπηρετεί δε θα κατέχει οποιαδήποτε θέση ή δε θα εργοδοτείται ή δε θα ενεργεί ως σύμβουλος για περίοδο δύο (2) ετών από την ημέρα παραίτησης, παύσης ή αφυπηρέτησης σύμφωνα με τον περί Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημόσιου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμου του 2007, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(β) Πρόσωπο, που παραβιάζει τις διατάξεις της παραγράφου (α), είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης, που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες, ή σε χρηματική ποινή, που δεν υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες ευρώ, ή και στις δύο αυτές ποινές.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΡΑΕΚ

Ίδρυση Γραφείου της ΡΑΕΚ

7.-(1) Ιδρύεται νομικό πρόσωπο το οποίο θα είναι γνωστό ως το Γραφείο της ΡΑΕΚ.

(2) Το Γραφείο της ΡΑΕΚ έχει, σύμφωνα με το εδάφιο (1), δική του χωριστή νομική προσωπικότητα από αυτή της ΡΑΕΚ.

(3) Η ΡΑΕΚ προϊστάται, εποπτεύει και ασκεί έλεγχο στο Γραφείο της ΡΑΕΚ.

(4) Το Γραφείο της ΡΑΕΚ στελεχώνεται, λειτουργεί και διοικείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των εκάστοτε ισχυόντων Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(5) Το προσωπικό του Γραφείου της ΡΑΕΚ ενεργεί σύμφωνα με τις εντολές και οδηγίες της ΡΑΕΚ.

(6) Το Γραφείο της ΡΑΕΚ παρέχει στη ΡΑΕΚ τέτοιες διευκολύνσεις και υπηρεσίες όπως η ΡΑΕΚ κατά την απόλυτη διακριτική της ευχέρεια, ήθελε κρίνει αναγκαίο, προς την άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων της ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 25 και την εκπλήρωση των καθηκόντων της ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 24.

- [122\(I\)/2003](#)

Προσωπικό του Γραφείου της ΡΑΕΚ

8.-(1) Η ΡΑΕΚ δύναται, να διορίσει τέτοια μέλη του προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ, τα οποία κρίνονται αναγκαία για να μπορεί η ΡΑΕΚ να εκτελεί τα καθήκοντά του και να ασκεί τις εξουσίες και αρμοδιότητές του.

(2) Τα μέλη του προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ διορίζονται από τη ΡΑΕΚ είτε μόνιμα είτε με σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες που καθορίζονται σε Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ με βάση τον παρόντα Νόμο.

(3)(α) Οι Κανονισμοί που αφορούν τα μέλη του προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ ρυθμίζουν και προβλέπουν τις διαδικασίες που διέπουν τον διορισμό, τους όρους εργοδότησης και την προαγωγή των μελών του προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ, μαζί με τις κατηγορίες θέσεων, τα ωφελήματα αφυπηρέτησης, τον πειθαρχικό κώδικα και την πειθαρχική εξουσία που ασκείται από τη ΡΑΕΚ .

(β) Τα ωφελήματα αφυπηρέτησης των μελών του προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ, τα οποία κατέχουν μόνιμη θέση και τα ωφελήματα και συντάξεις των εξαρτημένων προσώπων από αυτά τα μέλη και των οικογενειών αυτών των μελών διέπονται, τηρουμένων των αναλογιών, από τις εκάστοτε σε ισχύ διατάξεις των περί Συντάξεων Νόμων του 1997 έως 2001.

(4) Τα καθήκοντα, ευθύνες και προσόντα των μελών του προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ καθορίζονται σε σχέδια υπηρεσίας που καταρτίζονται από τη ΡΑΕΚ και εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(5) Η οργανική διάρθρωση του προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ περιλαμβάνεται στον ετήσιο προϋπολογισμό της ΡΑΕΚ

(6) Παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου εκάστοτε σε ισχύ νόμου και κανονισμών, η ΡΑΕΚ δύναται-

(α) να εξασφαλίζει η ίδια απευθείας υπηρεσίες σε θέματα σχετιζόμενα με την άσκηση των δυνάμει του παρόντος Νόμου καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της και εκτέλεση των καθηκόντων της ή με την προς τούτο εκπαίδευση του προσωπικού του Γραφείου, και

(β) να προσλαμβάνει τέτοιους εμπειρογνώμονες ή συμβούλους ως ήθελε κρίνει αναγκαίο για να την βοηθούν στην άσκηση των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της. Οποιοσδήποτε αμοιβές οφειλόμενες σε

εμπειρογνώμονα ή σύμβουλο προσλαμβανόμενο σύμφωνα με το άρθρο αυτό θα αποτελούν μέρος των δαπανών της ΠΑΕΚ.

(7) Η ΠΑΕΚ δύναται να εκτελεί τα καθήκοντα, αρμοδιότητες και εξουσίες της, όπως ήθελε κρίνει αναγκαίο δια οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού του Γραφείου της ΠΑΕΚ και οποιουδήποτε καθήκον, αρμοδιότητα ή εξουσία που ανατίθεται στη ΠΑΕΚ δύναται να εκτελείται από οποιουδήποτε μέλος του προσωπικού του Γραφείου της ΠΑΕΚ το οποίο είναι εξουσιοδοτημένο από αυτή.

- [122\(I\)/2003](#)

Ανεξαρτησία του Γραφείου της ΠΑΕΚ

9.-(1) Το Γραφείο της ΠΑΕΚ δεν υπάγεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο ή Τμήμα της Κυβέρνησης.

(2) Το Γραφείο της ΠΑΕΚ, το προσωπικό του Γραφείου της ΠΑΕΚ και όλα τα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα με διεξαγωγή εργασίας για λογαριασμό της ΠΑΕΚ :

(i) ενεργούν ανεξάρτητα από οποιοδήποτε αγοραίο συμφέρον· και

(ii) δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν απευθείας οδηγίες από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή άλλη δημόσια ή ιδιωτική οντότητα κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων· με την απαίτηση αυτή δεν τίγεται η, κατά περίπτωση, στενή συνεργασία με άλλες συναφείς εθνικές αρχές ούτε οι γενικοί πολιτικοί προσανατολισμοί που εκδίδει η κυβέρνηση και οι οποίοι δεν συνδέονται με τα κατά τα άρθρα 24 και 25 καθήκοντα και αρμοδιότητες της ΠΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Εξουσίες του Γραφείου της ΠΑΕΚ σε σχέση με απόκτηση, διάθεση και επένδυση περιουσίας

10. Προς εκπλήρωση εντολής της ΠΑΕΚ και σύμφωνα με τυχόν όρους και προϋποθέσεις, που η ΠΑΕΚ κρίνει σκόπιμο να διατυπώσει, το Γραφείο της ΠΑΕΚ δύναται-

(α) Να αποκτά με αγορά, ανταλλαγή, δωρεά ή οποιοδήποτε άλλο τρόπο, ακίνητη ή κινητή περιουσία για τις ανάγκες στέγασης και λειτουργίας της ΠΑΕΚ και του Γραφείου της ΠΑΕΚ,

(β) να αποδέχεται την παροχή χορηγιών από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας, την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνή οργανισμό,

(γ) να πωλεί, ανταλλάσσει, εκμισθώνει, εκχωρεί ή διαθέτει με οποιοδήποτε άλλο τρόπο οποιαδήποτε κινητή ή ακίνητη περιουσία του Γραφείου και να υποθηκεύει ή επιβαρύνει την εν λόγω περιουσία για τις ανάγκες του Γραφείου της ΠΑΕΚ ή της ΠΑΕΚ ,

(δ) να μισθώνει ή εξασφαλίζει άδεια χρήσης οποιασδήποτε ακίνητης ή κινητής περιουσίας για τις ανάγκες στέγασης και λειτουργίας του Γραφείου της ΠΑΕΚ και της ΠΑΕΚ,

(ε) με την απόφαση της ΡΑΕΚ, να συνάπτει δάνεια αναγκαία προς υλοποίηση των όσων αναφέρονται στις παραγράφους (α), (γ) και (δ) πιο πάνω,

(στ) να συνάπτει συμβάσεις και να πράττει οτιδήποτε άλλο απαιτείται προς εκπλήρωση των διαλαμβανόμενων στις παραγράφους (α)-(ε) πιο πάνω ή που συντελεί στην εκπλήρωσή τους.

- [122\(I\)/2003](#)

Ταμείο του Γραφείου της ΡΑΕΚ

11. Το Γραφείο της ΡΑΕΚ έχει χωριστό Ταμείο, στο οποίο υποχρεωτικά κατατίθενται-

(α) Όλα τα δυνάμει του παρόντος Νόμου και/ή δυνάμει Κανονισμών, που εκδίδονται με βάση το Νόμο αυτό, πληρωτέα και εισπραττόμενα από το Γραφείο της ΡΑΕΚ ποσά,

(β) κάθε χορηγία που παρέχεται στη ΡΑΕΚ ή στο Γραφείο της ΡΑΕΚ δυνάμει της παραγράφου (β) του άρθρου 10 και κάθε άλλο έσοδο που εισπράττεται δυνάμει του παρόντος Νόμου,

(γ) όλα τα έσοδα, που προέρχονται από περιουσιακά στοιχεία του Γραφείου της ΡΑΕΚ κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 10,

(δ) όλα τα ποσά μισθών, απολαβών, ωφελημάτων, συντάξεων και αμοιβής, τα οποία καταβάλλονται από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας στο Γραφείο της ΡΑΕΚ, κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 12, για πληρωμή από το τελευταίο στα μέλη του προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ ή σε εξαρτώμενα πρόσωπα και οικογένειες αυτών των μελών ή σε πρόσωπα με τα οποία η ΡΑΕΚ έχει συνάψει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, δυνάμει του εδαφίου (6) του άρθρου 8, ανάλογα με την περίπτωση, και

(ε) όλα τα ποσά που προκύπτουν από την επιβολή διοικητικών προστίμων.

- [122\(I\)/2003](#)

Χρηματοδότηση του Γραφείου της ΡΑΕΚ

12.-(1) Μέχρις ότου η ΡΑΕΚ μπορέσει να εκτελέσει όλα τα καθήκοντα, αρμοδιότητες και εξουσίες της με τα έσοδα που προέρχονται από τα τέλη αδειών και από οποιαδήποτε άλλα έσοδα σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο, η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας προβαίνει σε ετήσιες χορηγίες στο Γραφείο της ΡΑΕΚ με την καταβολή πληρωμών στο Ταμείο.

(2) Όλα τα ποσά, που η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας καταβάλλει στο Γραφείο της ΡΑΕΚ σύμφωνα με εδάφιο (1), είναι επιστρεπτέα σ' αυτή και καταβάλλονται αμελλητί από το Γραφείο της ΡΑΕΚ:

Νοείται ότι, η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας δεν προβαίνει σε οποιαδήποτε είσπραξη από το Γραφείο της ΡΑΕΚ, οποιουδήποτε των ως άνω από μέρους της καταβληθέντων ποσών, προτού το Γραφείο της ΡΑΕΚ συγκεντρώσει επαρκή έσοδα και εισπράξει επαρκή τέλη δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(3) Οποιοδήποτε πλεόνασμα εσόδων του Γραφείου της ΡΑΕΚ πέραν από τις δαπάνες κατά την διάρκεια οποιοδήποτε έτους χρησιμοποιείται από το Γραφείο της ΡΑΕΚ για την αντιμετώπιση

μελλοντικών δαπανών που προκύπτουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της ΡΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)

Προϋπολογισμός

13.-(1) Η ΡΑΕΚ έχει ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων για την ίδια και το Γραφείο της ΡΑΕΚ..

(2) Ο εν λόγω προϋπολογισμός υποβάλλεται από τη ΡΑΕΚ στο Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι την 1η Ιουλίου κάθε έτους και υπόκειται στην έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(3) Ο προϋπολογισμός, με τις τυχόν τροποποιήσεις του από το Υπουργικό Συμβούλιο, κατατίθεται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους.

(4) Ο προϋπολογισμός καλύπτει το οικονομικό πρόγραμμα της ΡΑΕΚ και του Γραφείου της ΡΑΕΚ για κάθε οικονομικό έτος, το οποίο αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου:

Νοείται ότι, το πρώτο οικονομικό πρόγραμμα της ΡΑΕΚ και του Γραφείου της ΡΑΕΚ, αρχίζει από την ημερομηνία λειτουργίας της ΡΑΕΚ και του Γραφείου της ΡΑΕΚ και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

(5) Ο τρόπος, με τον οποίο καταρτίζεται ο προϋπολογισμός και εμφανίζεται η ανάλυση των κονδυλίων στον πίνακα εσόδων και εξόδων, είναι όμοιος με τον τρόπο καταρτισμού των προϋπολογισμών του κράτους.

(6) Το Γραφείο της ΡΑΕΚ μεριμνά για την αναφερόμενη στο εδάφιο (2) κατάρτιση προϋπολογισμού και για την κατάρτιση του αναφερόμενου στο εδάφιο (4) οικονομικού προγράμματος, υποκείμενο στη ΡΑΕΚ κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (5) του άρθρου 7 του παρόντος Νόμου.

(7) Σε περίπτωση μη έγκαιρης ψήφισης του προϋπολογισμού, η ΡΑΕΚ και το Γραφείο της ΡΑΕΚ λειτουργούν κατ' ανάλογη εφαρμογή των περί δωδεκαμηνορίων διατάξεων του Συντάγματος για τον κρατικό Προϋπολογισμό, χωρίς όμως το χρονικό περιορισμό των δύο μηνών.

- [122\(I\)/2003](#)

Πληρωμές από το Ταμείο του Γραφείου της ΡΑΕΚ

14. Η ΡΑΕΚ χρησιμοποιεί χρήματα που κατατίθενται στο Ταμείο με βάση το άρθρο 11 για να προβαίνει στις ακόλουθες πληρωμές:

(α) όλα τα επιστρεπτέα στην Κυβέρνηση της Δημοκρατίας ποσά σύμφωνα με το άρθρο 12·

(β) όλα τα τρεχούμενα έξοδα λειτουργίας του Γραφείου της ΡΑΕΚ·

(γ) όλα τα ποσά για μισθούς, ημερομίσθια, ωφελήματα και συντάξεις που είναι πληρωτέα στη ΡΑΕΚ και στα μέλη του προσωπικού του Γραφείου της ΡΑΕΚ όπως επίσης και όλα τα ποσά που είναι πληρωτέα σύμφωνα με τις συμβάσεις για την παροχή υπηρεσιών οι οποίες έχουν συναφθεί από τη ΡΑΕΚ·

(δ) τον τόκο επί οποιωνδήποτε δανείων τα οποία συνήψε η ΡΑΕΚ·

(ε) οποιαδήποτε ποσά πληρωτέα δυνάμει οποιασδήποτε σύμβασης που συνήψε η ΡΑΕΚ σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο ή σύμφωνα με Κανονισμούς ή Διατάγματα που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο·

(στ) οποιαδήποτε ποσά πληρωτέα για δικηγορικά έξοδα ή για πληρωμή σε σχέση με την αντιπροσώπευση της ΡΑΕΚ ενώπιον των δικαστηρίων ή οποιασδήποτε διοικητικής ή άλλης αρχής ή σε σχέση με την παροχή νομικής συμβουλής στο Γραφείο της ΡΑΕΚ ή στη ΡΑΕΚ· και

(ζ) οποιοδήποτε ποσό που καθίσταται νομικά πληρωτέο συνεπεία της άσκησης οποιουδήποτε καθήκοντος, αρμοδιότητας ή εξουσίας της ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου αυτού ή Κανονισμών ή Διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου.

- [122\(I\)/2003](#)

Διαβουλεύσεις

15.-(1) Εκτός όπου ρητά απαιτείται στον παρόντα Νόμο και τους εκάστοτε σε ισχύ Κανονισμούς η διεξαγωγή διαβουλεύσεων σε σχέση με τη λήψη αποφάσεων από τη ΡΑΕΚ, η ΡΑΕΚ δύναται να διεξάγει διαβουλεύσεις σε σχέση και με οποιαδήποτε θέματα τα οποία επηρεάζουν την αγορά ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου.

(2) Η πρόθεση διεξαγωγής διαβούλευσης και τα θέματα που σχετίζονται με τη διαβούλευση δημοσιεύονται σε δύο ευρείας κυκλοφορίας εφημερίδες στη Δημοκρατία και στην Επίσημη Ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ.

(3) Η ΡΑΕΚ με την πιο πάνω δημοσίευση-

(α) Καλεί οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο πρόσωπο να υποβάλει γραπτώς πληροφορίες, που σχετίζονται με τα θέματα της διαβούλευσης, μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης των ως άνω αναφερόμενων στο εδάφιο (2)· και

(β) καθορίζει τη διαδικασία που ακολουθείται για το σκοπό διαφύλαξης εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, εμπιστευτικών πληροφοριών και, όπου είναι αναγκαίο, την ανωνυμία προσώπων που συμμετέχουν στη διαβούλευση.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών, η ΡΑΕΚ δύναται ως μέρος της διαβούλευσης-

(α) Να δημοσιεύει προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης ή προσχέδιο απόφασης, ή/και

(β) να καθορίζει ότι ως μέρος της διαδικασίας διαβούλευσης θα πρέπει να διεξάγονται δημόσιες ακροάσεις.

(5) Η διαδικασία διεξαγωγής δημόσιων ακροάσεων καθορίζεται με εσωτερικούς κανονισμούς που ετοιμάζει η ΡΑΕΚ και τους οποίους ανακοινώνει στο κοινό με όποιο τρόπο κρίνει κατάλληλο.

- [122\(I\)/2003](#)

Κανονισμοί για τέλη αδειών

16. Για σκοπούς κάλυψης εξόδων που η ΡΑΕΚ και το Γραφείο της ΡΑΕΚ υφίσταται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και εξουσιών τους δυνάμει του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για τέλη αδειών, με τους οποίους να εξουσιοδοτείται η ΡΑΕΚ να εισπράττει τέλη αδείας από τέτοιες κατηγορίες επιχειρήσεων ηλεκτρισμού κάθε χρόνο και ανερχόμενα σε τέτοια ποσά όπως καθορίζονται από καιρού εις καιρό στους εν λόγω Κανονισμούς.

- [122\(I\)/2003](#)

Επίσημη σφραγίδα

17. Η ΡΑΕΚ έχει επίσημη σφραγίδα για την επικύρωση εγγράφων που απαιτούνται για τους σκοπούς της άσκησης των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και των εξουσιών της.

- [122\(I\)/2003](#)

Ετήσιες εκθέσεις

18.-(1) Η ΡΑΕΚ λογοδοτεί, για την εκτέλεση των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών του ιδίου και του Γραφείου της ΡΑΕΚ, στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και για το σκοπό αυτό, εντός έξι μηνών από το τέλος εκάστου ημερολογιακού έτους, υποβάλλει έκθεση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τις δραστηριότητές της κατά τη διάρκεια του έτους αυτού.

(2) Η πιο πάνω έκθεση-

(α) Περιέχει ανασκόπηση των εξελίξεων σε σχέση με θέματα που εμπίπτουν στη σφαίρα των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της ΡΑΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων σε θέματα που αφορούν τον ανταγωνισμό στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας·

(β) περιέχει τις ρυθμιστικές αποφάσεις, αποφάσεις και οποιαδήποτε μέτρα εκτέλεσης στα οποία προέβη η ΡΑΕΚ κατά τη διάρκεια του έτους αυτού·

(γ) περιλαμβάνει γενική έκθεση των δραστηριοτήτων και έκθεση προόδου για το έτος αυτό· και

(δ) περιέχει αναφορά σε τέτοια άλλα θέματα που κρίνονται αναγκαία.

(3) Η ΡΑΕΚ καταθέτει αντίγραφο κάθε τέτοιας έκθεσης, που γίνεται σύμφωνα με το εδάφιο (1), στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων και φροντίζει ώστε το κοινό να έχει εύκολη πρόσβαση στην έκθεση.

(4) Η ΡΑΕΚ δύναται, επιπρόσθετα, να ετοιμάζει εκθέσεις σε σχέση με οποιοδήποτε θέμα που εμπίπτει μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της και φροντίζει ώστε το κοινό να έχει εύκολη πρόσβαση στις εκθέσεις.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Τήρηση βιβλίων

19.-(1) Η ΡΑΕΚ τηρεί κατάλληλα βιβλία και λογαριασμούς για τις δραστηριότητές της και του Γραφείου της ΡΑΕΚ, όπως ορίζει εκάστοτε ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας.

(2) Σχετικά με την οικονομική διαχείριση κάθε οικονομικού έτους, συντάσσεται με μέριμνα του Γραφείου της ΠΑΕΚ απολογισμός κατά τρόπο, που ορίζει εκάστοτε ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας.

(3) Οι λογαριασμοί της ΠΑΕΚ και του Γραφείου της ΠΑΕΚ ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

(4) Μέσα σε ένα μήνα από τον έλεγχο των λογαριασμών, η ΠΑΕΚ υποβάλλει στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ενημέρωση τον απολογισμό οικονομικής διαχείρισης.

(5) Το Γραφείο της ΠΑΕΚ μεριμνά για την αναφερόμενη στα εδάφια (1), (2) και (4) τήρηση βιβλίων και λογαριασμών και σύνταξη απολογισμού, υποκείμενο στη ΠΑΕΚ, κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (5) του άρθρου 7.

- [122\(I\)/2003](#)

Τήρηση Μητρώου

20.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 97, η ΠΑΕΚ τηρεί Μητρώο, όλων των αδειών που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 34 του Νόμου αυτού. Ο τρόπος τήρησης του Μητρώου καθορίζεται από τη ΠΑΕΚ .

(2) Το περιεχόμενο του Μητρώου είναι διαθέσιμο για επιθεώρηση σε εργάσιμες ώρες.

(3) Οποιοδήποτε πρόσωπο δύναται, με την πληρωμή τέλους, το οποίο καθορίζεται με Κανονισμούς, να απαιτήσει από τη ΠΑΕΚ να του παρασχεθεί αντίγραφο αποσπάσματος του Μητρώου, κατάλληλα πιστοποιημένο από τη ΠΑΕΚ ως πιστό αντίγραφο ή απόσπασμα.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Εκπροσώπηση του Γραφείου της ΠΑΕΚ

21.-(1) Το Γραφείο της ΠΑΕΚ είναι αστικά υπεύθυνο και δύναται να ενάγει και να ενάγεται και να είναι διάδικος σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία η οποία εγείρεται σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της ΠΑΕΚ και μελών του Γραφείου της ΠΑΕΚ .

(2) Σε οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής, το Γραφείο της ΠΑΕΚ θα εκπροσωπείται είτε από ασκούντα το επάγγελμα δικηγόρο και/ή από μέλος του προσωπικού του Γραφείου της ΠΑΕΚ .

- [122\(I\)/2003](#)

Ευθύνη μελών της ΠΑΕΚ και προσωπικού του Γραφείου της ΠΑΕΚ

22. Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών και Διαταγμάτων, τα μέλη της ΠΑΕΚ και τα μέλη του προσωπικού του Γραφείου της ΠΑΕΚ δεν υπέχουν προσωπική αστική ευθύνη για οτιδήποτε έγινε ή παραλείφθηκε ή λέχθηκε, ή για οποιαδήποτε γνώμη την οποία εξέφρασαν, ή έκθεση ή άλλο έγγραφο που ετοίμασαν, κατά την καλόπιστη άσκηση των αντίστοιχων καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών τους, δυνάμει του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών και Διαταγμάτων.

- [122\(I\)/2003](#)

Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον πράξεων της ΡΑΕΚ

23. Τηρουμένων των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος και της νομολογίας που το αφορά, αποφάσεις, διατάγματα, και διοικητικά πρόστιμα, που ανάλογα με την περίπτωση εκδίδονται ή επιβάλλονται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού Κανονισμών, περιλαμβανομένων αποφάσεων περί χορήγησης, τροποποίησης ή ανάκλησης αδειών, υπόκεινται σε ακύρωση από το Ανώτατο Δικαστήριο δυνάμει του εν λόγω άρθρου, σε προσφυγή που δύναται να ασκηθεί ως διαλαμβάνεται σ' αυτό, εναντίον της απόφασης ή διατάγματος ή της επιβολής προστίμου, από οποιοδήποτε κάτοχο αδειών ή από πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση ή από οποιοδήποτε καταναλωτή ή γενικά από πρόσωπο, του οποίου η σχετική απόφαση διάταγμα ή επιβολή προστίμου, προσβάλλει ευθέως ίδιον ενεστώς έννομο συμφέρον, μέσα στην έννοια του Άρθρου 146.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ ΙV ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕΚ

Γενικοί στόχοι της ΡΑΕΚ

24.-(1) Κατά την άσκηση των καθηκόντων που ανατίθενται σ' αυτήν δυνάμει του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ ενεργεί κατά τρόπο ώστε στον τομέα της αγοράς ηλεκτρισμού να προωθούνται οι ακόλουθοι γενικοί στόχοι της:

- (α) Να διασφαλίζει, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στην αγορά ηλεκτρισμού και να αποφεύγει τη δυσμενή διάκριση τόσο μεταξύ των κατόχων άδειας όσο και μεταξύ των αιτητών για χορήγηση αδειών·
- (β) να προστατεύει τα συμφέροντα των καταναλωτών·
- (γ) να διασφαλίζει ότι ικανοποιούνται όλες οι εύλογες απαιτήσεις και ανάγκες που σχετίζονται με τον ηλεκτρισμό·
- (δ) να διασφαλίζει ότι οι κάτοχοι των αδειών που λειτουργούν αποδοτικά, έχουν την ικανότητα χρηματοδότησης των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων για τις οποίες είναι αδειούχοι·
- (ε) να προάγει την ανάπτυξη μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς ηλεκτρισμού·
- (στ) να εξασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια, ποιότητα και αξιοπιστία της παροχής ηλεκτρισμού·
- (ζ) να διασφαλίζει την προστασία του περιβάλλοντος·
- (η) να ενθαρρύνει την αποδοτική χρήση και παραγωγή του ηλεκτρισμού·
- (θ) να διασφαλίζει τις ανάγκες των καταναλωτών αγροτικών περιοχών, των καταναλωτών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και των ηλικιωμένων και ιδιαίτερα των ευάλωτων καταναλωτών·
- (ι) να ενθαρρύνει την έρευνα και ανάπτυξη της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και χρήσης του ηλεκτρισμού·
- (ια) να προάγει τη χρήση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας·

(ιβ) να ενθαρρύνει το σχεδιασμό μονάδων συμπαραγωγής, ώστε να ανταποκρίνονται στην οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση για παραγωγή χρήσιμης θερμότητας και την αποφυγή παραγωγής περισσότερης θερμότητας από τη χρήσιμη·

(ιγ) να ενθαρρύνει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης·

(ιδ) να παρακολουθεί την ασφάλεια εφοδιασμού και να καθορίζει σχετικά μέτρα. Η παρακολούθηση καλύπτει, ιδίως το ισοζύγιο προσφοράς/ζήτησης στην εθνική αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και το προβλεπόμενο επιπλέον δυναμικό που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή κατασκευή, την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης των δικτύων, καθώς και τα μέτρα για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών·

(ιε) να προωθεί, σε στενή συνεργασία με τον Οργανισμό, τις ρυθμιστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών και την Επιτροπή, μια ανταγωνιστική, ασφαλή και περιβαλλοντικά βιώσιμη εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Κοινότητας, και αποτελεσματικό άνοιγμα της αγοράς για όλους τους πελάτες και τους προμηθευτές στην Κοινότητα και να εξασφαλίσει κατάλληλες συνθήκες για την αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη μακροπρόθεσμους στόχους·

(ιστ) να προωθήσει την ανάπτυξη περιφερειακών αγορών εντός της Κοινότητας που να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα, για την επίτευξη του στόχου του εδαφίου (ιδ)·

(ιζ) να προωθεί και να διευκολύνει τη συνεργασία των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς σε περιφερειακό επίπεδο, μεταξύ άλλων σε διμεθοριακά ζητήματα με στόχο τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς, και να ενισχύει τη συνεκτικότητα και να εξασφαλίζει τη συμβατότητα του νομικού, ρυθμιστικού και τεχνικού πλαισίου τους και να διευκολύνει την ενσωμάτωση των απομονωμένων συστημάτων που δημιουργούν νησίδες ηλεκτρικής ενέργειας, που εξακολουθούν να υπάρχουν στην Κοινότητα. Οι γεωγραφικές περιοχές που καλύπτει αυτή η περιφερειακή συνεργασία περιλαμβάνουν τις γεωγραφικές περιοχές που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.714/2009. Η συνεργασία αυτή μπορεί να καλύψει άλλες γεωγραφικές περιοχές·

(ιη) να προωθήσει την κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλου διασυνοριακού δυναμικού μεταφοράς για την κάλυψη της ζήτησης και την ενίσχυση της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών η οποία ενδέχεται να διευκολύνει τις ροές ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την Κοινότητα·

(ιθ) να συμβάλει στην επίτευξη, με τον οικονομικά αποτελεσματικότερο τρόπο, της ανάπτυξης ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων που είναι προσανατολισμένα στον καταναλωτή και να προωθήσει την επάρκεια συστημάτων και, σύμφωνα με τους γενικούς στόχους της ενεργειακής πολιτικής, της ενεργειακής απόδοσης καθώς και της ενσωμάτωσης της μεγάλης και μικρής κλίμακας παραγωγής ηλεκτρικής

ενεργείας από ανανεώσιμες πηγές και της κατανεμημένης παραγωγής ενέργειας, τόσο στο πλέγμα μεταφοράς όσο και στο πλέγμα διανομής·

(κ) να διευκολύνει την πρόσβαση στο δίκτυο νέου παραγωγικού δυναμικού, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων ή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην αγορά.

(κα) να εξασφαλίζει την προσφορά κατάλληλων κινήτρων στους διαχειριστές και χρήστες του δικτύου, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των επιδόσεων των δικτύων και να ενισχυθεί η ολοκλήρωση της αγοράς.

(κβ) να εξασφαλίζει ότι οι πελάτες επωφελούνται μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των εθνικών αγορών, να προάγει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό και να προστατεύει τους καταναλωτές.

(κγ) να συμβάλει την επίτευξη υψηλών προτύπων καθολικής και δημόσιας υπηρεσίας στον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια, να συμβάλει στην προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων που είναι απαραίτητες για την εναλλαγή πελατών·

(κδ) να προωθεί την ενεργειακή απόδοση συνιστώντας στις επιχειρήσεις ηλεκτρισμού να βελτιστοποιήσουν τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας, για παράδειγμα με την προσφορά υπηρεσιών ενεργειακής διαχείρισης, την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων τιμολόγησης, ή τη θέσπιση ευφυών συστημάτων μέτρησης ή ευφυών πλεγμάτων, όπου αρμόζει·

(κε) να λαμβάνει όλα τα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι οι διοικητικές διαδικασίες δεν εισάγουν διακρίσεις εναντίον προμηθευτών επιχειρήσεων που έχουν ήδη καταχωρισθεί σε άλλο κράτος μέλος.

(2) Προς επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο εδάφιο (1), κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της η ΠΑΕΚ:

(α) λαμβάνει τέτοια μέτρα όπως είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση με τις Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφελείας σύμφωνα με το άρθρο 89·

(β) λαμβάνει μέτρα για την ασφάλεια εφοδιασμού σύμφωνα με τα άρθρα 24 (1) (ιδ) και 25 (7)·

(γ) λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών και, ειδικότερα, μεριμνά ώστε να υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις για την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και εξασφαλίζει ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που συνδέονται με τους ευάλωτους καταναλωτές τηρούνται, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων προστασίας των τελικών πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές·

(δ) λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα για την επίτευξη των στόχων που προνοεί ο παρών Νόμος.

(3) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η ΠΑΕΚ δημοσιεύει πληροφορίες που έχουν σχέση με τις δραστηριότητες της ώστε να ενημερώνει το κοινό χωρίς να παραβιάζεται συγχρόνως η

ανάγκη για προστασία των εμπορικών συμφερόντων των κατόχων αδειών ή άλλων προσώπων και η προστασία της εθνικής ασφάλειας.

(4) Η ΡΑΕΚ δημοσιεύει ετησίως, το αργότερο μέχρι την 31η Ιουλίου, έκθεση, την οποία διαβιβάζει στην Επιτροπή και τον Οργανισμό, στην οποία συνοψίζονται:

(i) οι παρατηρήσεις της από την παρακολούθηση των θεμάτων ασφάλειας του εφοδιασμού, καθώς επίσης και οποιαδήποτε μέτρα έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν για την αντιμετώπισή τους.

Η εν λόγω έκθεση καλύπτει τη συνολική επάρκεια του συστήματος ηλεκτρισμού να ικανοποιήσει την παρούσα και μελλοντική ζήτηση ηλεκτρισμού, περιλαμβανομένων των ακόλουθων στοιχείων:

(α) λειτουργική ασφάλεια δικτύων:

(β) προβλεπόμενη εξισορρόπηση ζήτησης και προσφοράς για την επόμενη πενταετία· και

(γ) προοπτικές ασφάλειας παροχής ηλεκτρισμού για χρονικό διάστημα μεταξύ πέντε και δεκαπέντε ετών από την ημερομηνία υποβολής της έκθεσης.

(ii) όλα τα μέτρα που θεσπίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας, και παροχής κοινής ωφελείας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του πελάτη και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό.

(5) Η ΡΑΕΚ καταρτίζει και εφαρμόζει μακροπρόθεσμο προγραμματισμό, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο τρίτα μέρη να ζητήσουν πρόσβαση στο δίκτυο, όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού, την ενεργειακή αποδοτικότητα/ διαχείριση της ζήτησης και την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και των στόχων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός καταρτίζεται σε δεκαετή κυλιόμενη βάση και λαμβάνει υπόψη οποιεσδήποτε οδηγίες που ο Υπουργός δύναται να δημοσιεύει, από καιρού εις καιρό, και αφορούν την κυβερνητική πολιτική. Ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)
- [239\(I\)/2004](#)
- [173\(I\)/2006](#)
- [92\(I\)/2008](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Εξουσίες, καθήκοντα και αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ

25.-(1) Η ΡΑΕΚ έχει εξουσία, καθήκον και αρμοδιότητα μεταξύ άλλων-

(α) να χορηγεί, ελέγχει, επιβάλλει, τροποποιεί ή ανακαλεί άδειες, περιλαμβανομένης όταν είναι αναγκαίο, της πρόσκλησης για υποβολή αιτήσεων για άδειες που εκδίδονται με βάση τον παρόντα Νόμο·

(β) να συμβουλεύει, τον Υπουργό σε όλα τα θέματα που αφορούν τον ηλεκτρισμό·

(γ) να διασφαλίζει όπως οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής και οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού ετοιμάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 72 και 79, αντίστοιχα·

(δ) να διασφαλίζει την επάρκεια σε ηλεκτρική ενέργεια για ικανοποίηση όλων των εύλογων αναγκών και απαιτήσεων για τον ηλεκτρισμό·

(ε) να ρυθμίζει τις διατιμήσεις, χρεώσεις και άλλους όρους και προϋποθέσεις που εφαρμόζονται από τους αδειούχους για οποιεσδήποτε υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των αδειών τους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού ή της έγκρισης των τιμολογίων μεταφοράς ή διανομής ή της μεθοδολογίας τους·

(στ) να καθορίζει, να δημοσιεύει και να επιβάλλει επίπεδα ποιότητας με τα οποία να συμμορφώνονται οι κάτοχοι αδειών·

(ζ) να καθορίζει τους κανόνες ή τις διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες εξετάζονται παράπονα που αφορούν τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους κατόχους αδειών, περιλαμβανομένης, όπου το θεωρεί κατάλληλο, της διεξαγωγής έρευνας και της λήψης αποφάσεων για τέτοια παράπονα·

(η) με βάση τις διατάξεις του περί Διαιτησίας Νόμου να ερευνά και να επιλύει διαφορές που εγείρονται ανάμεσα σε κατόχους αδειών·

(θ) να ενεργεί σύμφωνα με οδηγίες του Υπουργικού Συμβουλίου σε περίπτωση που τίθεται θέμα εθνικής ασφάλειας ή άμυνας της Δημοκρατίας·

(ι) να εκδίδει Κανονισμούς με βάση το Νόμο αυτό· και

(ια) να λαμβάνει αποφάσεις και ρυθμιστικές αποφάσεις ως προνοείται στον παρόντα Νόμο και στους δυνάμει αυτού εκδιδόμενους Κανονισμούς·

(ιβ) να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και όπου συντρέχει περίπτωση, του Ιδιοκτήτη Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και Διανομής, καθώς και όλων των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τον παρόντα Νόμο και από κάθε άλλη συναφή κοινοτική νομοθεσία, μεταξύ άλλων όσον αφορά διασυνοριακά θέματα·

(ιγ) να συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών και με τον Οργανισμό·

(ιδ) να συμμορφώνεται προς τις σχετικές, νομικά δεσμευτικές, αποφάσεις του Οργανισμού και της Επιτροπής και να τις υλοποιεί·

(ιε) να υποβάλλει ετησίως στον Οργανισμό και την Επιτροπή έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητά της και την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Οι εκθέσεις αυτές αφορούν όλα τα μέτρα που ελήφθησαν και τα αποτελέσματα που επετεύχθησαν για κάθε ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο·

(ιστ) να εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής και προμήθειας·

(ιζ) να έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρισμού·

(ιη) να εγκρίνει τα επενδυτικά προγράμματα του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, να παρακολουθεί την υλοποίησή τους και να παρέχει, με την ετήσια έκθεσή της, αξιολόγηση των επενδυτικών προγραμμάτων όσον αφορά τη συνέπειά τους με το διακοινοτικό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009· η αξιολόγηση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις για τροποποίηση των επενδυτικών αυτών προγραμμάτων·

(ιθ) να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς και την εξέταση της παρελθούσας απόδοσης των κανόνων ασφαλείας και αξιοπιστίας του δικτύου καθώς και τη θέσπιση ή έγκριση των προτύπων και απαιτήσεων για την ποιότητα της υπηρεσίας και την προσφορά ή συμβολή σε αυτό, μαζί με άλλες αρμόδιες αρχές όπου αυτό αρμόζει·

(κ) να παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής, και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις περί διαφάνειας·

(κα) να παρακολουθεί το βαθμό και την αποτελεσματικότητα της αγοράς και του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας, τις τιμές τους για τους οικιακούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων προπληρωμής, ποσοστό αλλαγής προμηθευτή, το ποσοστό διακοπής της παροχής, παροχή υπηρεσιών συντήρησης και σχετικά τέλη, και τα παράπονα των οικιακών πελατών, καθώς και οποιαδήποτε στρέβλωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της παροχής τυχόν συναφών πληροφοριών, και να φέρει όπου αρμόζει ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού τυχόν σχετικές υποθέσεις·

(κβ) να παρακολουθεί την εμφάνιση περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων ρητρών αποκλειστικότητας οι οποίες μπορεί να εμποδίζουν μεγάλους μη οικιακούς καταναλωτές να συνάπτουν συμβάσεις ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν προμηθευτές ή να περιορίζουν τη δυνατότητα επιλογής τους. Όπου αρμόζει, η ΡΑΕΚ ενημερώνει την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού για παρόμοιες πρακτικές·

(κγ) να σέβεται τη συμβατική ελευθερία σχετικά με συμβάσεις εφοδιασμού με δυνατότητα διακοπής καθώς και σε σχέση με μακροπρόθεσμες συμβάσεις, υπό τον όρο ότι είναι συμβατές με το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο και συνεπείς προς τις πολιτικές της Κοινότητας·

(κδ) να παρακολουθεί τον χρόνο που χρειάζεται ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής για τη διασύνδεση και τις επιδιορθώσεις·

(κε) να βοηθά ώστε να εξασφαλίζεται, σε συνεργασία με άλλες εμπλεκόμενες αρχές, ότι τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων όσων εκτίθενται στο άρθρο 93, είναι αποτελεσματικά και εφαρμόζονται·

(κστ) να δημοσιεύει συστάσεις, τουλάχιστον ανά έτος, σχετικά με τη συμμόρφωση των τιμών προμήθειας προς τα άρθρα 89 και 90, και να τις διαβιβάζει στην Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, όπου αρμόζει·

(κζ) να εξασφαλίζει την πρόσβαση σε δεδομένα κατανάλωσης πελατών, την παροχή, για προαιρετική χρήση, ενός ευνόητου εναρμονισμένου μορφότυπου σε εθνικό επίπεδο για τα δεδομένα κατανάλωσης και άμεση πρόσβαση όλων των πελατών σε παρόμοια δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 98·

(κη) να παρακολουθεί την εφαρμογή των κανόνων που αφορούν το ρόλο και τις αρμοδιότητες των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, των προμηθευτών και των πελατών και άλλων παραγόντων της αγοράς σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009·

(κθ) να παρακολουθεί τις επενδύσεις σε παραγωγικό δυναμικό σε συνάρτηση με την ασφάλεια εφοδιασμού και να παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης που αναφέρονται στο εδάφιο (5) του άρθρου 24·

(λ) να παρακολουθεί την τεχνική συνεργασία μεταξύ των κοινοτικών διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ομολόγων τους σε τρίτες χώρες·

(λα) να συμβάλλει στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων για τις πιο σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο·

(λβ) να παρακολουθεί την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης του άρθρου 71·

(λγ) να εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρισμού·

(λδ) να ερευνά τη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και να αποφασίζει και να επιβάλλει τα κατάλληλα, αναγκαία και αναλογικά μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Εφόσον απαιτείται, η ΡΑΕΚ δύναται επίσης να συνεργάζεται με την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού και τις ρυθμιστικές αρχές της χρηματοπιστωτικής αγοράς ή την Επιτροπή στη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με το νόμο περί ανταγωνισμού·

(λε) να απαιτεί πληροφορίες από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης για οποιαδήποτε άρνηση χορήγησης πρόσβασης σε τρίτους, καθώς και οποιοσδήποτε πληροφορίες σχετικά με μέτρα αναγκαία για την ενίσχυση του δικτύου·

(λστ) να επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις ηλεκτρισμού οι οποίες δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν σύμφωνα με τον παρόντα νόμο ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ ή του Οργανισμού ή/και να προτείνει σε αρμόδιο δικαστήριο να επιβάλλει τις εν λόγω κυρώσεις. Στις αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνεται η επιβολή ή η πρόταση επιβολής κυρώσεων ύψους έως 10 % του ετήσιου κύκλου

εργασιών του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή έως 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ανάλογα με την περίπτωση, για τη μη συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που υπέχουν σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο·

(λζ) να διενεργεί έρευνες και να εντέλλεται τη διευθέτηση διαφορών δυνάμει του εδαφίου (4)·

(λη) να εκδίδει Ρυθμιστική Απόφαση ή Απόφαση υπό την επιφύλαξη του ορισμού του όρου «καθολική υπηρεσία προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας», στην οποία να καθορίζει τη διαδικασία, τους όρους, τα κριτήρια, κάθε σχετική λεπτομέρεια και τις περιπτώσεις που περιλαμβάνονται στην καθολική υπηρεσία προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

(2) (α) Η ΡΑΕΚ καθορίζει ή/και εγκρίνει αρκετά πριν από την έναρξη της ισχύος τους, τουλάχιστον τις μεθοδολογίες οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων, για:

(i) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ή των μεθοδολογιών τους. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα, κατά τρόπο ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων·

(ii) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης οι οποίες θα εκτελούνται κατά τον πλέον οικονομικό τρόπο και θα παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου ώστε να εξισορροπούν τις εισροές και εκροές τους. Οι υπηρεσίες εξισορρόπησης παρέχονται ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια τα οποία καθορίζονται από τη ΡΑΕΚ· και

(iii) Υπό τους όρους των εγγενών τεχνικών περιορισμών στη διαχείριση των συστημάτων μεταφοράς και διανομής, απαιτεί από τον ΔΣΜΚ και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής κατά την εκπλήρωση των απαιτήσεων για την εξισορρόπηση και τις επικουρικές υπηρεσίες, να αντιμετωπίζουν τους παρόχους ανταπόκρισης της ενεργειακής ζήτησης, συμπεριλαμβανομένων των φορέων συγκέντρωσης της ζήτησης, με αμερόληπτο τρόπο και στη βάση των τεχνικών τους δυνατοτήτων·

(iv) Υπό τους όρους των εγγενών τεχνικών περιορισμών στη διαχείριση των συστημάτων μεταφοράς και διανομής, προωθεί την πρόσβαση και τη συμμετοχή της ανταπόκρισης της ζήτησης στην εξισορρόπηση, την εφεδρεία και σε άλλες αγορές υπηρεσιών, απαιτώντας από τον ΔΣΜΚ και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής να ορίσουν τεχνικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή τους στις αγορές αυτές με βάση τις τεχνικές απαιτήσεις των συγκεκριμένων αγορών και τις δυνατότητες ανταπόκρισης της ζήτησης. Οι ως άνω αναφερόμενες τεχνικές ρυθμίσεις ορίζονται σε στενή συνεργασία με τους παρόχους ανταπόκρισης της ζήτησης και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους φορείς, περιλαμβανομένων των καταναλωτών ή των εκπροσώπων αυτών·

(ν) την πρόσβαση στις διασυνδεδεμένες υποδομές, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την κατανομή δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφορήσεων.

(β) Οι μεθοδολογίες ή οι όροι και οι προϋποθέσεις του εδαφίου (α) δημοσιεύονται.

(γ) Κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών και των υπηρεσιών εξισορρόπησης, η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει ότι παρέχονται τα κατάλληλα κίνητρα στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και στο Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να βελτιώνουν τις επιδόσεις, να προωθούν την ολοκλήρωση της αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού και να ενισχύουν τις συναφείς δραστηριότητες έρευνας·

(δ) Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί τη διαχείριση συμφόρησης του εθνικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των διασυνδέσεων, και την υλοποίηση των κανόνων διαχείρισης συμφόρησης οι οποίοι αποτελούν μέρος των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής ή/και των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού. Προς τούτο ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς υποβάλλει τους κανόνες διαχείρισης συμφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής δυναμικότητας στη ΡΑΕΚ. Η ΡΑΕΚ δύναται να ζητά τροποποιήσεις των κανόνων·

(ε) Η ΡΑΕΚ εγκρίνει τα κριτήρια για την κατανομή φορτίων στις εγκαταστάσεις παραγωγής και τη χρήση των διασυνδέσεων. Τα εν λόγω κριτήρια είναι αντικειμενικά, δημοσιεύονται και εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις προκειμένου να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Τα εν λόγω κριτήρια λαμβάνουν υπόψη την οικονομική προτεραιότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής ή από μεταφορές μέσω διασύνδεσης καθώς και τους τεχνικούς περιορισμούς του συστήματος.

(στ) Η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες εξισορρόπησης και άλλες επικουρικές υπηρεσίες σε επίπεδο ΔΣΜΚ ή Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό με τον τρόπο λειτουργίας της εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης.

(3) Η ΡΑΕΚ έχει το δικαίωμα να απαιτεί από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και το Διαχειριστή Συστήματος Διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και τις προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, η ΡΑΕΚ έχει την εξουσία να ορίζει ή εγκρίνει προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες μεταφοράς και διανομής και να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από αυτά τα προσωρινά τιμολόγια ή τις μεθοδολογίες.

(4) Η ΡΑΕΚ, ενεργώντας ως αρχή επίλυσης διαφορών, δύναται να επιληφθεί οποιασδήποτε καταγγελίας κατά του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και να εκδώσει απόφαση εντός δύο μηνών από τη λήψη της καταγγελίας. Η περίοδος αυτή είναι δυνατό να παραταθεί κατά δύο μήνες, όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες. Η παραταθείσα περίοδος μπορεί να παραταθεί περαιτέρω, με τη σύμφωνη γνώμη του

καταγγέλλοντος. Η απόφαση της ΡΑΕΚ έχει δεσμευτική ισχύ, εκτός εάν και έως ότου ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής.

(5) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι υπάρχουν κατάλληλοι και αποτελεσματικοί μηχανισμοί ρύθμισης ελέγχου και διαφάνειας ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των καταναλωτών, καθώς και κάθε επιθετική συμπεριφορά.

(6) Η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει τον καθορισμό κριτηρίων τεχνικής ασφάλειας και την εκπόνηση και δημοσιοποίηση τεχνικών κανόνων που ορίζουν τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας όσον αφορά τη σύνδεση με το σύστημα των εγκαταστάσεων παραγωγής, τα συστήματα διανομής, τον εξοπλισμό καταναλωτών με άμεση σύνδεση, τα κυκλώματα των διασυνδέσεων και τις απευθείας γραμμές. Οι τεχνικοί αυτοί κανόνες εξασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, είναι αντικειμενικοί και δεν εισάγουν διακρίσεις. Ο Οργανισμός δύναται να διατυπώνει τις κατάλληλες συστάσεις προς επίτευξη συμβατότητας των εν λόγω κανόνων, όπου χρειάζεται. Οι τεχνικοί κανόνες κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ης Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών.

(7).- (1) Τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων (γ) και (στ) του εδαφίου (1) του άρθρου 24 και των παραγράφων (δ) και (στ) του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ καθορίζει μέτρα για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό προκειμένου να διευκολύνει ένα σταθερό επενδυτικό κλίμα. Κατά την εφαρμογή των μέτρων, η ΡΑΕΚ λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:

(α) τη σημασία που έχει η εξασφάλιση του συνεχούς εφοδιασμού με ηλεκτρισμό·

(β) τη σημασία ενός διαφανούς και σταθερού ρυθμιστικού πλαισίου·

(γ) την εξωτερική αγορά και τις δυνατότητες διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας εφοδιασμού με ηλεκτρισμό·

(δ) το επίπεδο λειτουργικότητας των δικτύων·

(ε) τη σημασία εξασφάλισης της ορθής εφαρμογής του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμου και του περί της Προώθησης της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου, καθόσον οι διατάξεις τους σχετίζονται με την ασφάλεια παροχής ηλεκτρισμού.

(στ) την ανάγκη να εξασφαλιστεί επαρκής αποθεματική δυναμικότητα παραγωγής για σταθερή χρήση. Και

(ζ) την ανάγκη καθιέρωσης ευέλικτης αγοράς.

(2) Κατά την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στο εδάφιο (5), η ΡΑΕΚ λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τα ακόλουθα:

(α) Το βαθμό διαφοροποίησης στην παραγωγή ηλεκτρισμού·

(β) τη σημασία της μείωσης των μακροπρόθεσμων συνεπειών που έχει η αύξηση της ζήτησης για ηλεκτρισμό·

(γ) τη σημασία της ενθάρρυνσης της ενεργειακής αποτελεσματικότητας και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση της ζήτησης, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη διανομή ενέργειας και

(δ) τη σημασία της κατάργησης των διοικητικών φραγμών για τις επενδύσεις σε υποδομές και τη δυναμικότητα παραγωγής.

(8) Η ΡΑΕΚ δύναται, με γραπτή έγκριση του Υπουργού να συνάπτει δάνειο με τέτοιους όρους και με τέτοιο τρόπο που απαιτείται για την εύρυθμη άσκηση των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της.

(9) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και της γενικής πολιτικής που δυνατόν να καθορίζεται από τον Υπουργό, η ΡΑΕΚ έχει την εξουσία να προβαίνει στη λήψη των απαραίτητων και αναγκαίων μέτρων που συμβάλλουν στην καλύτερη άσκηση των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της με σκοπό την αποτελεσματική και εύρυθμη εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

(10) Η ΡΑΕΚ δύναται να συμμετέχει σε συναντήσεις ή σε άλλες δραστηριότητες διεθνών οργανισμών και να συνεργάζεται με ξένες ή διεθνείς αρχές στην έκταση που αυτές σχετίζονται με τα καθήκοντα, αρμοδιότητες και εξουσίες της.

(11) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι:

(α) διενεργείται εκτίμηση του δυναμικού ενεργειακής απόδοσης των υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως όσον αφορά τη μεταφορά, τη διανομή, τη διαχείριση φορτίου και τη διαλειτουργικότητα, καθώς και τη σύνδεση με τις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων πρόσβασης σε εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας πολύ μικρής κλίμακας και

(β) προσδιορίζονται συγκεκριμένα μέτρα και επενδύσεις για την επίτευξη οικονομικώς αποδοτικών βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης στην υποδομή δικτύου, με χρονοδιάγραμμα για την εισαγωγή τους.

(12) Η ΡΑΕΚ ενθαρρύνει πόρους από την πλευρά της ζήτησης, όπως η ανταπόκριση στη ζήτηση, συμμετέχουν παράλληλα με την πλευρά της προσφοράς στις αγορές ηλεκτρισμού χονδρικού και λιανικού εμπορίου.

(13) Η ΡΑΕΚ ορίζεται ως αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση της εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011.

- [122\(I\)/2003](#)
- [92\(I\)/2008](#)
- [211\(I\)/2012](#)
- [206\(I\)/2015](#)

Καθεστώς ρύθμισης διασυνοριακών θεμάτων

25Α.-(1) Η ΡΑΕΚ διαβουλεύεται και συνεργάζεται στενά με άλλες ρυθμιστικές αρχές και κοινοποιεί εκατέρωθεν και στον Οργανισμό οποιοσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος νόμου. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή.

(2) Η ΠΑΕΚ συνεργάζεται τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο για:

(α) την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, να προωθείται η διασυνδοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων διασυνδέσεων, εντός της περιφέρειας και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων προμήθειας στα διάφορα κράτη μέλη·

(β) τον συντονισμό της ανάπτυξης όλων των κωδικών δικτύου για τους σχετικούς φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και άλλους παράγοντες της αγοράς· και

(γ) τον συντονισμό της ανάπτυξης των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση της συμφόρησης.

(3) Η ΠΑΕΚ έχει το δικαίωμα να συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με άλλες εθνικές ρυθμιστικές αρχές για την ενίσχυση της ρυθμιστικής συνεργασίας.

(4) Οι δράσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (2) εκτελούνται, ανάλογα με την περίπτωση, σε στενή συνεννόηση με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές και με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους.

(5) Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έκταση των καθηκόντων των ρυθμιστικών αρχών να συνεργάζονται μεταξύ τους και με τον Οργανισμό.

- [211\(I\)/2012](#)

Συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές

25B.-(1) Η ΠΑΕΚ και η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να ζητήσει τη γνώμη του Οργανισμού σχετικά με το αν η απόφαση της ΠΑΕΚ είναι σύμφωνη με τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009.

(2) Ο Οργανισμός υποβάλλει τη γνώμη του στη ρυθμιστική αρχή που τη ζήτησε ή στην Επιτροπή, αντίστοιχα, και στη ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την επίμαχη απόφαση, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού αιτήματος.

(3) Εάν η ρυθμιστική αρχή που έχει λάβει την απόφαση δεν συμμορφωθεί με τη γνώμη του Οργανισμού εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνώμης αυτής, ο Οργανισμός ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά.

(4) Κάθε ρυθμιστική αρχή δύναται να πληροφορήσει την Επιτροπή εφόσον θεωρεί ότι μια απόφαση άλλης ρυθμιστικής αρχής σχετική με το διασυνδοριακό εμπόριο δεν συμμορφώνεται προς τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στον παρόντα νόμο ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009 εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης.

(5) Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, εντός δύο μηνών από την ενημέρωσή της από τον Οργανισμό σύμφωνα με το εδάφιο (3) ή από ρυθμιστική αρχή σύμφωνα με το εδάφιο (4), ή με δική της πρωτοβουλία εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της απόφασης, ότι η απόφαση μιας ρυθμιστικής αρχής εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στον παρόντα νόμο ή στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009, η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την υπόθεση. Στην

περίπτωση αυτή, καλεί τη ρυθμιστική αρχή και τα μέρη που εμπλέκονται στη διαδικασία ενώπιον της ρυθμιστικής αρχής να υποβάλουν παρατηρήσεις.

(6) Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να εξετάσει περαιτέρω την περίπτωση, εκδίδει, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης, τελική απόφαση:

(α) να μην εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής·
ή

(β) με την οποία ζητεί από την οικεία ρυθμιστική αρχή να ανακαλέσει την απόφασή της, εφόσον θεωρεί ότι δεν τηρήθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές.

(7) Εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση να εξετάσει περαιτέρω την περίπτωση ή δεν εκδώσει τελική απόφαση εντός των προθεσμιών που ορίζονται, αντιστοίχως, στα εδάφια 5 και 6, θεωρείται ότι δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ρυθμιστικής αρχής.

(8) Η ρυθμιστική αρχή συμμορφώνεται εντός δύο μηνών με την απόφαση της Επιτροπής να ανακαλέσει την απόφαση της αρχής και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

(9) Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τις λεπτομέρειες της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθήσουν οι ρυθμιστικές αρχές, ο Οργανισμός και η Επιτροπή όσον αφορά τη συμμόρφωση των αποφάσεων των ρυθμιστικών αρχών προς τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

- [211\(I\)/2012](#)

Ρυθμιστικές αποφάσεις και αποφάσεις

26.-(1) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της η ΡΑΕΚ δύναται-

(α) Να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις, με τις οποίες να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα ρυθμίζει την αγορά ηλεκτρισμού και ποιοι από τους κατόχους αδειών θα δεσμεύονται από μια τέτοια ρυθμιστική απόφαση, και

(β) να λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών.

(2) Προτού λάβει οποιαδήποτε ρυθμιστική απόφαση, η ΡΑΕΚ -

(α) Συμβουλευέται οποιοδήποτε κάτοχο άδειας, αιτητή για χορήγηση έκδοσης άδειας ή άλλο ενδιαφερόμενο πρόσωπο σε σχέση με οποιοδήποτε θέμα με το οποίο σχετίζεται η ρυθμιστική απόφαση, και

(β) δημοσιεύει προσχέδιο της ρυθμιστικής απόφασης της με το οποίο να καλεί τους κατόχους αδειών, αιτητές αδειών ή άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια.

(3) Κάθε προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης, ρυθμιστική απόφαση, ή απόφαση που λαμβάνεται από τη ΡΑΕΚ δημοσιεύεται κατά τέτοιο τρόπο ως η ΡΑΕΚ κρίνει κατάλληλο για να καταστεί δυνατή η γνωστοποίηση της στους ενδιαφερόμενους.

(4) Οι αποφάσεις της ΡΑΕΚ είναι πλήρως αιτιολογημένες προκειμένου να υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και να είναι διαθέσιμες στο κοινό, ενώ παράλληλα προστατεύουν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Εξέταση παραβάσεων

27.-(1) Η ΡΑΕΚ, αυτεπάγγελα ή μετά από υποβολή παραπόνου, εξετάζει εάν κάτοχος άδειας, Διατάγματος ή προηγούμενης άδειας που εκδόθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 9, αντίστοιχα, του περί Ηλεκτρισμού Νόμου ή πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 35, αυτοπροσώπως ή διά υπαλλήλου ή άλλου εκπροσώπου του παραβιάζει, προτίθεται να παραβιάσει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με-

(α) Οποιοδήποτε όρο άδειας ή εξαίρεσης· ή

(β) οποιαδήποτε ρυθμιστική απόφαση ή απόφαση της ΡΑΕΚ.

(2) Μετά τη διεξαγωγή έρευνας, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 100, η ΡΑΕΚ επιδίδει ειδοποίηση στα πιο πάνω αναφερόμενα πρόσωπα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111 με την οποία καθορίζει-

(α) Τον όρο της άδειας ή εξαίρεσης ή τη ρυθμιστική απόφαση ή απόφαση, που κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ εκ πρώτης όψεως δυνατό να παραβιάζεται ή πιθανόν να παραβιαστεί από τον κάτοχο άδειας, Διατάγματος ή προηγούμενης άδειας ή το πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση·

(β) τις πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, δυνατόν να συνιστούν ή πιθανόν να αποτελέσουν παράβαση του σχετικού όρου, απόφασης ή ρυθμιστικής απόφασης της ΡΑΕΚ·

(γ) την προθεσμία μέσα στην οποία ο κάτοχος της άδειας Διατάγματος ή προηγούμενης άδειας ή το πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση, δύναται να υποβάλει τις γραπτές ενστάσεις, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει το όριο των 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης.

(3) Η ΡΑΕΚ εξετάζει οποιεσδήποτε ενστάσεις υποβάλλονται σύμφωνα με το εδάφιο (2).

(4) Κατά την εξέταση οποιασδήποτε ένστασης, η ΡΑΕΚ δύναται να εκδώσει απόφαση με την οποία να διατάσσει τον κάτοχο άδειας, το πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση ή τον κάτοχο Διατάγματος ή προηγούμενης άδειας να λάβει εκείνα τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία για να επανορθώσει την παραβίαση ή να εμποδίσει μελλοντική παραβίαση.

(5) Σε περίπτωση που ο κάτοχος άδειας, Διατάγματος ή προηγούμενης άδειας ή το πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση παραλείπει να επανορθώσει την παράβαση μέσα σε ένα μήνα από την επίδοση της απόφασης της ΡΑΕΚ, σύμφωνα με το εδάφιο (4) ή εντός εύλογης χρονικής περιόδου, όπως η ΡΑΕΚ δύναται να καθορίσει με απόφασή της, η ΡΑΕΚ δύναται-

(α) Να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο στον κάτοχο άδειας, Διατάγματος ή προηγούμενης άδειας ή στο πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση, ανάλογα με τη φύση, σοβαρότητα και διάρκεια της παράβασης ή

παράλειψης, ως ήθελε καθοριστεί με Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου, ή/και

(β) να αποφασίσει ότι θα οφείλεται διοικητικό πρόστιμο ανάλογα με τη σοβαρότητα της παραβίασης για κάθε μέρα που η παραβίαση ή παράλειψη εξακολουθεί να υφίσταται ως ανωτέρω, ή/και

(γ) να ανακαλέσει την άδεια, εξαίρεση, Διάταγμα ή προηγούμενη άδεια σύμφωνα με διαδικασία που καθορίζεται με Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 102.

(6) Η απόφαση της ΡΑΕΚ για επιβολή διοικητικού προστίμου ή για ανάκληση άδειας, εξαίρεσης, Διατάγματος ή προηγούμενης άδειας πρέπει να είναι γραπτή και επαρκώς αιτιολογημένη.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Επιβολή διοικητικών προστίμων

28.-(1) Η αιτιολογημένη απόφαση της ΡΑΕΚ για επιβολή διοικητικού προστίμου, ως εις το εδάφιο (6) του άρθρου 27 προνοείται, επιδίδεται στο πρόσωπο το οποίο κρίθηκε ότι ευθύνεται για την παράβαση ή την παράλειψη.

(2) Το πρόσωπο αυτό δύναται, αφού λάβει την απόφαση σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1), να υποβάλει μέσα σε διάστημα τριάντα ημερών γραπτές προτάσεις από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης στη ΡΑΕΚ.

(3) Το ποσό του διοικητικού προστίμου εισπράττεται από τη ΡΑΕΚ, όταν περάσει άπρακτη η προς άσκηση προσφυγής ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου προθεσμία των 75 ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης της ΡΑΕΚ, για επιβολή χρηματικής ποινής ή σε περίπτωση που ασκήθηκε προσφυγή, μετά την έκδοση μη ακυρωτικής δικαστικής απόφασης.

(4) Σε περίπτωση παράλειψης πληρωμής των κατά τον παρόντα Νόμο και δυνάμει Κανονισμών επιβαλλομένων από τη ΡΑΕΚ χρηματικών κυρώσεων, η ΡΑΕΚ λαμβάνει δικαστικά μέτρα και εισπράττει το οφειλόμενο ποσό ως αστικό χρέος οφειλόμενο προς το Ταμείο του Γραφείου της ΡΑΕΚ.

(5) Τα ποσά που εισπράττονται από τη ΡΑΕΚ από την επιβολή διοικητικού προστίμου σύμφωνα με το άρθρο αυτό κατατίθενται στο Ταμείο του Γραφείου της ΡΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Λήψη μέτρων για την προστασία του ανταγωνισμού

29.-(1) Η ΡΑΕΚ δύναται να λαμβάνει τα δέοντα μέτρα -

(α) Προς αποτροπή της καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης από οποιοδήποτε κάτοχο αδείας δυνάμει του άρθρου 34· ή

(β) για να απαγορεύει ή κηρύττει άκυρη, ανάλογα με την περίπτωση, την εσκεμμένη σύναψη ή απόπειρα σύναψης σύμβασης από οποιοδήποτε κάτοχο άδειας, η οποία έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα ή θα έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό, την παρακώλυση ή τη νόθευση του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

(2) Για σκοπούς άσκησης της αρμοδιότητας που διαλαμβάνεται στο εδάφιο (1), η ΠΑΕΚ -

(α) Δε δύναται να απαγορεύει ή να κηρύττει άκυρη οποιαδήποτε σύμπραξη-

(i) Που ανήκει σε κατηγορία συμπράξεων η οποία έχει εξαιρεθεί από τις συμπράξεις που είναι απαγορευμένες κατά τα διαλαμβανόμενα στους περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμους του 1989 μέχρι (Αρ. 2) του 2000, δια διατάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου, ή δια δημοσίευσης σχετικής γνωστοποίησης από την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, δυνάμει του εν λόγω Νόμου,

(ii) που έχει εξαιρεθεί από τις εν λόγω απαγορευμένες συμπράξεις με απόφαση της πιο πάνω Επιτροπής δυνάμει του εν λόγω Νόμου, ή σε σχέση με την οποία η Επιτροπή εξετάζει αίτηση εξαίρεσης,

(β) δε δύναται να απαγορεύει, διά διατάγματος που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο (ε), πράξεις καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης που είναι απαγορευμένες από τους περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμους του 1989 μέχρι (Αρ. 2) του 2000, ή συμπράξεις που έχουν συναφθεί ή διενεργηθεί προς παρακώλυση, περιορισμό ή νόθευση του ανταγωνισμού, μέσα στην έννοια του εν λόγω Νόμου,

(γ) δύναται να απαγορεύει την προτιθέμενη διενέργεια πράξεων καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης, ή την προτιθέμενη σύναψη ή διενέργεια, συμπράξεων που έχουν ως αντικείμενο ή θα έχουν ως αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό, ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, νοουμένου ότι και αυτές δεν έχουν αποφασισθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο από την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, και δεν εκκρεμούν για απόφαση ενώπιον αυτής,

(δ) δύναται να κηρύττει άκυρες, πράξεις καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης που έχουν ήδη διενεργηθεί, ή συμπράξεις που έχουν ήδη συναφθεί ή διενεργηθεί και έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, νοουμένου και αφενός μεν, η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού δεν έχει ήδη αποφασίσει στα πλαίσια είτε αυτεπάγγελτης εξέτασης, ή κατόπιν καταγγελίας, ότι δεν υπάρχει καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης ή παρακώλυση, περιορισμός ή νόθευση του ανταγωνισμού, αφ' ετέρου δε, δεν εκκρεμεί το σχετικό θέμα για εξέταση από αυτή,

(ε) εκδίδει διάταγμα μόνο κατόπιν διαβουλεύσεων και συνεννοήσεων με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Αρμοδιότητες της ΠΑΕΚ σε σχέση με την αγορά φυσικού αερίου

30. [Διαγράφηκε]

- Ιστορικό Τροποποιήσεων
- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ V ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΕΙΣ

Αρχές που διέπουν τις διατιμήσεις και χρεώσεις

31.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και Κανονισμών που δυνατό να εκδοθούν, όλες οι διατιμήσεις και χρεώσεις για υπηρεσίες που προνοούνται από τον παρόντα Νόμο αντικατοπτρίζουν τα έξοδα παροχής των υπηρεσιών αυτών και δεν οδηγούν σε δυσμενή διάκριση μεταξύ των αγοραστών των υπηρεσιών αυτών.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές που θέτει ο Υπουργός με απόφαση πολιτικής, να απαιτήσει από πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση δυνάμει του παρόντος Νόμου να ορίσει τιμές που παρεκκλίνουν από τις αρχές που προνοούνται στο εδάφιο (1), με την προϋπόθεση ότι το πρόσωπο αυτό θα δύναται να ανακτά όλα τα έξοδα τα οποία υπέστη σύμφωνα με το Νόμο αυτό και ότι οι διατιμήσεις που αφορούν τους επιλέγοντες και μη επιλέγοντες πελάτες δεν θα οδηγούν σε εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης της ΑΗΚ ή άλλου αδειούχου.

(3) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει την κατάργηση εκείνων των κινήτρων στα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής που αποβαίνουν σε βάρος της συνολικής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και του εφοδιασμού ηλεκτρικής ενέργειας ή εκείνων που ενδέχεται να παρεμποδίζουν τη συμμετοχή της ανταπόκρισης της ζήτησης, στις αγορές εξισορρόπησης και στην παροχή επικουρικών υπηρεσιών.

(4) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι παρέχονται κίνητρα στον ΔΣΜΚ και στο Διαχειριστή Συστήματος Διανομής προκειμένου να βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού και της λειτουργίας των υποδομών.

(5) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια παρέχουν στους προμηθευτές τη δυνατότητα να βελτιώνουν τη συμμετοχή των καταναλωτών στην αποδοτικότητα του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της ανταπόκρισης της ζήτησης.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)
- [206\(I\)/2015](#)

Ρύθμιση διατιμήσεων και χρεώσεων

32.-(1) Πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση δυνάμει του παρόντος Νόμου και στην έκταση που το απαιτούν οι εν λόγω άδειες ή εξαιρέσεις, θα διασφαλίζουν ότι οι διατιμήσεις ή χρεώσεις που εισπράττουν για τις υπηρεσίες που παρέχουν σύμφωνα με τους όρους των πιο πάνω -

(α) Έχουν καθοριστεί σύμφωνα με Κανονισμούς και τη σχετική με αυτούς προβλεπόμενη μεθοδολογία που καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ, η οποία αντικατοπτρίζει τα έξοδα, που συμπεριλαμβάνουν εύλογο κέρδος·

(β) έχουν εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ· και

(γ) έχουν κοινοποιηθεί δημόσια σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΡΑΕΚ.

(2) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για αναθεώρηση και έγκριση των διατιμήσεων και χρεώσεων καθορίζεται σε Κανονισμούς και στην σχετική με αυτούς προβλεπόμενη μεθοδολογία που καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ και ότι η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει-

(α) Χρονοδιάγραμμα για την εξέταση από τη ΡΑΕΚ αιτήσεων για έγκριση· και

(β) τη δυνατότητα σε πελάτες και άλλα πρόσωπα να υποβάλουν τις απόψεις τους σχετικά με τις αιτήσεις αυτές.

(3) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση, δύνανται να ανακτούν όλα τα έξοδα που εύλογα ανακύπτουν από τη διεξαγωγή των εργασιών της επιχείρησής τους πάνω σε αποδοτική βάση, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων των ακόλουθων:

(α) Το κόστος των καυσίμων, ημερομίσθιων και μισθών και άλλων λειτουργικών εξόδων και εξόδων συντήρησης·

(β) την πρόβλεψη για κεφαλαιουχική απόσβεση·

(γ) τη λογική απόδοση του χρησιμοποιηθέντος κεφαλαίου·

(δ) τα έξοδα που προκύπτουν από τις Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας που επιβάλλονται στον κάτοχο άδειας σύμφωνα με το Νόμο αυτό ή άλλους Νόμους· και

(ε) τα έξοδα που προκύπτουν από την παροχή επικουρικών υπηρεσιών.

(4) Όταν η ΡΑΕΚ αποφασίζει για το κατάλληλο επίπεδο των διατιμήσεων ή άλλων χρεώσεων, λαμβάνει υπόψη επιπρόσθετα με όσα προνοούνται στα εδάφια (1), (2) και (3) πιο πάνω και τα ακόλουθα:

(α) Την προστασία των καταναλωτών ενάντια σε μονοπωλιακές τιμές· και

(β) την ενθάρρυνση της αποδοτικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση.

• [122\(I\)/2003](#)

Πολιτική για τις ανενεργείς επενδύσεις

33.-(1) Ο Υπουργός δύναται, μετά από πρόταση της ΡΑΕΚ και αφού λάβει τις αναγκαίες εγκρίσεις από την Επιτροπή, να εκδώσει Διάταγμα, το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με το οποίο να προνοείται η πληρωμή ενός ετήσιου ποσού για τους σταθμούς παραγωγής που η ΑΗΚ κατέχει άδεια ή εξαίρεση, για τους οποίους ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του παρόντος Νόμου, η ΑΗΚ δεν μπορεί να ανακτήσει συγκεκριμένα έξοδα και να εισπράξει έσοδα.

(2) Το Διάταγμα αυτό μπορεί να προνοεί για την ανάκτηση από τους τελικούς πελάτες των ποσών που θα πληρώνει η ΑΗΚ για τις ανενεργείς επενδύσεις της.

(3) Το αναφερόμενο στο εδάφιο (1) ποσό υπολογίζεται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, σύμφωνα με το Διάταγμα που σχετίζεται με τα ετήσια καθοριζόμενα ποσά για τα έξοδα που δεν ανακτήθηκαν ή για τα έσοδα που μπορεί να προκύψουν σε κάθε έτος.

(4) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας των εδαφίων (1) και (2), το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για ανενεργείς επενδύσεις που προβλέπουν για-

(α) Τη χρέωση που επιβάλλεται σε τελικούς πελάτες με βάση την κατανάλωση του ηλεκτρισμού που παρέχεται σε αυτούς·

(β) την είσπραξη πληρωμών με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο (α) πιο πάνω από τους κατόχους αδειών σύμφωνα με το Νόμο αυτό·

(γ) για την πληρωμή στην ΑΗΚ από τις πληρωμές που έχουν εισπραχθεί με βάση την παράγραφο (β)·

(δ) τον όρο ότι οποιοδήποτε ποσό που έχει πληρωθεί στην ΑΗΚ, σύμφωνα με το Υπουργικό Διάταγμα, που αναφέρεται στο εδάφιο (1), θα χρησιμοποιείται για τους σκοπούς που καθορίζονται στους Κανονισμούς για ανενεργείς επενδύσεις και ότι η ΡΑΕΚ θα έχει την εξουσία να εξακριβώσει αν υπάρχει συμμόρφωση με τον όρο αυτό·

(ε) τους όρους, σύμφωνα με τους οποίους θα καταβάλλεται η εισπραχθείσα χρέωση στην ΑΗΚ·

(στ) την ανάκτηση από την ΑΗΚ του ποσού ή μέρους του ποσού, το οποίο πληρώθηκε σε αυτή σύμφωνα με το Υπουργικό Διάταγμα, που αναφέρεται στο εδάφιο (1), στην περίπτωση που αυτό το ποσό δεν χρησιμοποιήθηκε σύμφωνα με τους Κανονισμούς για ανενεργείς επενδύσεις· και

(ζ) την πιστοποίηση από τη ΡΑΕΚ, για κάθε έτος μέσα στην καθορισμένη χρονική περίοδο, ότι κατά το συγκεκριμένο έτος έχουν ικανοποιηθεί οι όροι που καθορίζονται στους Κανονισμούς για ανενεργείς επενδύσεις.

(5) Οι Κανονισμοί που αναφέρονται στο εδάφιο (4) δύνανται να-

(α) Επιβάλλουν όπως η ΑΗΚ παρέχει οποιαδήποτε σχετικά στοιχεία ή άλλες πληροφορίες ή διευκολύνσεις για την εξακρίβωση του ύψους των ανενεργών επενδύσεων·

(β) προνοούν τον χρόνο κατά τον οποίο θα γίνονται οι πληρωμές είτε από χρεώσεις είτε από πληρωμές στην ΑΗΚ·

(γ) προνοούν ότι το ποσό για οποιαδήποτε υπερπληρωμή ή υποπληρωμή που γίνεται από ή σε οποιοδήποτε πρόσωπο, συμψηφίζεται σε σχέση με οποιαδήποτε απαίτηση ή οφειλή προς το πρόσωπο αυτό· και

(δ) καθορίζουν την ημερομηνία τερματισμού της διευθέτησης.

(6) Ο Υπουργός ασκεί όλες τις εξουσίες που του παρέχονται από το άρθρο αυτό, ώστε να διασφαλίζει ότι τα ποσά τα οποία εισπράχθηκαν από τη χρέωση είναι επαρκή αφού αφαιρεθούν από τους κατόχους αδειών παροχής ηλεκτρισμού τα διοικητικά έξοδα τα οποία καταβλήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 31, κατά την είσπραξη της χρέωσης. Τα ποσά που πιο πάνω αναφέρονται χρησιμοποιούνται για την καταβολή των πληρωμών στην ΑΗΚ που απαιτούνται να γίνουν από τους πιο πάνω Κανονισμούς.

(7) Ο Υπουργός κοινοποιεί στην ΑΗΚ προσχέδιο Διατάγματος που αναφέρεται στο εδάφιο (1), ένα μήνα πριν την έκδοση του Διατάγματος αυτού.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ VI ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΙΡΕΣΕΩΝ

Υποχρέωση κατοχής άδειας

34.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 35, απαγορεύεται η διεξαγωγή από οποιοδήποτε πρόσωπο των ακόλουθων δραστηριοτήτων, εκτός αν στο πρόσωπο αυτό έχει χορηγηθεί προηγουμένως άδεια από τη ΡΑΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου:

(α) Να κατασκευάζει σταθμό παραγωγής ηλεκτρισμού ή να παράγει ηλεκτρισμό·

(β) να προμηθεύει ηλεκτρισμό σε επιλέγοντες πελάτες·

(γ) να προμηθεύει ηλεκτρισμό σε μη επιλέγοντες πελάτες·

(δ) να εκτελεί οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 60·

(ε) να εκτελεί οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής σύμφωνα με το άρθρο 53·

(στ) να εκτελεί οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 46· ή

(ζ) να εκτελεί οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής σύμφωνα με το άρθρο 51·

(2) [Διαγράφηκε]

(3) Άδεια που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της άδειας από την ανάγκη λήψης οποιωνδήποτε άλλων εγκρίσεων οι οποίες απαιτούνται από οποιοδήποτε άλλο Νόμο.

- [122\(Ι\)/2003](#)
- [211\(Ι\)/2012](#)

Παροχή εξαιρέσεων

35.-(1) Η ΡΑΕΚ δύναται να παρέχει εξαίρεση από την υποχρέωση κατοχής άδειας για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στις παραγράφους (α) και (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 34, υπό τέτοιους όρους και προϋποθέσεις ως ήθελε καθορίσει.

(2) Εξαίρεση δύναται να παρασχεθεί για -

(α) Αυτοπαραγωγή ηλεκτρισμού ισχύος μέχρι 1mw από οποιοδήποτε πρόσωπο ή πρόσωπα μιας ειδικής κατηγορίας,

(β) παραγωγή ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ισχύος μέχρι 5mw, ή

(γ) προμήθεια ηλεκτρισμού από συγκεκριμένο πρόσωπο, η ολική ισχύς της οποίας δεν υπερβαίνει το 0,5mw για κάθε σταθμό παραγωγής.

(3) Οποιοδήποτε πρόσωπο προτίθεται να ασκήσει μια ή περισσότερες από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στις παραγράφους (α) μέχρι (γ) του εδαφίου (2) υποβάλλει αίτηση για παροχή εξαίρεσης στη ΡΑΕΚ, σε τύπο που καθορίζει η ΡΑΕΚ.

(4) Οι εξαιρέσεις που παραχωρούνται δυνάμει του παρόντος άρθρου καταχωρούνται στο Μητρώο.

(5) Οι διατάξεις του άρθρου 16 εφαρμόζονται αναλόγως.

(6) Εξαίρεση, η οποία δεν έχει προηγουμένως ανακληθεί σύμφωνα με οποιοδήποτε όρο περιέχεται σ' αυτήν, συνεχίζει να ισχύει για τη χρονική περίοδο που καθορίζεται στην εξαίρεση.

- [122\(I\)/2003](#)
- [239\(I\)/2004](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί αδειών

36.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), του άρθρου 38 και Κανονισμών που δυνατό να εκδοθούν σύμφωνα με την παράγραφο (δ) του εδαφίου (2) του άρθρου 102, άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το Νόμο αυτό δύναται να περιέχει τέτοιους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς όπως η ΠΑΕΚ ήθελε κρίνει, κάτω από τις περιστάσεις, αναγκαίους:

Νοείται ότι, οι πιο πάνω όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί δε δύνανται να δημιουργούν ή να επιτρέπουν δυσμενή διάκριση ανάμεσα στους κατόχους αδειών.

(2) Οποιαδήποτε άδεια χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο αυτό περιέχει όρους που καθορίζουν ότι-

(α) Η άδεια υπόκειται σε τροποποίηση για σκοπούς συμμόρφωσης με οποιαδήποτε τροποποίηση ή αναθεώρηση της νομοθεσίας,

(β) ο κάτοχος άδειας πληρώνει τέτοιο τέλος όπως ήθελε καθοριστεί σε σχετικούς Κανονισμούς για τα τέλη αδειών, και

(γ) ο κάτοχος άδειας τηρεί ξεχωριστούς λογαριασμούς για καθεμιά από τις δραστηριότητες για τις οποίες απαιτείται η κατοχή άδειας δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 34.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Αιτήσεις για χορήγηση αδειών

37.-(1) Οποιαδήποτε αίτηση για χορήγηση άδειας σύμφωνα με το Νόμο αυτό, υποβάλλεται στη ΠΑΕΚ σε τύπο που ήθελε καθοριστεί από σχετικούς για την έκδοση αδειών Κανονισμούς για έκδοση άδειας μαζί με τις πληροφορίες και τα τέλη που οι Κανονισμοί δυνατό να προβλέπουν.

(2) Πρόσωπο δύναται να υποβάλει αίτηση κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (1) μόνο εφόσον -

(α) Εάν είναι φυσικό πρόσωπο, είναι πολίτης κράτους μέλους και διαμένει σε κράτος μέλος,

(β) εάν είναι νομικό πρόσωπο, είναι εγκατεστημένο σε κράτος μέλος, και σε περίπτωση εταιρείας έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους και έχει την καταστατική της έδρα, την κεντρική διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή της εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

- 122(I)/2003
- 239(I)/2004

Εξέταση αιτήσεων και χορήγηση αδειών

38.-(1) Κατά την έκδοση απόφασης της ΡΑΕΚ για την χορήγηση άδειας, ακολουθείται η διαδικασία που ήθελε καθοριστεί από τους σχετικούς για την έκδοση αδειών Κανονισμούς και λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια που παρατίθενται πιο κάτω καθώς και οποιεσδήποτε οδηγίες που ο Υπουργός δύναται να δημοσιεύει από καιρού εις καιρό και αφορούν την κυβερνητική πολιτική-

- (α) Η ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρισμού, των εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των ηλεκτρικών γραμμών·
- (β) η προστασία του περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένου του περιορισμού των εκπομπών στην ατμόσφαιρα, στο νερό ή στο έδαφος·
- (γ) η χωροθέτηση των σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού και η σχετική χρήση της γης·
- (δ) η αποδοτική χρήση ενέργειας·
- (ε) η φύση της πρωτογενούς πηγής ενέργειας που θα χρησιμοποιηθεί από σταθμό παραγωγής ηλεκτρισμού·
- (στ) τα προσόντα του αιτητή, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών δυνατοτήτων και οικονομικών πόρων του αιτητή, ώστε να δύναται να διεξάγει τη δραστηριότητα για την οποία υποβάλλει την αίτηση.
- (ζ) οι Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας σύμφωνα με το άρθρο 89.
- (η) η προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας·
- (θ) η συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Κοινότητας για μερίδιο 20% της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2020 όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/28/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ης Απριλίου 2009 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- (ι) η συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών·
- (ια) τα αποτελέσματα των περιεκτικών αξιολογήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 14Γ του περί της Προώθησης της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·
- (ιβ) τις απαιτήσεις για διεξαγωγή ανάλυσης κόστους-οφέλους καθώς και τα αποτελέσματα αυτής όπως απαιτείται στο άρθρο 14Α του περί της Προώθησης της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

Νοείται ότι, σε σχέση με την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων (ια) και (ιβ), η ΡΑΕΚ δύναται να παρέχει σχετικές εξαιρέσεις εάν συντρέχουν επιτακτικοί νομικοί, ιδιοκτησιακοί ή οικονομικοί λόγοι και

ενημερώνει τον Υπουργό. Η ΡΑΕΚ υποβάλλει στην Επιτροπή την αιτιολογημένη απόφασή της, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της λήψης της απόφασής της:

Νοείται περαιτέρω ότι οι παράγραφοι (ια) και (ιβ) εφαρμόζονται σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με την επιφύλαξη των διατάξεων του περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(2) Κατά τη διαδικασία έκδοσης αδειών, τα κριτήρια και οι κανόνες που ακολουθούνται είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι και λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των διαφόρων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων και των ιδιαιτεροτήτων των τεχνολογιών συμπαραγωγής.

(3) Η ΡΑΕΚ δημοσιοποιεί τις διαδικασίες χορήγησης αδειών και τα κριτήρια που αναφέρονται στο εδάφιο (1).

(4)(α) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι υπάρχουν ειδικές διαδικασίες χορήγησης αδειών για τη μικρή, αποκεντρωμένη ή/και την κατανεμημένη παραγωγή, οι οποίες να λαμβάνουν υπόψη το περιορισμένο τους μέγεθος και τη δυνητική τους σπουδαιότητα.

(β) Ο Υπουργός δύναται να ορίζει κατευθυντήριες γραμμές για αυτή την ειδική διαδικασία χορήγησης αδειών.

(γ) Η ΡΑΕΚ, εξετάζει αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές και δύναται να συνιστά τροποποιήσεις.

(δ) Όταν ο Υπουργός έχει θεσπίσει ιδιαίτερες διαδικασίες χρήσης της γης που έχουν εφαρμογή σε μείζονος σημασίας νέα έργα υποδομών στη δυναμικότητα παραγωγής ενέργειας, ο Υπουργός περιλαμβάνει, όπου αρμόζει, την κατασκευή νέας δυναμικότητας παραγωγής στο πεδίο αυτών των διαδικασιών και τις εφαρμόζει με τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις και στο κατάλληλο χρονικό πλαίσιο.

- [122\(I\)/2003](#)
- [173\(I\)/2006](#)
- [211\(I\)/2012](#)
- [206\(I\)/2015](#)

Απόρριψη αίτησης για χορήγηση άδειας

39 . Στην περίπτωση που η ΡΑΕΚ απορρίπτει οποιαδήποτε αίτηση για χορήγηση άδειας-

(α) Ειδοποιεί γραπτώς τον αιτητή για τους λόγους της απόρριψης, οι οποίοι πρέπει να είναι αντικειμενικοί, ακριβοδίκαιοι, βάσιμοι και τεκμηριωμένοι· και

(β) μέσα σε 28 μέρες από την απόρριψη της αίτησης κοινοποιεί γραπτώς στην Επιτροπή τους λόγους απόρριψης της αίτησης.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Τροποποίηση, ανάκληση, μεταβίβαση και παράταση αδειών

40. Άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το Νόμο υπόκειται σε τροποποίηση, ανάκληση, μεταβίβαση ή παράταση σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται σε σχετικούς για την έκδοση αδειών κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Διατάγματα και προηγούμενες άδειες

41.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 35, οποιοδήποτε πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί Διάταγμα ή προηγούμενη άδεια δυνάμει των άρθρων 4 και 9, αντίστοιχα, του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, κατά ή πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 34 και 35, υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας ή για παραχώρηση εξαίρεσης σύμφωνα με τα πιο πάνω άρθρα του παρόντος Μέρους, μέσα σε χρονικό διάστημα έξι μηνών ή μέσα σε τέτοιο άλλο χρονικό διάστημα που ήθελε αποφασίσει η ΡΑΕΚ, αρχής γενομένης από την έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού.

(2) Οποιαδήποτε αίτηση υποβάλλεται στον Υπουργό ή στο Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, για έκδοση Διατάγματος ή για έκδοση άδειας δυνάμει των άρθρων 4 και 9, αντίστοιχα, του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, για την οποία μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 34 και 35 δεν έχει ληφθεί απόφαση από τον Υπουργό ή από το Διευθυντή των Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, αντίστοιχα, θεωρείται ως αίτηση για χορήγηση άδειας ή για παραχώρηση εξαίρεσης δυνάμει των άρθρων 34 και 35, αντίστοιχα, και εξετάζεται ανάλογα από τη ΡΑΕΚ .

(3) Άδεια που εκδίδεται από τη ΡΑΕΚ, σε αντικατάσταση Διατάγματος που χορηγήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, περιέχει όρους οι οποίοι θέτουν τον κάτοχο άδειας στην ίδια ουσιαστικά οικονομική θέση στην οποία βρισκόταν όταν λειτουργούσε σύμφωνα με το Διάταγμα.

(4) Εξαίρεση που παραχωρείται από τη ΡΑΕΚ, σε αντικατάσταση προηγούμενης άδειας, η οποία χορηγήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 9 του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, περιέχει όρους οι οποίοι θέτουν τον κάτοχο εξαίρεσης στην ίδια ουσιαστικά οικονομική θέση στην οποία βρισκόταν όταν λειτουργούσε σύμφωνα με την προηγούμενη άδεια.

(5) Οποιοδήποτε Διάταγμα ή προηγούμενη άδεια που χορηγήθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 9, αντίστοιχα, του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, κατά ή πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 34 και 35, λήγει είτε εντός 12 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των πιο πάνω άρθρων είτε από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας ή παραχώρησης της εξαίρεσης από τη ΡΑΕΚ, η οποία αντικαθιστά το πιο πάνω Διάταγμα ή την πιο πάνω άδεια, αντίστοιχα, και σε κάθε περίπτωση από οποιαδήποτε ημερομηνία είναι ενωρίτερα. Η προθεσμία των 12 μηνών ως ανωτέρω παρατείνεται όποτε τούτο κρίνεται αναγκαίο λόγω παράτασης της χρονικής περιόδου των 6 μηνών για υποβολή αίτησης όπως προνοείται στο εδάφιο (1).

(6) Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 34 και 35, η εξουσία τροποποίησης ή ανάκλησης των Διαταγμάτων ή των προηγούμενων αδειών που εκδόθηκαν δυνάμει των άρθρων 4 και 9, αντίστοιχα, του περί Ηλεκτρισμού Νόμου, ασκείται μόνο από τη ΡΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Διαδικασία υποβολής προσφορών για αύξηση της δυναμικότητας παραγωγής ηλεκτρισμού

42.-(1) Η ΡΑΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις της παραγράφου (στ) του εδαφίου (1) του άρθρου 24, ενημερώνει τον Υπουργό οποτεδήποτε διαπιστώσει ότι η υπάρχουσα εγκατεστημένη ισχύς παραγωγής ηλεκτρισμού δεν θα είναι επαρκής για τη διασφάλιση ικανοποιητικής παροχής ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία.

(2) Ο Υπουργός αφού ενημερωθεί από τη ΡΑΕΚ, σύμφωνα με το εδάφιο (1) και μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ και τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς εκδίδει Διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας βάσει του οποίου καθορίζει τη διαδικασία υποβολής προσφορών, την αναγκαία παραγωγή, τον τρόπο και τους όρους διάθεσης της παραγωγής αυτής και εντέλλει τη ΡΑΕΚ να επιληφθεί της διαδικασίας για την εξασφάλιση της απαιτούμενης νέας παραγωγής.

(3) Η ΡΑΕΚ καθορίζει με απόφασή της που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, το ταχύτερο δυνατό μετά τη δημοσίευση του Διατάγματος που αναφέρεται πιο πάνω, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που πρέπει να ικανοποιούν οι αιτητές για τη διαδικασία υποβολής προσφορών.

(4) Η ΡΑΕΚ καλεί την υποβολή προσφορών για την αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος παραγωγής ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο Διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με το εδάφιο (2).

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Επιλέγων πελάτης

43. Επιλέγων πελάτης δύναται να συμβάλλεται για την αγορά ηλεκτρισμού με οποιοδήποτε πρόσωπο κατέχει άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Διάταγμα επιλέγοντα καταναλωτή

44.-(1) Ο Υπουργός, μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, εκδίδει Διάταγμα που αφορά τον επιλέγοντα πελάτη, με το οποίο καθορίζει τον τρόπο και τα κριτήρια με τα οποία η κατανάλωση ηλεκτρισμού θα υπολογίζεται για το σκοπό διακρίβωσης αν ο πελάτης είναι επιλέγων ή μη επιλέγων πελάτης.

(2) Το Διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1)-

(α) Καθορίζει τον τρόπο και τα κριτήρια με τα οποία υπολογίζεται η κατανάλωση ηλεκτρισμού· και

(β) καθορίζει το όριο κατανάλωσης ηλεκτρισμού, σε GWh, υπολογιζόμενο για χρονική περίοδο δώδεκα μηνών, με βάση το οποίο καθορίζεται αν ο πελάτης είναι επιλέγων ή μη επιλέγων πελάτης.

(3) Ο Υπουργός δύναται να τροποποιεί το Διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1) αφού δημοσιεύσει προηγουμένως στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας γνωστοποίηση της πρόθεσής του να προβεί σε τέτοια τροποποίηση.

(4) Πριν από κάθε τροποποίηση του Διατάγματος που αναφέρεται πιο πάνω, ο Υπουργός διεξάγει δημόσια διαβούλευση.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ VII ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Γενικές υποχρεώσεις Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς

45. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς υποχρεούται να κατασκευάζει και να διατηρεί ένα αποδοτικό, συντονισμένο, ασφαλές, ακίνδυνο, αξιόπιστο και οικονομικό σύστημα μεταφοράς, σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης και το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, επιδεικνύοντας την πρέπουσα προσοχή για τη φροντίδα και προστασία του περιβάλλοντος.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς

46. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς-

(α) Εκτελεί εργασίες συντήρησης και κατασκευής σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης και τους όρους του Πρωτοκόλλου Ελέγχου Μεταφοράς καθώς και εργασίες σχεδιασμού και ανάπτυξης όπως ανατίθενται στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς από το Πρωτόκολλο Ελέγχου Μεταφοράς,

(β) υλοποιεί οποιοσδήποτε άλλες εργασίες που απαιτούνται σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης και συμμορφώνεται με οποιαδήποτε άλλη απαίτηση που σχετίζεται με αυτό σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο επιδεικνύοντας την αναγκαία προσοχή και φροντίδα για προστασία του περιβάλλοντος,

(γ) ενημερώνει το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και τη ΡΑΕΚ, μέσα σε χρονική περίοδο που καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ, για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την εφαρμογή του προγράμματος ανάπτυξης σύμφωνα με το Πρωτόκολλο Ελέγχου Μεταφοράς.

- [122\(I\)/2003](#)

Περιορισμός διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του συστήματος μεταφοράς

47. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δεν θα εκποιεί ή θέτει εκτός λειτουργίας οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί μέρος του συστήματος μεταφοράς και ούτε θα προβαίνει σε οποιαδήποτε υποθήκευση του συστήματος μεταφοράς χωρίς την προγενέστερη γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)

Υποχρέωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς να μην προβαίνει σε διακρίσεις

48. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, δεν επιτρέπεται να λειτουργεί με τρόπο που να δημιουργεί δυσμενή διάκριση μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, και ιδιαίτερα δεν επιτρέπεται να λειτουργεί με τρόπο που να δημιουργεί δυσμενή

διάκριση προς όφελος θυγατρικών του εταιρειών, ή επιχειρήσεων συνδεδεμένων με αυτόν, ή κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει.

- [122\(I\)/2003](#)

Έγκριση για χρήση του συστήματος μεταφοράς για σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια

49.-(1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 34 και τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 12 του περί Αναπτύξεως του Ηλεκτρισμού Νόμου, καθόσον αφορά την έκδοση άδειας, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δύναται, αφού λάβει την γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ και οποιαδήποτε άλλη άδεια, εξουσιοδότηση ή έγκριση που δυνατόν να απαιτείται δυνάμει οποιοδήποτε άλλου ισχύοντα νόμου στη Δημοκρατία, να χρησιμοποιήσει το σύστημα μεταφοράς για σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(2) Η ΡΑΕΚ, μετά από διαβουλεύσεις με το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, εγκρίνει τη χρήση του συστήματος μεταφοράς για άλλες μη σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια δραστηριότητες, που προτείνονται από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι η ΡΑΕΚ ικανοποιείται ότι η διεξαγωγή της δραστηριότητας αυτής δεν συγκρούεται προς, ή δεν περιορίζει-

(α) Την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με την άδειά του ως Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, ή

(β) την εκτέλεση από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την άδειά του ως Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς

50. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς εισπράττει έσοδα, που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την άδειά του. Τα έσοδα αυτά προέρχονται από διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 32 και το άρθρο 86.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής

51.(1) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής δεν εκποιεί ή θέτει εκτός λειτουργίας οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί μέρος του συστήματος διανομής και ούτε προβαίνει σε οποιαδήποτε υποθήκευση του συστήματος διανομής χωρίς την προγενέστερη γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 34, σε σχέση με την έκδοση αδειάς, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής δύναται, αφού λάβει την γραπτή έγκριση του Υπουργού σύμφωνα με το άρθρο 12 του περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμου και τη γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ, να χρησιμοποιεί το σύστημα διανομής για άλλους σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ενέργεια.

(3) Η ΡΑΕΚ, μετά από διαβουλεύσεις με τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, εγκρίνει τη χρήση του συστήματος διανομής για άλλες μη σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια δραστηριότητες που προτείνονται από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, υπό την προϋπόθεση ότι η ΡΑΕΚ ικανοποιείται ότι η διεξαγωγή της δραστηριότητας αυτής, δε συγκρούεται ή δεν περιορίζει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής που απορρέουν από την άδεια του.

- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ VIIA ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ **Γενικές υποχρεώσεις του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής**

52.-(1) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής αναπτύσσει και διατηρεί ένα οικονομικό, αποδοτικό, συντονισμένο, ασφαλές και αξιόπιστο σύστημα διανομής, που να διασφαλίζει ότι ικανοποιεί τις εύλογες ανάγκες σε ηλεκτρισμό επιδεικνύοντας την απαιτούμενη προσοχή και φροντίδα για προστασία του περιβάλλοντος.

(2) Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται σε εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, θέτοντας σε λειτουργία, συντηρώντας και αναπτύσσοντας υπό οικονομικούς όρους ένα ασφαλές, αξιόπιστο και αποδοτικό δίκτυο διανομής, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση.

(3) Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ χρηστών ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος και ιδίως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(4) Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής παρέχει στους χρήστες του δικτύου τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του.

(5) Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής όταν κατανέμει τα φορτία στις εγκαταστάσεις παραγωγής, υποχρεούται να δίνει προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή απόβλητα ή που παράγουν συνδυασμένα ενέργεια και θερμότητα.

(6) Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής προμηθεύεται την ενέργεια που χρησιμοποιεί για να καλύπτει τις απώλειες ενέργειας και να διατηρεί εφεδρικό δυναμικό στο σύστημά του με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, όταν ασκεί τα καθήκοντα αυτά.

(7) Όταν ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής είναι υπεύθυνος για την εξισορρόπηση του συστήματος διανομής, οι κανόνες που θεσπίζει για τον σκοπό αυτό, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του δικτύου τους λόγω έλλειψης ενεργειακής ισορροπίας, είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών εκ μέρους του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής καθορίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (7) του άρθρου 25 κατά τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.

(8) Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής όταν προγραμματίζει την ανάπτυξη του δικτύου διανομής, εξετάζει τη δυνατότητα λήψης μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης ή/και τη δυνατότητα αποκεντρωμένης παραγωγής που θα μπορούσαν να υποκαταστήσουν την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης του δυναμικού ηλεκτρικής ενέργειας.

(9) Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, τηρουμένης της υποχρέωσής του προς τη ΡΑΕΚ για πρόσβαση στους λογαριασμούς της δραστηριότητάς του ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέρχονται εις γνώσιν του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα:

(10) Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής λαμβάνει μέτρα με σκοπό την προαγωγή και διευκόλυνση της αποδοτικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας από τους μικρούς καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών. Τα μέτρα περιλαμβάνουν τρόπους και μέσα προκειμένου να συμμετέχουν οι μικροί καταναλωτές και οι οργανώσεις που τους εκπροσωπούν στην ενδεχόμενη ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων μέτρησης, γνωστοποιώντας τους οικονομικά αποδοτικές αλλαγές που μπορούν να εφαρμοστούν εύκολα από αυτούς και σχετίζονται με τη χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας ή/και παρέχοντάς τους πληροφορίες για τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)
- [206\(I\)/2015](#)

Αρμοδιότητες του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής

53. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής:

(α) καθιερώνει πρωτόκολλα με τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς προάγοντας τη βελτίωση της λειτουργίας συντονισμένου συστήματος μεταφοράς και διανομής,

(β) χρεώνει για τη χρήση και τη σύνδεση με το σύστημα διανομής σύμφωνα με τις διατιμήσεις και τις χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 32 και το άρθρο 86, και

(γ) παρέχει όρους και συνάπτει συμφωνίες σύνδεσης ή πρωτόκολλα, με επιχειρήσεις ηλεκτρισμού οι οποίες επιδιώκουν να χρησιμοποιήσουν ή να συνδεθούν με το σύστημα διανομής.

(δ) ετοιμάζει πρόγραμμα ανάπτυξης διανομής, που αποσκοπεί στη διασφάλιση της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Περιορισμός διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του συστήματος διανομής

53. [Διαγράφηκε]

- Ιστορικό Τροποποιήσεων
- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Εποπτεία Διαχειριστή Συστήματος Διανομής

54.-(1) Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης, στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά και να διασφαλίζεται η δέουσα παρακολούθηση της τήρησης του προγράμματος.

Στο πρόγραμμα συμμόρφωση καθορίζονται μεταξύ άλλων οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις των υπαλλήλων για την επίτευξη των στόχων. Ο Διευθυντής του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής έχει την ευθύνη της παρακολούθησης του προγράμματος συμμόρφωσης. Το πρόγραμμα συμμόρφωσης υποβάλλεται από το Διευθυντή του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής στη ΡΑΕΚ για έγκριση. Ο Διευθυντής του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής υποβάλλει τακτικά έκθεση στη ΡΑΕΚ στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί και ο βαθμός ικανοποίησης του προγράμματος.

(2) Οι δραστηριότητες του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής παρακολουθούνται, ελέγχονται και εποπτεύονται από τη ΡΑΕΚ έτσι ώστε να αποφεύγεται τυχόν εκμετάλλευση της κάθετης ολοκλήρωσης η οποία δυνατόν να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού.

- [211\(I\)/2012](#)

Καθήκον του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής να μην προβαίνει σε διακρίσεις

55. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής δεν προβαίνει σε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ειδικότερα προς όφελος θυγατρικών εταιρειών, συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων και κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Έγκριση για χρήση του συστήματος διανομής για σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια

55. [Διαγράφηκε]

- Ιστορικό Τροποποιήσεων
- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής

56. Τα επιτρεπόμενα έσοδα του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την άδειά του προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ, σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 32.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ VIII ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Κλειστά συστήματα διανομής

57.-(1) Η ΡΑΕΚ δύναται να κατατάσσει ένα σύστημα, το οποίο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό ή εμπορικό χώρο ή χώρο κοινών υπηρεσιών, και το οποίο δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως κλειστό σύστημα διανομής, εάν:

- (α) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφάλειας, οι δραστηριότητες ή οι παραγωγικές διεργασίες των χρηστών του εν λόγω συστήματος είναι ενοποιημένες· ή

(β) το εν λόγω σύστημα διανέμει ηλεκτρική ενέργεια κατά κύριο λόγο στον ιδιοκτήτη ή το φορέα εκμετάλλευσης του συστήματος ή στις συναφείς επιχειρήσεις.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται να εξαιρεί τον φορέα εκμετάλλευσης ενός κλειστού συστήματος διανομής από:

(α) τις υποχρεώσεις του εδαφίου (6) του άρθρου 52 σε σχέση με την προμήθεια της ενέργειας που χρησιμοποιεί για να καλύπτει απώλειες ενέργειας και τη διατήρηση εφεδρικού δυναμικού στο σύστημά τους, με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες·

(β) τις υποχρεώσεις των άρθρων 84, 85 και 86 σύμφωνα με τις οποίες τα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους εγκρίνονται πριν από τη θέση σε ισχύ του σύμφωνα με το άρθρο 25.

(3) Όταν αναγνωρίζεται εξαίρεση σύμφωνα με το εδάφιο (2), τα ισχύοντα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες στις οποίες στηρίζεται ο υπολογισμός τους, εξετάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 25, ύστερα από αίτηση χρήστη του κλειστού συστήματος διανομής.

(4) Η περιστασιακή χρήση από μικρό αριθμό νοικοκυριών που έχουν εργασιακές ή παρόμοιες σχέσεις με το Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και που βρίσκονται μέσα στην περιοχή την οποία εξυπηρετεί ένα κλειστό σύστημα διανομής, δεν αποκλείουν την αναγνώριση των εξαιρέσεων του εδαφίου (2).

• [211\(I\)/2012](#)

Χορήγηση άδειας στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και διορισμός του Διευθυντή ΔΣΜ

58.-(1) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, συγκροτείται διεύθυνση καλούμενη «Μονάδα Διαχείρισης του Συστήματος Μεταφοράς».

(2)(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, διορίζει ένα φυσικό πρόσωπο στο αξίωμα του Διευθυντή του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ο οποίος στο εξής θα αναφέρεται ως «ο Διευθυντής ΔΣΜ»:

Νοείται ότι, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να προβεί προηγουμένως σε διαβουλεύσεις με τη ΡΑΕΚ.

(β) [Καταργήθηκε]

(3) Ο Διευθυντής ΔΣΜ πρέπει να είναι υψηλού ηθικού και επαγγελματικού επιπέδου, να διακρίνεται για τα ακαδημαϊκά του προσόντα, τις γνώσεις και την πείρα του στα συστήματα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και να είναι εγγεγραμμένο μέλος του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου στον κλάδο ηλεκτρολογικής μηχανικής, σύμφωνα με τον περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμο του 1990 μέχρι 2003.

(4) Ο διορισμός του Διευθυντή ΔΣΜ είναι για περίοδο 6 ετών:

(5) Η κατοχή του αξιώματος Διευθυντή ΔΣΜ είναι ασυμβίβαστη με τη διατήρηση ή κατοχή οποιασδήποτε θέσης στην Αρχή ή σε οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία, εταιρεία ή οργανισμό. Πρόσωπο διοριζόμενο ως Διευθυντής ΔΣΜ δεν πρέπει να υπερβαίνει, κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους του διορισμού του για δεύτερη θητεία στη θέση αυτή, το 63ο έτος της ηλικίας.

(6) Ο διορισμός στη θέση του Διευθυντή ΔΣΜ θα περιορίζεται, κατά το μέγιστο, σε δύο θητείες.

(7) Η Μονάδα Διαχείρισης του Συστήματος Μεταφοράς μετά από την έκδοση άδειας από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 34, θα είναι ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

- [122\(I\)/2003](#)
- [239\(I\)/2004](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Τερματισμός του διορισμού του Διευθυντή ΔΣΜ

59. Ο Διευθυντής ΔΣΜ δύναται-

(α) Να παραιτηθεί από το αξίωμα αυτό με γραπτή ειδοποίηση προς το Υπουργικό Συμβούλιο·

(β) να παυθεί από το αξίωμα αυτό από το Υπουργικό Συμβούλιο, αν κατά τη κρίση των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου, έχει καταστεί ανίκανος, λόγω της κατάστασης της υγείας του, να εκτελεί ικανοποιητικά τα καθήκοντά του ή εξαιτίας ανάρμοστης ή ασυμβίβαστης με τα καθήκοντα του συμπεριφοράς. Οι λόγοι για τέτοια παύση κοινοποιούνται στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Προσωπικό και εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς

60.-(1) (α) Το προσωπικό του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς προέρχεται από το προσωπικό της Αρχής και υπάγεται στον Διευθυντή ΔΣΜ καθ' όσον αφορά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς. Το προσωπικό αυτό καθ' όσον αφορά τις διαδικασίες διορισμού, όρους εργοδότησης, προαγωγής, ωφελημάτων, αφυπηρητήσεις, πειθαρχικό κώδικα, υπάγεται στις διαδικασίες, Κανονισμούς και σχέδια υπηρεσίας που διέπουν το προσωπικό της Αρχής όπως τροποποιούνται για να ισχύουν κατά τη διάρκεια της τοποθέτησης του προσωπικού στο ΔΣΜ.

(β) Ο Διευθυντής ΔΣΜΚ ετοιμάζει και υποβάλλει στη ΡΑΕΚ σε ετήσια βάση τις εισηγήσεις του αναφορικά με τις ανάγκες του ΔΣΜΚ σε προσωπικό και άλλες δαπάνες. Η ΡΑΕΚ με βάση τις πιο πάνω εισηγήσεις διεξάγει διαβούλευση με το Διευθυντή ΔΣΜΚ και την ΑΗΚ αναφορικά με την ετοιμασία του προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου όπως προβλέπεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 61.

(γ) Η ΑΗΚ, μετά την έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του ετήσιου προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, τοποθετεί κατάλληλο προσωπικό στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, για κάλυψη των αναγκών του σε ανθρώπινο δυναμικό. Ο ΔΣΜΚ συμμετέχει στις διαδικασίες επιλογής του προσωπικού του ΔΣΜΚ οι οποίες θα περιλαμβάνονται σε τροποποιημένους Κανονισμούς προσωπικού της ΑΗΚ, οι οποίοι θα εφαρμόζονται για το προσωπικό του ΔΣΜΚ. Η άποψη του ΔΣΜΚ θα λαμβάνεται σοβαρά υπόψη στις προαναφερόμενες διαδικασίες επιλογής προσωπικού. Σε περίπτωση που παρατηρηθεί καθυστέρηση πέραν των έξι (6) μηνών στην τοποθέτηση του κατάλληλου

προσωπικού στο ΔΣΜΚ, ο ΔΣΜΚ μετά από διαβούλευση με τη ΠΑΕΚ, δύναται να πληρώσει τις θέσεις με αγορά υπηρεσιών μέχρις ότου το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ τοποθετήσει κατάλληλο προσωπικό.

(δ) Το επιλεγέν προσωπικό τοποθετείται στο ΔΣΜΚ σε δοκιμαστική βάση για περίοδο έξι μηνών. Μετά το πέρας της περιόδου αυτής, σε περίπτωση που ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι το επιλεγέν προσωπικό αδυνατεί για οποιοδήποτε λόγο να φέρει εις πέρας τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί, τότε ο ΔΣΜΚ, με αιτιολογημένη έκθεση του προς την ΑΗΚ, δύναται να ζητήσει την αντικατάσταση του από την ΑΗΚ και η ΑΗΚ οφείλει να ανταποκριθεί εντός έξι μηνών. Σε διαφορετική περίπτωση η ΠΑΕΚ μετά από γραπτό αιτιολογημένο αίτημα του ΔΣΜΚ δύναται να εκδώσει ρυθμιστική απόφαση για αντικατάσταση του προσωπικού ή για αγορά υπηρεσιών από το ΔΣΜΚ ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στα καθήκοντα και αρμοδιότητες του.

(2)(α) Ο Διευθυντής ΔΣΜ έχει τέτοιες απολαβές και τέτοιο επίδομα διακίνησης ή άλλα επιδόματα ως ήθελε καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με βάση πρόταση των Υπουργών Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών που ετοιμάζεται μετά από διαβουλεύσεις με την Αρχή και την ΠΑΕΚ.

(β) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να καθορίζει επίσης, πληρωμή τέτοιων επιδομάτων, φιλοδωρημάτων προς ή σε σχέση με πρόσωπο που υπηρέτησε ως Διευθυντής ΔΣΜ ή τέτοια ποσά που αποσκοπούν στην πληρωμή επιδομάτων ή φιλοδωρημάτων σε πρόσωπο που υπηρέτησε ως Διευθυντής ΔΣΜ με βάση πρόταση των Υπουργών Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών που ετοιμάζεται μετά από διαβουλεύσεις με την Αρχή και τη ΠΑΕΚ.

(γ) Οι απολαβές, επιδόματα και άλλα ωφελήματα ως οι παράγραφοι (α) και (β) πιο πάνω, περιλαμβάνονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Διαχειριστή όπως προβλέπεται στο εδάφιο (3) του άρθρου 61 και εγκρίνονται από την Βουλή των Αντιπροσώπων.

(3) Ο Διευθυντής ΔΣΜ ασκεί τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς όπως θεωρεί πρέπον είτε προσωπικά είτε δι' οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού του και οποιαδήποτε αρμοδιότητα που ανατίθεται στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς δύναται να εκτελείται είτε από αυτόν προσωπικά είτε από οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, που είναι εξουσιοδοτημένο για αυτό το σκοπό από το Διευθυντή ΔΣΜ.

(4) Ο Διευθυντής ΔΣΜ δύναται να προσλαμβάνει εμπειρογνώμονες ή συμβούλους, όπως ήθελε κρίνει αναγκαίο, για να τον βοηθούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Οποιαδήποτε αμοιβή, οφειλόμενη σε εμπειρογνώμονα ή σύμβουλο που προσλήφθηκε σύμφωνα με το εδάφιο αυτό, αποτελεί μέρος των δαπανών του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

(5) Κατά τη διάρκεια της θητείας του, ο Διευθυντής ΔΣΜ δεν δύναται-

(α) Να έχει οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, συμπεριλαμβανομένης της κυριότητας μετοχών, σε οποιαδήποτε εταιρεία που δραστηριοποιείται στον τομέα της ενέργειας·

(β) να κατέχει οποιαδήποτε θέση ή να εργοδοτείται σε εργασία ή να παρέχει υπηρεσίες σε σχέση με τις οποίες να του καταβάλλεται αντιμισθία·

(γ) να διατηρεί θέση αξιωματούχου πολιτικού κόμματος· και

(δ) για περίοδο 2 ετών μετά από την παραίτηση, παύση ή λήξη της θητείας του, να κατέχει οποιαδήποτε θέση ή να εργοδοτείται ή να ενεργεί ως σύμβουλος, όπου είναι δυνατόν να χρησιμοποιήσει ή να αποκαλύψει εμπιστευτικές πληροφορίες που απέκτησε κατά την άσκηση των καθηκόντων και εξουσιών του ως Διευθυντής ΔΣΜ, σύμφωνα με τον περί Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημόσιου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμου.

(6) (α) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς είναι αστικά υπεύθυνος και δύναται να ενάγει και να ενάγεται και να είναι διάδικος σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία η οποία εγείρεται σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών του Διευθυντή ΔΣΜ και του προσωπικού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

(β) Σε οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς θα εκπροσωπείται είτε από ασκούντα το επάγγελμα δικηγόρο και/ή από μέλος του προσωπικού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

(7) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών και Διαταγμάτων, ο Διευθυντής ΔΣΜ και το προσωπικό του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς δεν υπέχουν προσωπική αστική ευθύνη για οτιδήποτε έγινε ή παραλείφθηκε ή λέχθηκε ή για οποιαδήποτε γνώμη την οποία εξέφρασαν ή έκθεση ή άλλο έγγραφο που ετοίμασαν κατά την καλόπιστη άσκηση των αντίστοιχων καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών τους δυνάμει του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών και Διαταγμάτων.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Προϋπολογισμός και οικονομικές διευθετήσεις

61.-(1) Η ΑΗΚ, μετά από διαβουλεύσεις με τη ΡΑΕΚ και το Διευθυντή ΔΣΜ, συμφωνεί για κάθε έτος λειτουργίας του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς τον προϋπολογισμό για το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και υποβάλλει για έγκριση τον προϋπολογισμό αυτό από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων ως ξεχωριστό νομοσχέδιο από τον Προϋπολογισμό της ΑΗΚ.

(2) Σε περίπτωση που οι διαβουλεύσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (1) δεν οδηγήσουν σε συμφωνία μεταξύ της ΑΗΚ, του Διευθυντή ΔΣΜ και της ΡΑΕΚ σχετικά με τον προϋπολογισμό του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, η ΡΑΕΚ ετοιμάζει τον προϋπολογισμό και τον υποβάλλει για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(3) Ο προϋπολογισμός που αναφέρεται στα πιο πάνω εδάφια αφορά την κάλυψη των δαπανών σε σχέση με τις απολαβές, ωφελήματα και οποιεσδήποτε άλλες δαπάνες που αφορούν το προσωπικό του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, καθώς επίσης και οποιεσδήποτε άλλες δαπάνες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

Στον προϋπολογισμό για τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που αφορούν τον Διευθυντή ΔΣΜ και ετοιμάζονται όπως προνοείται στις παραγράφους (α), (β) και (γ) του εδαφίου (2) του άρθρου 60.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Αρμοδιότητες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς

62.-(1) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς έχει τις ακόλουθες αποκλειστικές αρμοδιότητες-

(α) Τη λειτουργία ενός αποδοτικού, συντονισμένου, ασφαλούς, αξιόπιστου και οικονομικά βιώσιμου συστήματος μεταφοράς και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος μεταφοράς να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβάλλον·

(β) τη διασφάλιση της ανάπτυξης και συντήρησης ενός ασφαλούς, αξιόπιστου, οικονομικά βιώσιμου συστήματος μεταφοράς και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος μεταφοράς να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβάλλον·

(γ) τη διερεύνηση και προώθηση οποιασδήποτε προοπτικής για τη διασύνδεση του συστήματος μεταφοράς με άλλα συστήματα, μετά από οδηγίες του Υπουργού·

(δ) τη διασφάλιση της διάθεσης παροχής όλων των επικουρικών υπηρεσιών και άλλων υπηρεσιών του συστήματος οι οποίες είναι αναγκαίες για να ασκήσει τις αρμοδιότητες του όπως καθορίζονται στην παράγραφο (α) και όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό με τον τρόπο λειτουργίας της εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης εξασφαλίζει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες εξισορρόπησης και επικουρικές υπηρεσίες υπό τον όρο τήρησης των απαιτήσεων διατήρησης της αξιοπιστίας και ασφάλειας των δικτύων και κατόπιν διαδικασίας υποβολής προσφορών για παροχή τέτοιων υπηρεσιών που να είναι διαφανής, αμερόληπτη και ανοικτή σε βάθος έλεγχο·

(ε) τη σύναψη πρωτοκόλλων με το Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής προωθώντας εξασφάλιση της λειτουργίας συντονισμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής·

(στ) τη λειτουργία ενός συστήματος κατανομής του φορτίου και χρήσης του συστήματος μεταφοράς, με αντικειμενικά, χωρίς διακρίσεις, οικονομικά και τεχνικά κριτήρια δίνοντας προτεραιότητα κατά την κατανομή του φορτίου στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στις εγκαταστάσεις συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και διασφαλίζοντας την προμήθεια της ενέργειας που χρησιμοποιεί για να καλύπτει τις απώλειες ενέργειας και διασφαλίζοντας τη διατήρηση εφεδρικού δυναμικού στο σύστημά του με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, σύμφωνα-

(i) Με τους όρους που περιέχονται στην άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 34·

(ii) με τους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής που δυνατόν να συντάσσονται από καιρού εις καιρό σύμφωνα με το άρθρο 73·

(iii) με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού που δυνατόν να συντάσσονται από καιρού εις καιρό σύμφωνα με το άρθρο 80·

(ζ) τη λειτουργία και διαχείριση της εμπορίας του ηλεκτρισμού σύμφωνα με τους πιο πάνω αναφερόμενους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

(η) την ανάπτυξη και δημοσίευση διαδικασιών όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο σε σχέση με τη χρήση διασυνδέσεων με άλλα συστήματα μεταφοράς και διανομής·

(θ) τη χρέωση για τη σύνδεση και χρήση του συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 86·

(ι) την πρόταση όρων και τη σύναψη πρωτοκόλλων ή συμβάσεων για τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς και για χρήση του, με όλους εκείνους που χρησιμοποιούν και επιζητούν να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς·

(ια) την εξασφάλιση επαρκών μέσων για την ικανοποίηση των υποχρεώσεων εξυπηρέτησης·

(ιβ) τη συμβολή στην ασφάλεια του εφοδιασμού μέσω επαρκούς δυναμικού μεταφοράς και αξιοπιστίας του συστήματος·

(ιγ) τη διαχείριση των ροών ηλεκτρικής ενεργείας στο σύστημα, με συνεκτίμηση των ανταλλαγών με άλλα διασυνδεδεμένα συστήματα. Για το σκοπό αυτό, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς είναι υπεύθυνος για να εξασφαλίζει την ασφάλεια, αξιοπιστία και αποδοτικότητα του δικτύου και, στα πλαίσια αυτά, για να μεριμνά ώστε να είναι διαθέσιμες όλες οι αναγκαίες βοηθητικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών που ανταποκρίνονται στη ζήτηση, στο βαθμό που η διαθεσιμότητα αυτή είναι ανεξάρτητη από οιοδήποτε άλλο δίκτυο μεταφοράς με το οποίο το σύστημά του είναι διασυνδεδεμένο·

(ιδ) την παροχή, στο διαχειριστή κάθε άλλου συστήματος με το οποίο είναι διασυνδεδεμένο το σύστημά του, επαρκών πληροφοριών για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος·

(ιε) την αποφυγή κάθε διάκρισης μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως δε κάθε διάκρισης υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων·

(ιστ) την παροχή στους χρήστες του δικτύου των πληροφοριών που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα· και

(ιζ) την είσπραξη μισθωμάτων συμφόρησης και πληρωμών στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, τη χορήγηση και διαχείριση της πρόσβασης τρίτων και την παροχή αιτιολογημένων εξηγήσεων σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης· κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει του εν λόγω άρθρου, οι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς διευκολύνουν κατά κύριο λόγο την ολοκλήρωση της αγοράς.

(2) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, οφείλει να έχει ως στόχο την ελαχιστοποίηση των συνολικών εξόδων παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και παροχής ηλεκτρισμού στους καταναλωτές.

(3) Ο Διευθυντής ΔΣΜ ετοιμάζει ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητες του, την οποία αποστέλλει έγκαιρα στη ΡΑΕΚ. Η ετήσια έκθεση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς αποτελεί μέρος της ετήσιας έκθεσης της ΡΑΕΚ η οποία ετοιμάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18.

- [122\(I\)/2003](#)
- [239\(I\)/2004](#)
- [211\(I\)/2012](#)
- [206\(I\)/2015](#)

Ετοιμασία προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς

63.-(1) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ετοιμάζει πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς, που αποσκοπεί στη διασφάλιση της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας.

(2) Το πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς καλύπτει χρονική περίοδο δέκα ημερολογιακών ετών.

(3) Το σχέδιο προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς υποβάλλεται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς στη ΡΑΕΚ για έγκριση. Η ισχύς του προγράμματος αυτού αρχίζει από την ημερομηνία έγκρισής του από τη ΡΑΕΚ.

(4) Το πιο πάνω δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς αναθεωρείται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ο οποίος το υποβάλλει στη συνέχεια στη ΡΑΕΚ για έγκριση.

(5) Στο πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς λαμβάνονται υπόψη-

(α) η υφιστάμενη και σχεδιαζόμενη παραγωγή, μεταφορά, διανομή και παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε συνολική και περιφερειακή βάση στη Δημοκρατία·

(β) η ετοιμαζόμενη σύμφωνα με το άρθρο 88 έκθεση πρόβλεψης·

(γ) οι διασυνδέσεις ή ευκαιρίες για διασυνδέσεις με άλλα συστήματα μεταφοράς και διανομής, οι οποίες διερευνήθηκαν μετά από οδηγίες του Υπουργού κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 62(1)(γ)· και

(δ) οι αναπτυξιακοί στόχοι σε συνολική και περιφερειακή βάση στη Δημοκρατία.

(6) Το πρόγραμμα ανάπτυξης υποδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ασκεί τις αρμοδιότητες του σύμφωνα με το εδάφιο (1).

(7) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς-

(α) Προτού υποβάλει το σχέδιο προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς στη ΡΑΕΚ για έγκριση, συμμετέχει σε διαδικασία διαβούλευσης, καθώς επίσης και σε οποιαδήποτε άλλης φύσης διαβούλευση που ήθελε απαιτηθεί δυνάμει απόφασης της ΡΑΕΚ· και

(β) μαζί με την υποβολή του σχεδίου προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς στη ΡΑΕΚ για έγκριση, καταθέτει στη ΡΑΕΚ και γραπτή αναφορά των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων που έγιναν με βάση την παράγραφο (α).

- [122\(I\)/2003](#)
- [239\(I\)/2004](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Ανεξαρτησία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς

64.-(1) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δεν δύναται να ενασχολείται με την παραγωγή, διανομή ή παροχή ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία.

(2) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δεν δύναται να κατευθύνει ή να δίδει οδηγίες στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς σε σχέση με οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες που παρέχονται στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

(3) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, εντός χρονικής περιόδου που ήθελε καθορισθεί σε ρυθμιστική απόφαση της ΡΑΕΚ, οφείλει να συμμορφώνεται με οποιοσδήποτε απαιτήσεις ήθελε θεωρήσει αναγκαίες ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 66, το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, που συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 67, διέπει τη σχέση μεταξύ του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

(5) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς ασκεί τα περιουσιακά του δικαιώματα κατά τρόπο ώστε να μην παρεμβαίνει στις υποχρεώσεις του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του.

(6) Οι διατάξεις του εδαφίου (3) ερμηνεύονται με τρόπο που να μην επηρεάζουν-

(α) Οποιοσδήποτε όρους ή προϋποθέσεις που περιέχονται στις άδειες που χορηγήθηκαν στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς· και

(β) οποιαδήποτε πρωτόκολλα ή συμφωνίες που αφορούν τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς και τη χρήση του.

(7)(1) Προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς που αναφέρεται στα εδάφια (1) και (2), εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

(α) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δε συμμετέχει σε εταιρικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία είναι υπεύθυνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή λειτουργία της παραγωγής, της διανομής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας·

(β) πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς λαμβάνονται υπόψη κατά τρόπο που διασφαλίζει ότι είναι σε θέση να ενεργούν με ανεξαρτησία·

(γ) ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς διαθέτει αποτελεσματικές εξουσίες λήψης των σχετικών αποφάσεων, ανεξάρτητα από την

ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου.

(δ) ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται και καθορίζονται οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων του, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αμερόληπτη συμπεριφορά του προσωπικού του. Το πρόγραμμα συμμόρφωσης υποβάλλεται στη ΡΑΕΚ για έγκριση. Ο ΔΣΜΚ υποβάλλει τακτικά έκθεση στη ΡΑΕΚ στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί και ο βαθμός ικανοποίησης του προγράμματος.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Παραχώρηση πόρων στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς

65.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 61 και του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, θέτει στη διάθεση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς τους αναγκαίους πόρους για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης, του προσωπικού και των υποστατικών του.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται να λάβει ρυθμιστική απόφαση με την οποία να δίδει σχετικές οδηγίες στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς αναφορικά με την παραχώρηση πόρων για τους σκοπούς του εδαφίου (1).

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Καθήκον του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς να μην προβαίνει σε διακρίσεις

66. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δεν προβαίνει σε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων, ή μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, και ειδικότερα προς όφελος θυγατρικών εταιρειών, συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων ή κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς

67.-(1) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς συνάπτουν Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς προκειμένου ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς να καταστεί ικανός να ασκήσει τις αρμοδιότητές του το οποίο Πρωτόκολλο εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ. Το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς αναθεωρείται όποτε ο ΔΣΜΚ, η ΑΗΚ ή η ΡΑΕΚ κρίνουν αναγκαίο.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφασή της δύναται να απαιτήσει από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς όπως περιλάβουν στο Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς όρους τους οποίους η ΡΑΕΚ κρίνει αναγκαίους.

(3) Όταν κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, χρήζει τροποποίησης το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφαση της, απαιτεί από το Διαχειριστή Συστήματος

Μεταφοράς και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς να συμφωνήσουν για τις τροποποιήσεις που υποδεικνύονται από τη ΡΑΕΚ .

(4) Για το σκοπό άσκησης της εξουσίας του σχετικά με την έγκριση του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς, η ΡΑΕΚ δύναται να διαβουλευέται με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού.

(5) Η ΡΑΕΚ, ειδικότερα διασφαλίζει ότι το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς περιλαμβάνει όρους και προϋποθέσεις οι οποίοι-

(α) Καθιστούν το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ικανό να ασκήσει τις αρμοδιότητές του πλήρως και αποτελεσματικά·

(β) διασφαλίζουν ότι ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς διευκολύνει τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του· και

(γ) διασφαλίζουν την άσκηση από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του.

(6) Το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς προνοεί όπως ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς συντηρεί το σύστημα μεταφοράς και διεξάγει κατασκευαστικές εργασίες σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, χρησιμοποιώντας πόρους και εργολάβους του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Επιτρεπόμενα έσοδα

68. Τα επιτρεπόμενα έσοδα του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 32 και του άρθρου 86 και παραχωρούνται στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς για κάλυψη οποιουδήποτε μέρους ή και του συνόλου, εάν υπάρχει επάρκεια, των δαπανών στις οποίες υποβάλλεται ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 65.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Τήρηση βιβλίων

68Α.-(1) Ο ΔΣΜΚ τηρεί κατάλληλα βιβλία και λογαριασμούς για τις δραστηριότητες του, όπως ορίζουν οι σχετικές νομοθεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(2) Σχετικά με την οικονομική διαχείριση κάθε οικονομικού έτους, συντάσσεται απολογισμός κατά τρόπο που ορίζεται από τις σχετικές νομοθεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

- [211\(I\)/2012](#)

Τύπος Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς

69. Το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς περιλαμβάνει σε τέτοιο τύπο ή μορφή που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ τα ακόλουθα-

(α) Προδιαγραφές σύμφωνα με τις οποίες τα περιουσιακά στοιχεία του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς θα συνιστούν το σύστημα μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών ορίων λειτουργίας των στοιχείων αυτών και τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω προδιαγραφές μπορούν να τροποποιούνται μελλοντικά·

(β) πρόνοιες για τη συντήρηση και ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς·

(γ) πρόνοιες σχετικά με την κατασκευή, σύνδεση και χρήση του συστήματος μεταφοράς από τρίτους·

(δ) διευθετήσεις για τη μεταφορά πληροφοριών, μεταξύ του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, αναφορικά με το πρόγραμμα ανάπτυξης, την εφαρμογή και τα έξοδα του·

(ε) πρόνοιες αναφορικά με τα δικαιώματα και ευθύνες για απενεργοποίηση και αποσύνδεση·

(στ) πρόνοιες αναφορικά με την ασφαλιστική κάλυψη που θα έχει ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς και ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς·

(ζ) πρόνοιες αναφορικά με τη διάρκεια, λήξη και ανανέωση του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς·

(η) πρόνοιες αναφορικά με την αξιολόγηση της εφαρμογής του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Συμμόρφωση με το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς

70.-(1) Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 71.

(2) Όταν η ΡΑΕΚ είναι της γνώμης ότι είτε ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς είτε ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς συστηματικά παραλείπουν να συμμορφώνονται με τους όρους του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς ή με οποιαδήποτε πρόνοια του Μέρους VI του παρόντος Νόμου, κατά τρόπο που δύναται να επηρεαστεί ουσιωδώς το δημόσιο συμφέρον, η ΡΑΕΚ δύναται να λάβει νέα απόφαση μετά από διαβουλεύσεις με τον Υπουργό με την οποία-

(α) Να απαιτεί από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, ανάλογα με την περίπτωση, να συμμορφωθεί με το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς ή με τις πρόνοιες του Μέρους VI του παρόντος Νόμου· και

(β) να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, ανάλογα με την περίπτωση, οφείλει να συμμορφωθεί με την απόφαση που λήφθηκε.

(3) Αν ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς παραβιάζει ουσιωδώς τις υποχρεώσεις του με βάση το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς, μετά από έγκριση της ΡΑΕΚ, λαμβάνει άμεσα μέτρα για τη διευθέτηση ανάληψης εργασίας από εργολάβο,

ο οποίος εγκρίνεται δυνάμει των προνοιών του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς, και τα έξοδα ανάληψης αυτής της εργασίας επωμίζεται ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Κήρυξη καθεστώτος αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά και μέτρα για μείωση των επιπτώσεων από την αιφνίδια κρίση στην ενεργειακή αγορά

70Α.-(1) Όταν κατά τη γνώμη του Υπουργού ή της ΡΑΕΚ παρουσιάζεται αιφνίδια κρίση στην ενεργειακή αγορά, ο Υπουργός, μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, εκδίδει Διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας βάσει του οποίου κηρύσσει την ενεργειακή αγορά υπό καθεστώς αιφνίδιας κρίσης και καθορίζει την έναρξη της περιόδου της ενεργειακής κρίσης.

(2) Όταν κατά τη γνώμη του Υπουργού ή της ΡΑΕΚ παύσουν οι λόγοι για τους οποίους έχει κηρυχθεί η έναρξη της περιόδου αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ο Υπουργός, μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, εκδίδει Διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας βάσει του οποίου κηρύσσει τη λήξη της περιόδου αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά και καθορίζει τους τρόπους επαναφοράς στη συνήθη κατάσταση.

(3) Η ΡΑΕΚ εκδίδει Ρυθμιστική Απόφαση με την οποία καθορίζει τα ακόλουθα:

(α) προληπτικό σχέδιο δράσης που περιέχει τα μέτρα τα απαιτούμενα για την εξάλειψη ή το μετριασμό των κινδύνων· και

(β) σχέδιο έκτακτης ανάγκης που περιέχει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εξάλειψη ή τον μετριασμό των επιπτώσεων ενδεχόμενης αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά.

(4) Το προληπτικό σχέδιο δράσης και το σχέδιο έκτακτης ανάγκης δυνατόν να περιλαμβάνουν τα εξής:

(α) τα αποτελέσματα μελέτης εκτίμησης επικινδυνότητας·

(β) μέτρα από την πλευρά της προσφοράς·

(γ) μέτρα από την πλευρά της ζήτησης· και

(δ) τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, σε άλλους σχετικούς οργανισμούς και εμπλεκόμενους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την ασφαλή λειτουργία του συστήματος.

(5) Το προληπτικό σχέδιο δράσης και το σχέδιο έκτακτης ανάγκης βασίζονται κυρίως σε μέτρα που αφορούν την αγορά και λαμβάνουν υπόψη τον οικονομικό αντίκτυπο, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των μέτρων, τις επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και τον αντίκτυπο στο περιβάλλον και τους καταναλωτές και δεν επιβαρύνουν αδικαιολόγητα τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας.

(6) Το προληπτικό σχέδιο δράσης και το σχέδιο έκτακτης ανάγκης επικαιροποιείται κάθε δυο (2) έτη, εκτός εάν οι περιστάσεις επιβάλλουν πιο συχνή επικαιροποίηση.

(7) Ο Υπουργός κοινοποιεί αμελλητί τα μέτρα που έχουν ληφθεί σύμφωνα με το εδάφιο (3) στα άλλα κράτη μέλη και στην Επιτροπή.

Καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

71.-(1) Όταν κατά τη γνώμη του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, παρουσιάζεται κατάσταση έκτακτης ανάγκης και απειλείται η ασφάλεια του συστήματος μεταφοράς, προσώπων, συσκευών ή εγκαταστάσεων, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δύναται να λαμβάνει οποιαδήποτε προστατευτικά ή διορθωτικά μέτρα κρίνει κατάλληλα για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης και ενημερώνει αμέσως τη ΡΑΕΚ και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς για τη φύση της έκτακτης ανάγκης και για τα μέτρα που έλαβε ή που προτείνει να λάβει. Επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του ΔΣΜ ανάλογα με τη σοβαρότητα του συμβάντος, να ενημερώνει και τον Υπουργό.

(2) Όταν, κατά τη γνώμη του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, παρουσιάζεται κατάσταση έκτακτης ανάγκης και απειλείται η φυσική ασφάλεια προσώπων, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, τηρουμένων των διευθετήσεων ή όρων που δυνατόν να προνοούνται στο Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, λαμβάνει οποιαδήποτε προστατευτικά ή διορθωτικά μέτρα κρίνει κατάλληλα για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης και ενημερώνει αμέσως τη ΡΑΕΚ και το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για τη φύση της έκτακτης ανάγκης και για τα μέτρα που έλαβε.

(3) Ο Υπουργός σε συνεννόηση με τη ΡΑΕΚ κοινοποιεί τα μέτρα αυτά αμελλητί στην Επιτροπή. Τα μέτρα αυτά δεν επιτρέπεται να προκαλούν παρά ελάχιστη διαταραχή της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, ούτε επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα απολύτως αναγκαία όρια για την αντιμετώπιση των αιφνιδίων δυσχερειών που ανέκυψαν. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίζει ότι τα μέτρα πρέπει να τροποποιηθούν ή καταργηθούν, εφόσον προκαλούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και διαταράσσουν τις συναλλαγές κατά τρόπο ασυμβίβαστο με το κοινό συμφέρον.

(4) Όταν, κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ ή κατά απόφαση της Επιτροπής ως προνοείται στο εδάφιο (3), η έκτακτη ανάγκη που αναφέρεται στα εδάφια (1) και (2) έχει αντιμετωπιστεί κατά τρόπο που ικανοποιεί τη ΡΑΕΚ, η ΡΑΕΚ δύναται να λάβει ρυθμιστική απόφαση με την οποία να απαιτεί από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς ανάλογα με την περίπτωση, να τερματίσει τα προστατευτικά ή διορθωτικά μέτρα που λαμβάνει και να προβεί σε τέτοιες διευθετήσεις, οι οποίες προβλέπονται στη ρυθμιστική απόφαση, για οποιαδήποτε πρόσθετη συντήρηση, ανάπτυξη ή άλλη εργασία στο σύστημα μεταφοράς που κρίνεται αναγκαία.

Απόφαση σε διαφορές

72.-(1) Η ΡΑΕΚ αποφασίζει για οποιαδήποτε διαφορά αναφύεται μεταξύ του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και μετά από διαβουλεύσεις με τον Υπουργό εκδίδει απόφαση με τα ευρήματά της, αναφορικά με το θέμα της διαφοράς.

(2) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, οφείλουν να συμμορφώνονται με την απόφαση της ΡΑΕΚ που αναφέρεται στο εδάφιο (1).

73.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), η ΡΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστική απόφαση με την οποία δίδονται οδηγίες, στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, για σύνταξη και έκδοση τεχνικών κανόνων, υποκειμένων στην έγκριση της ΡΑΕΚ που σχετίζονται με τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς οι οποίοι θα αποτελούν μέρος των εκάστοτε εκδιδόμενων Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), μετά από διαβούλευση, η ΡΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστική απόφαση με την οποία δίδει οδηγίες στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής για τη σύνταξη και έκδοση τεχνικών κανόνων, υποκειμένων στην έγκριση της ΡΑΕΚ, που σχετίζονται με το σύστημα διανομής και οι οποίοι θα αποτελούν μέρος των εκάστοτε εκδιδόμενων Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται από καιρού εις καιρό να εκδίδει οδηγίες στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής αναφορικά-

(α) Με θέματα που δύναται να καθορισθούν στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής· και

(β) με την από καιρού εις καιρό ανασκόπηση και αναθεώρηση από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

(4) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δεν δημοσιεύει τους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής μέχρις ότου-

(α) Η ΡΑΕΚ ολοκληρώσει τη διαβούλευση σε σχέση με τους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής μαζί με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Μεταφοράς και Διανομής και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο το οποίο η ΡΑΕΚ επιθυμεί να εμπλέξει στην διαβούλευση αυτή· και

(β) η ΡΑΕΚ εγκρίνει τους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Πεδίο εφαρμογής των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής

74.-(1) Οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής-

(α) Διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που θα εφαρμόζονται από τους κατόχους αδειών οποτεδήποτε επιθυμούν να συνδεθούν με το σύστημα μεταφοράς και/ή το σύστημα διανομής ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής για τη μεταφορά ηλεκτρισμού·

(β) διασφαλίζουν ότι οι τεχνικοί όροι που εφαρμόζονται σε κάτοχους αδειών οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής δεν δημιουργούν αδικαιολόγητη διάκριση στους κατόχους αδειών·

(γ) προάγουν την αποδοτικότητα, αξιοπιστία και οικονομία στη χρήση και ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς και του συστήματος διανομής.

(2) Οι πρόνοιες των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής τηρούνται από όλους τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή εξαιρέσεις αντίστοιχα.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Αναθεώρηση και τροποποίηση των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής

75.-(1) Μετά την πρώτη έγκριση των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής σύμφωνα με το Άρθρο 73, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς, από καιρού εις καιρό, αναθεωρεί και όταν το κρίνει αναγκαίο συστήνει τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής, όταν-

(α) Η ΡΑΕΚ ζητήσει τέτοια αναθεώρηση· ή

(β) ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς κρίνει ότι μια τέτοια αναθεώρηση είναι επιθυμητή, με βάση τις απόψεις που έχουν εκφράσει οι κάτοχοι αδειών ή άλλοι ενδιαφερόμενοι.

(2) Οποιαδήποτε αναθεώρηση των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής, θα διενεργείται από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς σε διαβούλευση με όλους τους σχετικούς κατόχους αδειών και όλα τα άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Η διαβούλευση αυτή θα διεξάγεται σύμφωνα με τις πρόνοιες που περιλαμβάνονται στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής και διέπουν τις διαδικασίες εξέτασης των τροποποιήσεών τους.

(3) Σε περίπτωση που μετά την αναθεώρηση των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς κρίνει ότι είναι αναγκαίο να επέλθουν τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής, θα εκδίδει και θα υποβάλλει για έγκριση στη ΡΑΕΚ τις λεπτομέρειες των προτεινόμενων τροποποιήσεων.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής

76. Καμιά από τις προτεινόμενες από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής τίθεται σε ισχύ, μέχρις ότου εγκριθεί και δημοσιευτεί από τη ΡΑΕΚ .

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής

77.-(1) Δυνάμει του παρόντος άρθρου, συστήνεται Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

(2) Της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής προεδρεύει. ο Διευθυντής ΔΣΜΚ, ο οποίος συγκαλεί τη Συμβουλευτική Επιτροπή και η οποία αποτελείται από ένα εκπρόσωπο εκάστου των ακολούθων:

(α) Του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς·

(β) του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής·

(γ) της παραγωγής της ΑΗΚ·

(δ) της προμήθειας της ΑΗΚ·

(ε) των παραγωγών και προμηθευτών εκτός της ΑΗΚ εκτός από τους παραγωγούς από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

(στ) των παραγωγών από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας:

(i) από αιολική ενέργεια·

(ii) από ηλιακή ενέργεια·

(iii) ενέργεια από αξιοποίηση βιομάζας·

(ζ) όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας·

(η) των επιλεγόντων πελατών·

(θ) των μη επιλεγόντων πελατών·

(ι) της ΡΑΕΚ ή του Γραφείου της ΡΑΕΚ·

(ια) του Υπουργείου·

(ιβ) του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

(3) Σε περίπτωση που δεν υπάρχει οργανωμένο σύνολο ή επίσημος εκπρόσωπος των πιο πάνω οργανωμένων συνόλων (ε), (στ), (ζ), (η) και (θ), ο Διευθυντής ΔΣΜΚ σε διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ ζητεί από το σχετικό οργανισμό ή εταιρεία το διορισμό εκπροσώπου στη Συμβουλευτική Επιτροπή.

(4) Η Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής ρυθμίζει τη λειτουργία της με εσωτερικούς κανονισμούς.

(5) Οποιαδήποτε προτεινόμενη τροποποίηση στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής από τον Πρόεδρο ή μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής σύμφωνα με το άρθρο 75, υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Συμβουλευτικής Επιτροπής αυτής στη ΡΑΕΚ μαζί με τα σχόλια των άλλων μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

(6) Ο Διευθυντής ΔΣΜΚ δύναται να προσκαλεί στις συνεδριάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής πρόσωπα υπό την ιδιότητα του παρατηρητή ή του τεχνοκράτη που θα μπορούν, κατά την κρίση του, να έχουν ουσιαστική συνεισφορά στη συζήτηση των θεμάτων που θα ασχολείται η Συμβουλευτική Επιτροπή.

- [122\(I\)/2003](#)
- [239\(I\)/2004](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Καταβολή εξόδων παραστάσεως, αποζημιώσεων, οδοπορικών και άλλων ωφελημάτων στο Πρόεδρο και μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής

78. Στον Πρόεδρο και στα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής καταβάλλονται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς έξοδα παραστάσεως, αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής,

οδοιπορικά και οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα αποφασίζει εκάστοτε το Υπουργικό Συμβούλιο για τους Προέδρους και τα μέλη των ημικρατικών οργανισμών.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Αρμοδιότητες και εξουσίες της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής

79. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής έχει αρμοδιότητα και εξουσία-

(α) Να βοηθά στις περιοδικές αναθεωρήσεις των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής οι οποίες διενεργούνται μετά από εντολή της ΡΑΕΚ ή του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής·

(β) να φέρει εις γνώση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς οποιαδήποτε πρόνοια των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής που χρήζει τροποποίησης·

(γ) να παρακολουθεί και να πληροφορεί τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για οποιεσδήποτε αλλαγές στην καλύτερη διεθνή πρακτική που αφορά τους τεχνικούς κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται στα συστήματα μεταφοράς και διανομής άλλων χωρών.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού

80.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), η ΡΑΕΚ δύναται να δώσει οδηγίες στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για τη σύνταξη και δημοσίευση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.

(2) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δεν δύναται να δημοσιεύσει τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού μέχρις ότου-

(α) Η ΡΑΕΚ ολοκληρώσει τη διαβούλευση αναφορικά με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού μαζί με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού·

(β) λάβει γραπτώς την έγκριση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού από τη ΡΑΕΚ και τον Υπουργό.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται από καιρού εις καιρό μετά την πρώτη δημοσίευση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού και αφού διαβουλευθεί με κατόχους αδειών και άλλα πρόσωπα, με τα οποία κρίνει αναγκαία τη διαβούλευση, να δώσει οδηγίες στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς αναφορικά-

(α) Με την αναθεώρηση και τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς·

(β) με θέματα που δυνατό να καθοριστούν στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού:

Νοείται ότι η ΡΑΕΚ, μέχρι τη δημοσίευση, στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, της αναθεώρησης και τροποποίησης των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, που θεσμοθετούνται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (3), δύναται, με

την έγκριση του Υπουργού, να εκδώσει ρυθμιστική απόφαση για τη μεταβατική ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού:

Νοείται περαιτέρω ότι η εν λόγω μεταβατική ρύθμιση παύει να ισχύει από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού που προβλέπεται στο εδάφιο (6) του άρθρου 81 και οι οποίοι θεσμοθετούνται με βάση τις διατάξεις του παρόντος εδαφίου.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)
- [18\(I\)/2017](#)

Πεδίο εφαρμογής των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού

81.-(1) Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού-

(α) Διέπουν τους μηχανισμούς, τις τιμές και άλλους όρους και προϋποθέσεις που τυγχάνουν εφαρμογής στις περιπτώσεις που οι κάτοχοι αδειών αγοράζουν ή πωλούν ηλεκτρισμό με βάση διευθετήσεις που διενεργούνται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς·

(β) διασφαλίζουν ότι οι κάτοχοι αδειών από τους οποίους ζητείται να συμμετέχουν στην αγορά και πώληση ηλεκτρισμού, με βάση τις διευθετήσεις αυτές, δεν θα υπόκεινται σε δυσμενή διάκριση·

(γ) προάγουν την αποδοτικότητα και την οικονομία και διευκολύνουν τον ανταγωνισμό στην αγορά και πώληση ηλεκτρισμού με βάση τις διευθετήσεις αυτές.

(2) Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού τηρούνται από όλους τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, με βάση το άρθρο 35 στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή οι εξαιρέσεις τους.

(3) Μετά την πρώτη έγκριση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού σύμφωνα με το άρθρο 80, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς, από καιρού εις καιρό, αναθεωρεί και, όταν το κρίνει αναγκαίο, συστήνει τροποποιήσεις στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού όταν-

(α) Ο Υπουργός ή η ΠΑΕΚ ζητήσουν τέτοια αναθεώρηση· ή

(β) ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς κρίνει ότι τέτοια αναθεώρηση είναι επιθυμητή, με βάση τις απόψεις που έχουν εκφράσει οι κάτοχοι αδειών ή άλλοι ενδιαφερόμενο φορείς.

(4) Οποιαδήποτε τέτοια αναθεώρηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού διενεργείται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς σε διαβούλευση με όλους τους σχετικούς κατόχους αδειών και όλα τα άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Η διαβούλευση αυτή διεξάγεται σε πλήρη συμφωνία με τις πρόνοιες που περιλαμβάνονται στους εκάστοτε Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού και διέπουν τις διαδικασίες εξέτασης των τροποποιήσεων τους.

(5) Όταν, μετά την αναθεώρηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς κρίνει ότι είναι αναγκαίο να επέλθουν τροποποιήσεις στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, εκδίδει και υποβάλλει στη ΠΑΕΚ τις λεπτομέρειες των προτεινόμενων τροποποιήσεων για έγκριση.

(6) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 80, οι προτεινόμενες από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)
- [18\(I\)/2017](#)

Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού

82.-(1) Δυνάμει του παρόντος άρθρου συστήνεται η Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.

(2) Η Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού έχει αρμοδιότητα και εξουσία-

(α) Να βοηθά στις περιοδικές αναθεωρήσεις των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, οι οποίες διενεργούνται μετά από εντολή της ΡΑΕΚ, του Υπουργού ή του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής·

(β) να φέρει εις γνώση του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς οποιαδήποτε πρόνοια των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού που χρήζει τροποποίησης·

(γ) να παρακολουθεί και να πληροφορεί το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για οποιεσδήποτε αλλαγές στην καλύτερη διεθνή πρακτική που αφορά στους τεχνικούς κανόνες οι οποίοι εφαρμόζονται στα συστήματα μεταφοράς και διανομής άλλων χωρών.

(3) Της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού προεδρεύει ο Διευθυντής ΔΣΜΚ, ο οποίος συγκαλεί την Επιτροπή και η οποία αποτελείται από ένα εκπρόσωπο εκάστου των ακολούθων:

(α) του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς·

(β) του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής·

(γ) της παραγωγής της ΑΗΚ·

(δ) της προμήθειας της ΑΗΚ·

(ε) των παραγωγών και προμηθευτών εκτός της ΑΗΚ εκτός από τους παραγωγούς από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

(στ) των παραγωγών από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας:

(i) από αιολική ενέργεια·

(ii) από ηλιακή ενέργεια·

(iii) ενέργεια από αξιοποίηση βιομάζας·

(ζ) όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας·

(η) των επιλεγόντων πελατών·

(θ) των μη επιλεγόντων πελατών·

(ι) της ΡΑΕΚ ή του Γραφείου της ΡΑΕΚ·

(ια) του Υπουργείου·

(ιβ) του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

(4) Σε περίπτωση που δεν υπάρχει οργανωμένο σύνολο ή επίσημος εκπρόσωπος των πιο πάνω οργανωμένων συνόλων (ε), (στ), (ζ), (η) και (θ), ο Διευθυντής ΔΣΜΚ σε διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ θα ζητεί από τον σχετικό οργανισμό ή εταιρεία το διορισμό εκπροσώπου στη Συμβουλευτική Επιτροπή.

(5) Η Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού ρυθμίζει τη λειτουργία της με εσωτερικούς κανονισμούς.

(6) Οποιαδήποτε προτεινόμενη τροποποίηση στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού από τον Πρόεδρο ή μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 81, υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Συμβουλευτικής Επιτροπής αυτής στη ΡΑΕΚ μαζί με τα σχόλια των άλλων μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.

(7) Ο Διευθυντής ΔΣΜΚ έχει το δικαίωμα να προσκαλεί στις συνεδριάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής πρόσωπα υπό την ιδιότητα του παρατηρητή ή του τεχνοκράτη που θα μπορούν, κατά την κρίση του, να έχουν ουσιαστική συνεισφορά στη συζήτηση των θεμάτων που θα ασχολείται η Συμβουλευτική Επιτροπή.

- [122\(Ι\)/2003](#)
- [239\(Ι\)/2004](#)
- [211\(Ι\)/2012](#)

Καταβολή εξόδων παραστάσεως, αποζημιώσεων, οδοιπορικών και άλλων ωφελημάτων στον Πρόεδρο και μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού

83. Στον Πρόεδρο και στα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Αγοράς Ηλεκτρισμού καταβάλλονται από το Διαχειριστή Μεταφοράς έξοδα παραστάσεως, αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής Αγοράς Ηλεκτρισμού, οδοιπορικά και οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα αποφασίζει εκάστοτε το Υπουργικό Συμβούλιο για τους Προέδρους και τα μέλη των ημικρατικών οργανισμών.

- [122\(Ι\)/2003](#)
- [211\(Ι\)/2012](#)

Συμβάσεις για τη σύνδεση και χρήση του συστήματος μεταφοράς και συστήματος διανομής

84.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (4), όταν υποβάλλεται αίτηση στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς από οποιοδήποτε χρήστη συστήματος, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς προτείνει τη σύναψη συμφωνίας ή πρωτόκολλου με την αιτήτρια επιχείρηση, το οποίο διέπει τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς ή τη χρήση του.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (4), όταν υποβάλλεται αίτηση στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής από οποιοδήποτε πρόσωπο, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής

προτείνει τη σύναψη συμφωνίας με τον αιτητή για τη σύνδεση με το σύστημα διανομής ή για τη χρήση του.

(3) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας των εδαφίων (1) και (2), ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο αυτό δυνατόν να προνοούν για-

(α) Τα θέματα που θα καθορίζονται σε μια συμφωνία ή ένα πρωτόκολλο για σύνδεση και χρήση του συστήματος μεταφοράς·

(β) τα θέματα που θα καθορίζονται σε μια συμφωνία για τη χρήση του συστήματος μεταφοράς ή του συστήματος διανομής·

(γ) τους όρους και προϋποθέσεις βάσει των οποίων γίνεται μια προσφορά για σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής·

(δ) τις μεθόδους για τον καθορισμό της αναλογίας μεταξύ των εξόδων που θα βαραίνουν το πρόσωπο που υποβάλλει την αίτηση για σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής και των εξόδων που θα βαραίνουν τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς ή τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, τα οποία είναι έξοδα που δαπανώνται άμεσα ή έμμεσα για την εκτέλεση εργασιών σύμφωνα με συμφωνία ή πρωτόκολλο για σύνδεση ή τροποποίηση υφιστάμενης σύνδεσης·

(ε) τους όρους και προϋποθέσεις βάσει των οποίων θα υποβάλλονται αιτήσεις για σύναψη συμφωνίας ή πρωτοκόλλου που διέπουν τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής και τη χρήση τους και για τη χρονική περίοδο μέσα στην οποία ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής θα πρέπει να υποβάλλουν προσφορά ή να απαντούν αρνητικά στον αιτητή αναφορικά με την αίτησή του· και

(στ) οποιαδήποτε άλλα θέματα που η ΡΑΕΚ κρίνει αναγκαία, για να γίνει μια προσφορά για σύνδεση ή χρήση του συστήματος μεταφοράς ή του συστήματος διανομής.

(4) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής δεν συνάπτουν συμφωνία ή πρωτόκολλο σύμφωνα με τα εδάφια (1) και (2) αντίστοιχα, όταν-

(α) Αυτό είναι δυνατόν να εμπλέξει το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής-

(i) σε παράβαση του Νόμου αυτού·

(ii) σε παράβαση Κανονισμών που δυνατόν να εκδοθούν σύμφωνα με το Νόμο αυτό·

(iii) σε παράβαση των εκάστοτε σε ισχύ Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής· ή

(iv) σε παράβαση οποιουδήποτε όρου των αδειών που χορηγήθηκαν στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής· ή

(β) το πρόσωπο που υποβάλλει την αίτηση δεν αναλαμβάνει να δεσμεύεται από τους όρους των εκάστοτε σε ισχύ Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής στην έκταση που οι όροι αυτοί αφορούν το πρόσωπο αυτό.

(5) Όταν ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής αρνείται να προτείνει τη σύναψη συμφωνίας ή πρωτοκόλλου σύμφωνα με το άρθρο αυτό, ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής επιδίδει την απόφασή του στον αιτητή εκθέτοντας τους λόγους της άρνησης αυτής. Η άρνηση αυτή πρέπει να αιτιολογείται δεόντως, και να βασίζεται σε αντικειμενικά, τεχνικά και οικονομικά αιτιολογημένα κριτήρια.

(6) Οποιαδήποτε διαφορά ήθελε προκύψει μεταξύ του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής και οποιουδήποτε προσώπου που είναι ή αξιώνει ότι είναι πρόσωπο στο οποίο ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής έχει υποχρέωση να κάνει πρόταση για σύνδεση και χρήση του συστήματος μεταφοράς ή του συστήματος διανομής είτε η διαφορά αυτή αφορά την υποβολή της πρότασης, τους προτεινόμενους όρους, τις προτεινόμενες επιβαρύνσεις είτε διαφορετικά-

(α) Όταν η πρόταση γίνεται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής· ή

(β) όταν ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής αρνείται να υποβάλλει πρόταση·

δύνатаι, ύστερα από αίτηση του προσώπου αυτού, να επιλυθεί με Απόφαση που λαμβάνει η ΡΑΕΚ μέσα σε 30 μέρες.

- [122\(Ι\)/2003](#)
- [211\(Ι\)/2012](#)

Αποφυγή δυσμενών διακρίσεων

85. Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, δεν προβαίνει σε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων σε περίπτωση που προνοεί για τη χρήση του συστήματος μεταφοράς ή διανομής ή σε περίπτωση που προτείνει όρους για τη διεξαγωγή εργασιών για το σκοπό σύνδεσης με το σύστημα μεταφοράς ή διανομής.

- [122\(Ι\)/2003](#)
- [211\(Ι\)/2012](#)

Χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης του συστήματος μεταφοράς και διανομής

86.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), μέσα σε τέτοιο χρόνο όπως η ΡΑΕΚ δύναται να ορίσει, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς, ύστερα από διαβούλευση με τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, ετοιμάζει έκθεση για έγκριση από τη ΡΑΕΚ στην οποία καθορίζεται η βάση επιβολής των χρεώσεων αναφορικά με-

(α) Τη χρήση του συστήματος μεταφοράς· και

(β) τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), μέσα σε τέτοιο χρόνο όπως η ΡΑΕΚ δύναται να ορίσει, ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, ετοιμάζει έκθεση για έγκριση από τη ΡΑΕΚ στην οποία καθορίζεται η βάση επιβολής των χρεώσεων αναφορικά με-

(α) Τη χρήση του συστήματος διανομής· και

(β) τη σύνδεση με το σύστημα διανομής.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις δίνοντας οδηγίες από καιρού εις καιρό στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής αναφορικά με τη βάση επιβολής χρεώσεων αναφορικά με τη χρήση ή σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής, ανάλογα με την περίπτωση.

(4) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (3), οι ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο αυτό δυνατόν να προνοούν για-

(α) Τις μεθόδους χρέωσης που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις που ετοιμάζονται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής·

(β) τη μορφή και την έκταση των πληροφοριών που παρέχονται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, στους αιτητές·

(γ) τη μορφή των χρεώσεων και πληροφορίες για τις χρεώσεις εκείνες, που περιλαμβάνονται στην έκθεση που ετοιμάζεται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής· και

(δ) τη διαδικασία που υιοθετείται για την υποβολή στη ΡΑΕΚ από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής έκθεσης για τις χρεώσεις και για την έγκριση της έκθεσης αυτής από τη ΡΑΕΚ .

(5) Η χρέωση για τη σύνδεση ή τη χρήση του συστήματος μεταφοράς ή του συστήματος διανομής, υπολογίζεται σύμφωνα με τις αποφάσεις που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του άρθρου αυτού έτσι ώστε να καθιστούν δυνατόν να ανακτά ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής-

(α) Τη νενομισμένη αναλογία των εξόδων που υφίσταται άμεσα ή έμμεσα για την εκτέλεση των αναγκαίων έργων· και

(β) ένα εύλογο ποσοστό απόδοσης του κεφαλαίου, που αντιπροσωπεύουν τα έξοδα αυτά.

(6) Η ΡΑΕΚ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να καθορίζει τι συνιστά νενομισμένη αναλογία σύμφωνα με την παράγραφο (α) του εδαφίου 5 και εύλογο ποσοστό απόδοσης σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου 5.

(7) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αποστέλλουν τις εκθέσεις τους που ετοιμάζονται σύμφωνα με τα εδάφια (1) και (2), αντίστοιχα, στη ΡΑΕΚ για έγκριση και η έκθεση και οποιαδήποτε χρέωση που αναφέρεται σ' αυτήν, δεν εφαρμόζεται μέχρις ότου εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ .

(8) Η ΡΑΕΚ διαβουλεύεται με το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και λαμβάνει υπόψη του οποιαδήποτε εισήγηση που γίνεται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και τον Διαχειριστή του Συστήματος Διανομής πριν λάβει απόφαση αναφορικά με την έγκριση οποιασδήποτε έκθεσης που υποβάλλεται σύμφωνα με τα εδάφια (1) και (2).

(9) Έκθεση που υποβάλλεται σύμφωνα με τα εδάφια (1) και (2) και, ιδιαίτερα, χρεώσεις που αναφέρονται σ' αυτήν, δεν έχουν ισχύ μέχρις ότου εγκριθούν από τη ΡΑΕΚ, με τις τροποποιήσεις, που τυχόν ήθελε κρίνει κατάλληλες η ΡΑΕΚ.

(10) Οποιοσδήποτε χρεώσεις επιβλήθηκαν από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής κατά ή πριν την έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού υπό την επιφύλαξη της έγκρισης της ΡΑΕΚ, θα συνεχίσουν να ισχύουν μέχρις ότου εγκριθούν από τη ΡΑΕΚ οι εκθέσεις σύμφωνα με το άρθρο αυτό και μετά την έγκριση των εκθέσεων, όλες οι χρεώσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την έκθεση που εγκρίθηκε από τη ΡΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Απευθείας γραμμές

87.-(1) Όταν απορρίπτεται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, αντίστοιχα, πρόσβαση στο σύστημα μεταφοράς ή στο σύστημα διανομής από κατόχους αδειών ή κατόχους εγκρίσεων ή επιλέγοντες πελάτες λόγω έλλειψης χωρητικότητας, η ΡΑΕΚ δύναται να εξουσιοδοτήσει την επιχείρηση ηλεκτρισμού στην οποία αφορά η απόρριψη, να κατασκευάσει απευθείας γραμμή ή τον επιλέγοντα πελάτη να συνδεθεί με υπάρχουσα απευθείας γραμμή.

(2) Πρόσωπο στο οποίο χορηγείται η εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο αυτό, πρέπει να συμμορφώνεται με τους τεχνικούς και άλλους όρους που καθορίζονται στην εξουσιοδότηση που εκδίδεται από τη ΡΑΕΚ.

(3)(α) Όταν υπάρχει πρόθεση για σύνδεση απευθείας γραμμής με το σύστημα μεταφοράς ή διανομής αφού πρώτα εξεταστούν οι τεχνικές προδιαγραφές και εγκριθούν από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, αντίστοιχα, η ΡΑΕΚ δίνει οδηγίες στον ιδιοκτήτη της απευθείας γραμμής που κατασκευάστηκε σύμφωνα με το εδάφιο (1), να μεταβιβάσει την κυριότητα της απευθείας γραμμής στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς ή στον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, σύμφωνα με τέτοιους όρους, συμπεριλαμβανομένων και όρων για αποζημίωση, όπως δύναται να συμφωνηθούν μεταξύ του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και του ιδιοκτήτη της απευθείας γραμμής.

(β) Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί η ανωτέρω αναφερόμενη συμφωνία μεταξύ του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος τότε αποφασίζει η ΡΑΕΚ.

(4) Σε περίπτωση που ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής και ο Ιδιοκτήτης της απευθείας γραμμής δεν έχουν καταλήξει σε συμφωνία σε σχέση με την αποζημίωση, η αποζημίωση αυτή θα υπολογίζεται σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως Νόμων του 1962 μέχρι 1999.

- [122\(I\)/2003](#)
- [239\(I\)/2004](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Ετοιμασία έκθεσης πρόβλεψης

88.-(1) Σε τέτοια χρονικά διαστήματα, όπως η ΡΑΕΚ ήθελε επιβάλει με απόφασή της, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ετοιμάζει έκθεση πρόβλεψης καλούμενη ως «η έκθεση πρόβλεψης» που βασίζεται σε διαθέσιμες πληροφορίες και σε μορφή που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ.

(2) Η έκθεση πρόβλεψης περιλαμβάνει προβλέψεις αναφορικά με τη χωρητικότητα, πρόβλεψη ροών και φορτίου σε κάθε μέρος του συστήματος μεταφοράς και το επίπεδο ρεύματος βραχυκυκλώματος για κάθε κόμβο μεταφοράς ηλεκτρισμού μαζί με-

(α) Τέτοια πρόσθετη πληροφορία που είναι εύλογα αναγκαία έτσι ώστε οποιοδήποτε πρόσωπο που επιθυμεί τη χρήση των συστημάτων μεταφοράς και διανομής, να μπορεί να είναι ικανό να προσδιορίσει και εκτιμήσει τις διαθέσιμες ευκαιρίες, όταν συνδέεται και χρησιμοποιεί τα συστήματα μεταφοράς και διανομής·

(β) έκθεση στην οποία προσδιορίζονται εκείνα τα μέρη του συστήματος μεταφοράς που κρίνονται πιο κατάλληλα για νέες συνδέσεις και για τη μεταφορά περαιτέρω ποσοτήτων ηλεκτρισμού·

(γ) την ισχύ παραγωγής που πιθανόν να συνδεθεί με το σύστημα μεταφοράς·

(δ) τη ζήτηση ηλεκτρισμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο εντός της Δημοκρατίας για τη χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται η έκθεση· και

(ε) έκθεση για τη ζήτηση ηλεκτρισμού που παράγεται από ανανεώσιμες μορφές ενέργειας και έκθεση για διευθετήσεις για την προμήθεια ηλεκτρισμού σε πελάτες οι οποίοι επέλεξαν να αγοράσουν ηλεκτρισμό από τέτοιες πηγές.

(3) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δύναται να αναθεωρεί από καιρό σε καιρό τις πληροφορίες που περιέχονται στην έκθεση πρόβλεψης και με την έγκριση της ΡΑΕΚ, να τροποποιεί τη μορφή κάθε έκθεσης πρόβλεψης και, τουλάχιστο μια φορά το χρόνο, οφείλει να αναθεωρεί τις εκθέσεις αυτές.

(4) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δίδει αντίγραφο της δήλωσης πρόβλεψης και κάθε αναθεώρησής της σύμφωνα με το εδάφιο (3), στη ΡΑΕΚ .

(5) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (6), ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δίδει αντίγραφο της έκθεσης πρόβλεψης ή ανάλογα με την περίπτωση, της τελευταίας αναθεώρησής της έκθεσης πρόβλεψης, σε οποιοδήποτε πρόσωπο ζητά αντίγραφο τέτοιας έκθεσης ή εκθέσεων, μέσα σε δεκατέσσερις ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία λήφθηκε η σχετική αίτηση.

(6) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δύναται, με την προηγούμενη συγκατάθεση της ΡΑΕΚ, να παραλείπει από δήλωση πρόβλεψης που δίδεται σύμφωνα με το εδάφιο (4), οποιεσδήποτε εμπιστευτικές λεπτομέρειες ως προς την χωρητικότητα, φορτίο ή άλλη πληροφορία, όταν η αποκάλυψη τέτοιων πληροφοριών, κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τα εμπορικά συμφέροντα του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου.

(7) Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς δύναται να χρεώσει για κάθε έκθεση πρόβλεψης που δίδεται σύμφωνα με το εδάφιο (4), ένα ποσό που δεν θα υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ για τους σκοπούς αυτού του άρθρου.

(8) Η έκθεση πρόβλεψης αφορά δέκα ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ετοιμασίας της έκθεσης από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ Χ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Υπηρεσίες Δημόσιας Ωφέλειας

89.(1) Ο Υπουργός, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δύναται μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ να δίδει οδηγίες στη ΡΑΕΚ, να επιβάλλει, με την έκδοση ρυθμιστικής απόφασής της ή εφόσον κρίνεται αναγκαίο με την έκδοση Κανονισμών, σε οποιοδήποτε κάτοχο άδειας, Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας, οι οποίες δυνατό να περιλαμβάνουν υποχρεώσεις αναφορικά με -

- (α) Τη διασφάλιση της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας·
- (β) την κανονικότητα, ποιότητα και τιμή της παροχής ηλεκτρισμού·
- (γ) την προστασία του περιβάλλοντος·
- (δ) την ενεργειακή αποδοτικότητα·
- (ε) την προστασία του κλίματος· και
- (στ) την ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές·

(2) Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας της Κοινότητας στους εθνικούς καταναλωτές.

(3) Ο Υπουργός, ενημερώνει την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παροχής υποχρεώσεων δημόσιας ωφέλειας, συμπεριλαμβανο-μένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό κα διεθνή ανταγωνισμό. Ο Υπουργός ενημερώνει την Επιτροπή ανά διετία σχετικά με κάθε τροποποίηση των εν λόγω μέτρων.

(4) Ο Υπουργός, μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, δύναται να ενισχύει τη θέση των οικιακών, μικρών και μεσαίων καταναλωτών στην αγορά, με τη διεύρυνση των δυνατοτήτων για προαιρετικές συγκεντρώσεις των εκπροσώπων αυτής της κατηγορίας των καταναλωτών.

- [122\(I\)/2003](#)
- [239\(I\)/2004](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Υποχρεώσεις για ανανεώσιμες μορφές ενέργειας

90.-(1) Η ρυθμιστική απόφαση ή οι Κανονισμοί που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 89 δυνατό να επιβάλλουν σε οποιοσδήποτε κατόχους αδειών την υποχρέωση να προβαίνουν σε τέτοιες διευθετήσεις που θα κρίνονται αναγκαίες, ώστε να διασφαλίζουν ότι σε οποιοδήποτε ημερολογιακό έτος, θα είναι διαθέσιμη στους κατόχους των αδειών αυτών, συγκεκριμένη ποσότητα ηλεκτρισμού από σταθμούς παραγωγής οι οποίοι επιλέγηκαν με τη διαδικασία προσφορών και οι οποίοι χρησιμοποιούν ως πρωτογενή πηγή καυσίμων ανανεώσιμες μορφές ενέργειας ή λειτουργούν ως εγκαταστάσεις συμπαραγωγής.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), η ρυθμιστική απόφαση ή οι Κανονισμοί που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 89 θα προνοούν μεταξύ άλλων για-

- (α) Την ανάκτηση, με τη μορφή επιβάρυνσης στους καταναλωτές για τον ηλεκτρισμό που τους παρέχεται, των πρόσθετων εξόδων,

περιλαμβανομένου, ενός εύλογου ποσοστού απόδοσης του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν τα έξοδα αυτά, τα οποία υπέστη ο κάτοχος άδειας λόγω της συμμόρφωσής του με τη ρυθμιστική απόφαση ή τους Κανονισμούς που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 88, περιλαμβανομένων και των εξόδων τα οποία δυνατό να υπέστη ο κάτοχος μετά από τροποποίηση ή ανάκληση της ρυθμιστικής απόφασης ή των Κανονισμών που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 88·

(β) την είσπραξη πληρωμών για το σκοπό αυτό από τον κάτοχο άδειας· και

(γ) τις κατάλληλες πληρωμές προς τους κατόχους αδειών, από τις εισπράξεις που έγιναν σύμφωνα με την παράγραφο (α).

(3) Η ρυθμιστική απόφαση ή οι Κανονισμοί που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 89, δυνατό να προβλέπουν ότι η ανάκτηση οποιωνδήποτε πρόσθετων εξόδων θα αφορούν σε μια καθορισμένη περίοδο ετών και ότι το ποσό που θα πληρωθεί για κάθε έτος αυτής της περιόδου σε κατόχους αδειών, θα είναι το ποσό των πρόσθετων εξόδων, που υπέστη ο κάτοχος άδειας σύμφωνα με τις Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας, όπως αυτό πιστοποιείται από τη ΡΑΕΚ.

(4) Ο Υπουργός διασφαλίζει ότι τα ποσά που εισπράττονται ως επιβαρύνσεις ή άλλως πώς, είναι επαρκή, για την ανάκτηση των καταβληθέντων εξόδων που προβλέπονται στο εδάφιο (2), αφού πληρωθούν τα διοικητικά έξοδα των αδειούχων για την είσπραξη της επιβάρυνσης.

(5) Ο Υπουργός δύναται να τροποποιεί ή να ανακαλεί την απόφαση που εκδίδει με βάση το άρθρο 89:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που τροποποιηθεί ή ανακληθεί τέτοια απόφαση, στην τροποποίηση ή ανάκληση θα περιέχεται πρόνοια για τη συνέχιση της επιβολής επιβαρύνσεων που αναφέρονται στο εδάφιο (4) μέχρις ότου έχουν ανακτηθεί πλήρως τα έξοδα που έχει υποστεί ο αδειούχος σύμφωνα με την τροποποιηθείσα ή ανακληθείσα απόφαση που εκδίδει ο Υπουργός σύμφωνα με το άρθρο 88.

Νοείται περαιτέρω ότι, η ΡΑΕΚ θα πιστοποιεί ότι οποιαδήποτε ποσά που αναφέρονται στην προαναφερόμενη επιφύλαξη έχουν εύλογα δαπανηθεί σε σχέση με κάθε έτος ή τμήμα του μέρους εκείνου εντός της καθορισμένης περιόδου ετών που δεν έληξε, ανεξάρτητα από την τροποποίηση ή την ανάκληση.

- [122\(I\)/2003](#)
- [173\(I\)/2006](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Δικαιώματα καταναλωτών

91.-(1) Οι καταναλωτές έχουν τα ακόλουθα δικαιώματα:

(α) Το δικαίωμα να απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας υπό την επιφύλαξη του ορισμού του όρου «καθολική υπηρεσία προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας», δηλαδή του δικαιώματος να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια συγκεκριμένης ποιότητας εντός του εδάφους τους σε λογικές, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες και διαφανείς τιμές που δεν εισάγουν διακρίσεις. Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής έχει υποχρέωση σύνδεσης των πελατών με το δίκτυο υπό όρους, προϋποθέσεις και τιμολόγια που καθορίζονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που επιβάλλει η ΡΑΕΚ.

(β) το δικαίωμα της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρισμένος ο προμηθευτής, εφόσον αυτός τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης.

(γ) όταν οι πελάτες επιθυμούν, τηρώντας τους όρους των συμβάσεων, να αλλάξουν προμηθευτή, η αλλαγή θα πραγματοποιείται από τον ενδιαφερόμενο προμηθευτή μέσα σε τρεις εβδομάδες, και οι πελάτες έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν όλα τα σχετικά στοιχεία για την κατανάλωση τους. Τα εν λόγω δικαιώματα παρέχονται σε όλους τους πελάτες χωρίς διακρίσεις σε σχέση με το κόστος, την προσπάθεια ή το χρόνο.

(δ) το δικαίωμα παροχής πληροφοριών ή διευκρινήσεων από τους προμηθευτές περιλαμβανομένων στους λογαριασμούς ή επισυναπτομένων στο διαφημιστικό υλικό που διαθέτουν στον πελάτη αναφορικά με:

(i) τη συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μείγμα καυσίμων του εκάστοτε προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος με κατανοητό και σαφώς συγκρίσιμο σε εθνικό επίπεδο τρόπο·

(ii) τουλάχιστον την παραπομπή σε πηγές αναφοράς όπως π.χ. ιστοσελίδες όπου διατίθενται στο κοινό πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τουλάχιστο για τις εκπομπές CO₂ και τα απόβλητα που είναι αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το συνολικό μείγμα καυσίμων του προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος·

(iii) πληροφορίες για τα δικαιώματα των πελατών όσον αφορά τα μέσα διακανονισμού αντιδικιών που έχουν στη διάθεση τους σε περίπτωση αντιδικίας·

(iv) τρόπους βελτιστοποίησης της χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας προκειμένου να προωθηθεί η ενεργειακή απόδοση.

(ε) το δικαίωμα αντικειμενικής αντιμετώπισης τυχόν παραπόνων και τον εξώδικο διακανονισμό διαφορών πελατών προς κατόχους αδειών από τη ΡΑΕΚ, σύμφωνα με τις εξουσίες που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο·

(στ) οι τελικοί πελάτες ηλεκτρισμού λαμβάνουν χωρίς επιβολή οποιουδήποτε τέλους όλους τους λογαριασμούς και τα στοιχεία για την κατανάλωσή τους σε ηλεκτρισμό και η πρόσβαση των τελικών πελατών στα στοιχεία αυτά γίνεται με κατάλληλο τρόπο και είναι δωρεάν.

(2) Αναφορικά με τους ευάλωτους καταναλωτές, η έννοια των οποίων καθορίζεται με αναφορά μεταξύ άλλων στην ενεργειακή φτώχεια από τον Υπουργό, μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, ο προμηθευτής υποχρεούται να μη διακόψει τη σύνδεση σε κρίσιμες περιόδους.

(3) Οι μεγάλοι μη οικιακοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με περισσότερους του ενός προμηθευτές ταυτόχρονα.

(4) Η Επιτροπή κατάρτιζε, σε διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους κύκλους συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των καταναλωτικών οργανώσεων, επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και, αξιοποιώντας την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής, κοινωνικών εταιρών, ένα σαφές και συνοπτικό Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενέργειας με πρακτικές πληροφορίες που συνδέονται με τα

δικαιώματα των καταναλωτών ενέργειας. Οι Προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν την άμεση και εύκολη πρόσβαση στο Ερωτηματολόγιο Καταναλωτή Ενέργειας κατόπιν υποδείξεως της ΡΑΕΚ.

- [211\(I\)/2012](#)
- [206\(I\)/2015](#)

Επίπεδα προστασίας καταναλωτών

92.-(1) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει υψηλά επίπεδα προστασίας των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και τις προϋποθέσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών.

(2) Η ΡΑΕΚ μεριμνά για την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι προμηθευτές στους πελάτες τους σύμφωνα με το άρθρο 91(1)(γ) και για την παροχή τους σε εθνικό επίπεδο με τρόπο σαφώς συγκρίσιμο.

(3) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι ο δικαιούχος πελάτης μπορεί πράγματι να αλλάξει προμηθευτή εύκολα.

(4) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που συνδέονται με τους ευάλωτους καταναλωτές τηρούνται, μεριμνά ώστε να υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις για την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών και ειδικότερα λαμβάνει μέτρα προστασίας των τελικών πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές.

(5) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι διατίθενται στους καταναλωτές το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τους τρόπους προσφυγής που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς. Το σύνολο του περιεχομένου των αναγκαίων πληροφοριών θα ετοιμάζεται από τη ΡΑΕΚ και θα διατίθεται τουλάχιστον σε ηλεκτρονική μορφή στα Γραφεία Εξυπηρέτησης του Πολίτη και στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Το γραφείο της ΡΑΕΚ, τα Γραφεία Εξυπηρέτησης του Πολίτη και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού θα αποτελούν τα ενιαία σημεία επαφής για ενημέρωση των καταναλωτών.

- [211\(I\)/2012](#)

Μέτρα Προστασίας καταναλωτών

93.-(1) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα με στόχο την προστασία των καταναλωτών, τα οποία δυνατόν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

(α) Οι πελάτες έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν σύμβαση με τον φορέα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας, στην οποία καθορίζονται:

(i) τα στοιχεία και η διεύθυνση του φορέα παροχής·

(ii) οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης·

(iii) τα είδη των προσφερομένων υπηρεσιών συντήρησης·

(iv) οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε τελευταίες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τέλη συντήρησης·

(v) η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της παροχής υπηρεσιών και της σύμβασης, η ύπαρξη τυχόν δικαιώματος λύσης της σύμβασης και κατά πόσον επιτρέπεται η υπαναχώρηση από τη σύμβαση χωρίς επιβάρυνση·

(vi) οι αποζημιώσεις και οι διακανονισμοί επιστροφών που εφαρμόζονται σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης όσον αφορά το επίπεδο ποιότητας της υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης ή καθυστερημένης χρέωσης·

(vii) η μέθοδος για την κίνηση των διαδικασιών επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το στοιχείο (στ)·

(viii) οι πληροφορίες για τα δικαιώματα των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού των παραπόνων, καθώς και κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο παρόν σημείο, οι οποίες γνωστοποιούνται σαφώς στα έντυπα των λογαριασμών ή στις ιστοθέσεις των εταιρειών ηλεκτρικής ενεργείας·

(β) οι πελάτες έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν εκ των προτέρων τους όρους της σύμβασης με τον φορέα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι πρέπει να είναι δίκαιοι. Οπωσδήποτε, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα, οι πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα που εκτίθενται στο άρθρο 91 (1)(γ) παρέχονται επίσης πριν από τη σύναψη της σύμβασης·

(γ) οι πελάτες έχουν το δικαίωμα να ειδοποιούνται δεόντως σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και ενημερώνονται σχετικά με το δικαίωμα λύσης της σύμβασης όταν τους απευθύνεται η σχετική ειδοποίηση. Οι φορείς παροχής υπηρεσιών ειδοποιούν τους συνδρομητές τους απευθείας για οποιαδήποτε αύξηση τελών, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο μία κανονική χρονική περίοδο χρέωσης μετά τη χρονική στιγμή κατά την οποία η αύξηση τίθεται σε ισχύ με τρόπο διαφανή και κατανοητό. Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι πελάτες παραμένουν ελεύθεροι να λύσουν τις αντίστοιχες συμβάσεις, εάν δεν αποδέχονται τους νέους όρους οι οποίοι τους έχουν κοινοποιηθεί από το φορέα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενεργείας·

(δ) οι πελάτες έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν διαφανείς πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και τιμολόγια, καθώς και τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση των υπηρεσιών ηλεκτρικής ενεργείας·

(ε) οι πελάτες έχουν ευρεία ελευθερία επιλογής των μεθόδων πληρωμής, οι οποίες δεν πραγματοποιούν αδικαιολόγητες διακρίσεις μεταξύ πελατών. Τα συστήματα προπληρωμής είναι δίκαια και αντανακλούν σαφώς την αναμενόμενη κατανάλωση. Οποιαδήποτε διαφορά στους όρους και στις προϋποθέσεις θα αντανακλά τις δαπάνες που φέρει ο προμηθευτής των διάφορων συστημάτων πληρωμών. Οι γενικοί όροι και προϋποθέσεις πρέπει να είναι δίκαιοι και διαφανείς. Πρέπει να διατυπώνονται σε σαφή και κατανοητή γλώσσα και δεν πρέπει να περιλαμβάνουν μη συμβατικούς φραγμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, για παράδειγμα μέσω υπέρμετρης συμβατικής τεκμηρίωσης. Οι πελάτες πρέπει να προστατεύονται από τις αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης·

(στ) οι πελάτες δεν επιβαρύνονται για αλλαγή προμηθευτή·

(ζ) οι πελάτες έχουν στη διάθεσή τους διαφανείς, απλές και ανέξοδες διαδικασίες εξέτασης των αντίστοιχων καταγγελιών τους. Ειδικότερα, όλοι οι πελάτες έχουν δικαίωμα σε καλό επίπεδο υπηρεσιών και χειρισμό παραπόνων ως προς τον πάροχο υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτές οι εξωδικαστικές διαδικασίες επίλυσης διαφορών παρέχουν τη δυνατότητα δίκαιης και ταχείας επίλυσης των διαφορών εντός τριών μηνών κατά προτίμηση, προβλέποντας, όπου αυτό επιβάλλεται, σύστημα επιστροφής ή/και αποζημίωσης. Όταν αυτό είναι δυνατόν, οι διαδικασίες αυτές πρέπει να τηρούν τις αρχές που καθορίζονται στη σύσταση 98/257/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 1998, σχετικά με τις αρχές που διέπουν τα αρμόδια όργανα για την εξώδικη επίλυση των διαφορών κατανάλωσης·

(η) οι πελάτες ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους όσον αφορά την καθολική υπηρεσία·

(θ) οι πελάτες έχουν στη διάθεσή τους τα δεδομένα κατανάλωσής τους και τους παρέχεται η δυνατότητα, με ρητή συναίνεση και ατελώς, να επιτρέπουν σε οποιαδήποτε καταχωρημένη επιχείρηση προμήθειας την πρόσβαση στα δεδομένα μετρητών που τους αφορούν. Το μέρος που είναι αρμόδιο για τη διαχείριση δεδομένων οφείλει να χορηγεί τα εν λόγω δεδομένα στην επιχείρηση. Η ΡΑΕΚ καθορίζει τον μορφότυπο των δεδομένων και τη διαδικασία για την πρόσβαση των προμηθευτών και των καταναλωτών στα δεδομένα. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία·

(ι) εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, οικονομικώς εύλογο και ανάλογο προς τη δυνητική εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας, παρέχονται σε ανταγωνιστική τιμή στους τελικούς πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας, ατομικοί μετρητές που αντικατοπτρίζουν επακριβώς την πραγματική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από τον τελικό πελάτη και παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τον πραγματικό χρόνο χρήσης·

(ια) οι ατομικοί μετρητές όπως αναφέρονται πιο πάνω θα πρέπει πάντοτε να παρέχονται σε ανταγωνιστική τιμή, όταν:

(i) αντικαθίσταται υπάρχων μετρητής, εκτός εάν ο ΔΣΜΚ ή ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, ανάλογα και κατόπιν εξέτασης της κάθε περίπτωσης, κρίνει ότι αυτό είναι τεχνικώς αδύνατο ή δεν είναι οικονομικώς αποδοτικό σε σχέση με τις εκτιμώμενες δυνατότητες μακροπρόθεσμης εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας·

(ii) πραγματοποιείται νέα σύνδεση σε νέο κτίριο, ή σε κτίριο που υφίσταται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας δυνάμει των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(ιβ) οι πελάτες ενημερώνονται δεόντως για την πραγματική κατανάλωση και το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας αρκετά συχνά ώστε να μπορούν να ρυθμίσουν οι ίδιοι την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας. Οι πληροφορίες δίδονται στο πλαίσιο επαρκούς χρονικού πλαισίου που λαμβάνει υπόψη την ικανότητα του εξοπλισμού μετρήσεων του πελάτη και το εν λόγω προϊόν ηλεκτρικής ενέργειας. Η δέουσα προσοχή δίδεται στην οικονομική

αποδοτικότητα αυτών των μέτρων. Δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση του καταναλωτή για την εν λόγω υπηρεσία·

(iv) οι πελάτες λαμβάνουν τελικό λογαριασμό κλεισίματος, μετά από κάθε αλλαγή προμηθευτή ηλεκτρικής ενεργείας, μέσα σε έξι (6) εβδομάδες από την αλλαγή αυτή.

(2)(α) Η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει την εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης, όπου είναι εφικτό και οικονομικά δυνατό, τα οποία βοηθούν την ενεργό συμμετοχή των πελατών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η υλοποίηση αυτών των συστημάτων μέτρησης δύναται να υπόκειται σε οικονομική αξιολόγηση όλων των μακροπρόθεσμων στοιχείων κόστους και οφέλους για την αγορά και τους επιμέρους πελάτες, σε σχέση με τη μορφή ευφυούς μέτρησης που είναι οικονομικά περισσότερο εύλογη και αποδοτική, καθώς και το χρονικό πλαίσιο στο οποίο είναι εφικτή η εξάπλωση των συστημάτων. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται μέχρι την 3η Σεπτεμβρίου 2012. Με βάση αυτή την αξιολόγηση, η ΡΑΕΚ καταρτίζει χρονοδιάγραμμα με στόχο έως τη δεκαετία για την υλοποίηση ευφυών συστημάτων μέτρησης. Εάν η ανάπτυξη ευφυών μετρητών εκτιμηθεί θετικά, τουλάχιστον το 80 % των πελατών πρέπει να εξοπλιστούν με ευφυή συστήματα μέτρησης έως το 2020.

(β) Στην περίπτωση που εφαρμόζεται ευφυές σύστημα μέτρησης σύμφωνα με τη παράγραφο (α), οι μετρητές θα παρέχουν τη δυνατότητα ακριβούς τιμολόγησης, με βάση την πραγματική κατανάλωση. Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης σε συμπληρωματικές πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι λεπτομερώς το ιστορικό της κατανάλωσής τους. Οι συμπληρωματικές πληροφορίες για το ιστορικό της κατανάλωσης περιλαμβάνουν:

(i) Σωρευτικά στοιχεία τουλάχιστον για τα τρία προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας, εάν αυτή είναι μικρότερη. Τα στοιχεία αντιστοιχούν στις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά τιμολογιακές πληροφορίες· και

(ii) λεπτομερή στοιχεία για τον χρόνο χρήσης για οιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος. Τα στοιχεία αυτά κοινοποιούνται στον τελικό καταναλωτή μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων 24 μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας εάν αυτή είναι μικρότερη.

(3) Ανεξάρτητα από το βαθμό έκτασης της χρήσης ευφυών συστημάτων μέτρησης, στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται ευφυή συστήματα μέτρησης ηλεκτρισμού, ο ΔΣΜΚ ή ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, ανάλογα με την περίπτωση, θα πρέπει να μεριμνά ώστε:

(i) Να παρέχονται στους τελικούς πελάτες πληροφορίες στον πραγματικό χρόνο κατανάλωσης της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι στόχοι της ενεργειακής απόδοσης και τα οφέλη των τελικών πελατών πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη στον καθορισμό των ελάχιστων λειτουργιών των μετρητών και των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στους συμμετέχοντες στην αγορά·

(ii) να διασφαλίζεται η ασφάλεια των έξυπνων συστημάτων μέτρησης, η ιδιωτικότητα και η ανταλλαγή των δεδομένων εμπιστευτικού χαρακτήρα των τελικών πελατών, τηρουμένων των διατάξεων του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

(iii) οι τελικοί πελάτες μπορούν να απαιτούν από τον ΔΣΜΚ ή το Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, ανάλογα με την περίπτωση, να διασφαλίζει ότι το ευφυές ή τα ευφυή συστήματα μέτρησης λαμβάνουν υπόψη την ηλεκτρική ενέργεια που διοχετεύεται στο δίκτυο από τις εγκαταστάσεις των τελικών πελατών·

(iv) εάν οι τελικοί πελάτες υποβάλουν σχετικό αίτημα στον ΔΣΜΚ ή στο Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, ανάλογα με την περίπτωση, τα δεδομένα μέτρησης της παραγωγής ή της κατανάλωσής τους σε ηλεκτρική ενέργεια διατίθενται στους ίδιους ή σε τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό τους, σε ευχερώς κατανοητή μορφή για να μπορούν να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές από αδειοδοτημένους προμηθευτές·

(v) να παρέχονται στους τελικούς πελάτες κατάλληλες συμβουλές και πληροφορίες κατά το χρόνο εγκατάστασης των έξυπνων συστημάτων μέτρησης, κυρίως σε σχέση με το σύνολο των δυνατοτήτων τους όσον αφορά τη χρήση των ενδείξεων του μετρητή και την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας.

(4) Η ΡΑΕΚ, εξασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων μέτρησης που εφαρμόζονται και λαμβάνει δεόντως υπόψη τη χρήση κατάλληλων προτύπων και της βέλτιστης πρακτικής, καθώς και τη σημασία της ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(5) Ο Υπουργός, μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, λαμβάνει κατάλληλα μέτρα, όπως Εθνικά Σχέδια Ενεργειακής Δράσης, ευεργετήματα σε συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, για την εξασφάλιση του απαραίτητου ενεργειακού εξοπλισμού σε ευάλωτους καταναλωτές ή την υποστήριξη των βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης, έτσι ώστε να αντιμετωπίζεται η ενεργειακή φτώχεια όπου εντοπίζεται, μεταξύ άλλων και μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της φτώχειας. Τέτοια μέτρα δεν εμποδίζουν το ουσιαστικό άνοιγμα της αγοράς ή τη λειτουργία της αγοράς και πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή όπου αρμόζει. Η γνωστοποίηση μπορεί επίσης να περιλαμβάνει μέτρα που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο του γενικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

(6) Ο Υπουργός μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ εκδίδει Διάταγμα στο οποίο ορίζει την ενεργειακή φτώχεια και η οποία δυνατόν να αφορά την κατάσταση των καταναλωτών, οι οποίοι δυνατόν να ευρίσκονται σε δυσχερή θέση, λόγω του χαμηλού εισοδήματός τους, όπως αυτό προκύπτει από τις φορολογικές τους δηλώσεις, σε συνδυασμό με την επαγγελματική τους κατάσταση, την οικογενειακή τους κατάσταση και ειδικών καταστάσεων υγείας, και ως εκ τούτου αδυνατούν να καλύψουν τις δαπάνες για τις εύλογες ανάγκες εφοδιασμού τους σε ηλεκτρική ενέργεια, καθώς οι δαπάνες αυτές αποτελούν σημαντικό ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματός τους.

(7) Ο Υπουργός μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, εφαρμόζει μέτρα για την επίτευξη των στόχων της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/ διαχείρισης της ζήτησης και μέσων για την καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών, και την επίτευξη της ασφάλειας εφοδιασμού όπου αρμόζει. Τα μέτρα δυνατόν να περιλαμβάνουν την παροχή κατάλληλων οικονομικών κινήτρων αξιοποιώντας όπου είναι σκόπιμο όλα τα υφιστάμενα εθνικά και κοινοτικά μέσα για τη συντήρηση και την κατασκευή της απαιτούμενης υποδομής δικτύων, συμπεριλαμβανομένου του δυναμικού διασύνδεσης.

- [211\(I\)/2012](#)
- [206\(I\)/2015](#)

94.-(1) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, στους ευάλωτους καταναλωτές δύνανται να εντάσσονται οι κάτωθι κατηγορίες πελατών:

(α) οι οικονομικά ασθενείς οικιακοί πελάτες που πλήττονται από την ενεργειακή φτώχεια·

(β) οι πελάτες που, οι ίδιοι ή οι σύζυγοι αυτών ή πρόσωπα των οποίων αυτοί έχουν την επιμέλεια σύμφωνα με το νόμο και συνοικούν με αυτούς, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεχή και αδιάλειπτο παροχή ενέργειας. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται οι πελάτες που χρήζουν μηχανικής υποστήριξης και ιδίως άτομα που χρειάζονται συνεχή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας για τη λειτουργία συσκευών υποστήριξης ή παρακολούθησης ζωτικών λειτουργιών, ενδεικτικά, συσκευές μηχανικής υποστήριξης αναπνευστικής ή καρδιακής λειτουργίας, συσκευές αιμοκάθαρσης και κάθε παρόμοιας φύσης συσκευή·

(γ) ηλικιωμένοι πελάτες που έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό (70) έτος της ηλικίας τους, υπό την προϋπόθεση ότι δεν συνοικούν με άλλο πρόσωπο το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το ως άνω όριο ηλικίας·

(δ) πελάτες με σοβαρά προβλήματα υγείας, ιδίως άτομα με σοβαρή σωματική ή ψυχική αναπηρία, με νοητική αναπηρία, σοβαρά οπτικοακουστικά ή κινησιακά προβλήματα, ή με πολλαπλές αναπηρίες ή με χρόνια πάθηση και οι οποίοι εκ του λόγου τούτου δεν δύνανται να διαχειριστούν και διαπραγματευτούν τη συμβατική τους σχέση με τον προμηθευτή·

(ε) οι πελάτες σε απομακρυσμένες περιοχές που δικαιούνται ίδιες υπηρεσίες τόσο ως προς τις τιμές όσο και ως προς την ποιότητα, την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη διαφάνεια των συμβατικών όρων και προϋποθέσεων με τους άλλους πελάτες.

(2) Ανάλογα με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η κάθε κατηγορία, δύνανται να λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα για την προστασία τους, ιδίως η παροχή μειωμένων τιμολογίων, ή έκπτωση επί των δημοσιευμένων τιμολογίων κάθε προμηθευτή, η εγκατάσταση μετρητών με δυνατότητα προπληρωμής, οι ευνοϊκότεροι όροι πληρωμής των λογαριασμών, οι εναλλακτικοί τρόποι πρόσβασης σε υπηρεσίες εξυπηρέτησης και πληρωμής λογαριασμών, η απαγόρευση διακοπής σύνδεσης τέτοιων καταναλωτών σε κρίσιμες περιόδους·

(3) Τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ένταξης ενός πελάτη σε κατηγορία Ευάλωτων Καταναλωτών καθορίζονται με Διάταγμα του Υπουργού, μετά από διαβούλευση με τη ΠΑΕΚ και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η ΠΑΕΚ ελέγχει και παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται για τους Ευάλωτους Καταναλωτές και δύνανται να επιβάλει τις κυρώσεις, σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων αυτών.

• [211\(I\)/2012](#)

Δείκτες απόδοσης

95.-(1) Οι Κανονισμοί που εκδίδονται με βάση το άρθρο 103, θα διέπουν την εγκαθίδρυση και καθορισμό των δεικτών απόδοσης και τις διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες οι προμηθευτές και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής συμμορφώνονται με τους δείκτες απόδοσης.

(2) Οι προμηθευτές και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής προτείνουν στη ΠΑΕΚ δείκτες απόδοσης οι οποίοι θα περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς που εκδίδονται με βάση το άρθρο

103. Οι δείκτες αυτοί, αφού εγκριθούν από τη ΡΑΕΚ , θα περιλαμβάνονται στο Χάρτη του Καταναλωτή, ο οποίος θα εκδίδεται από τους προμηθευτές και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής και θα παραθέτει τους δείκτες απόδοσης προς ενημέρωση των καταναλωτών.

(3) Οι δείκτες απόδοσης που ετοιμάζονται από τους παροχείς και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής και εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ δεν εισάγουν διακρίσεις αλλά είναι δυνατόν να διαφέρουν για διαφορετικές κατηγορίες καταναλωτών.

(4) Οι Κανονισμοί που εκδίδονται με βάση το άρθρο 103 δύναται να επιβάλλουν υποχρεώσεις στους κατόχους αδειών, σχετικά αλλά όχι περιοριστικά με-

(α) Διαδικασίες για την υποβολή ή επαναυποβολή δεικτών απόδοσης·

(β) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των δεικτών απόδοσης·

(γ) διαδικασίες για περιοδική αναθεώρηση των δεικτών απόδοσης·

(δ) ορισμένους βασικούς δείκτες απόδοσης που θα πρέπει υποχρεωτικά να τηρούνται από τους προμηθευτές και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής·

(ε) τήρηση και δημοσίευση μητρώου απόδοσης·

(στ) διοικητικά πρόστιμα για παράλειψη συμμόρφωσης με τους δείκτες απόδοσης που σχετίζονται με την προετοιμασία ή εφαρμογή ή αναθεώρηση των δεικτών απόδοσης·

(ζ) αποζημίωση ή άλλες θεραπείες σε καταναλωτές, για παράλειψη συμμόρφωσης με τους δείκτες απόδοσης που καθορίζονται στους Κανονισμούς δεικτών απόδοσης·

(η) παροχή πληροφοριών στη ΡΑΕΚ από κατόχους αδειών σχετικές με την πραγματική απόδοση σε σχέση με τους εγκεκριμένους δείκτες απόδοσης·

(θ) γνωστοποίηση σε καταναλωτές για τους δείκτες απόδοσης και για οποιεσδήποτε θεραπείες που είναι διαθέσιμες σ' αυτούς·

(ι) αναθεώρηση και έγκριση ή απόρριψη δεικτών απόδοσης υποβαλλομένων από τους προμηθευτές και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, περιλαμβανομένου του χρονοδιαγράμματος· και

(κ) πρόνοιες που διέπουν τη συμμόρφωση με τους δείκτες απόδοσης.

(5) Η ΡΑΕΚ συμβουλεύεται τους προμηθευτές και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής πριν από την εισαγωγή οποιωνδήποτε υποχρεωτικών δεικτών απόδοσης.

(6) Η ΡΑΕΚ απαιτεί από τους προμηθευτές και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής να αναθεωρούν τους δείκτες απόδοσης τους και να τους επαναυποβάλλουν σε χρονικά διαστήματα, όχι μικρότερα των πέντε ετών.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

96.-(1) Η ΡΑΕΚ εκδίδει Κανονισμούς για την προστασία των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίοι καθορίζουν ότι οι προμηθευτές και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής μέσα σε καθορισμένη χρονική περίοδο, προτείνουν και θέτουν σε εφαρμογή διαδικασίες υποβολής παραπόνων από τους καταναλωτές οι οποίες να επιτρέπουν στους καταναλωτές να υποβάλλουν παράπονα και να καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι προμηθευτές και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής ανταποκρίνονται στην υποβολή παραπόνων από τους καταναλωτές.

(2) Οι Κανονισμοί που εκδίδονται με βάση το εδάφιο (1), δύνανται να επιβάλλουν υποχρεώσεις στους προμηθευτές και στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, σχετικά, αλλά όχι περιοριστικά, με-

(α) Διαδικασίες για την υποβολή και όπου είναι κατάλληλο, επαναυποβολή των προτεινόμενων διαδικασιών παραπόνων για έγκριση·

(β) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των διαδικασιών για υποβολή παραπόνων·

(γ) κυρώσεις για παράλειψη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς για παράπονα καταναλωτών που σχετίζονται με την ετοιμασία ή εφαρμογή ή αναθεώρηση των διαδικασιών παραπόνων·

(δ) την υποχρέωση όπως οι προμηθευτές και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής ανασκοπούν τις διαδικασίες υποβολής παραπόνων σε χρονικά διαστήματα όχι μικρότερα των πέντε ετών· και

(ε) την καθιέρωση διαδικασιών για το χειρισμό παραπόνων από καταναλωτές που δεν διευθετούνται με τις διαδικασίες υποβολής παραπόνων προς ικανοποίηση των καταναλωτών.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ ΧΙ ΕΞΟΥΣΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕΚ **Εξουσίες εξασφάλισης πληροφοριών**

97.-(1) Η ΡΑΕΚ δύναται να απαιτήσει όπως κάτοχος άδειας ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο υλικό που μπορεί να είναι εύλογα αναγκαίο για την άσκηση από τη ΡΑΕΚ των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της.

(2) Οποιαδήποτε απαίτηση για παροχή πληροφοριών πρέπει να γίνεται με γραπτή ειδοποίηση που καθορίζει την πληροφορία ή το έγγραφο και η οποία να ορίζει-

(α) Μέχρι πότε πρέπει να γίνει συμμόρφωση με την απαίτηση· και

(β) σε ποια μορφή θα δοθεί η πληροφορία ή το έγγραφο.

(3) Εκτός εάν προνοείται διαφορετικά από το Νόμο αυτό, ή από Κανονισμούς ή Κανόνες που εκδίδονται σύμφωνα με το Νόμο αυτό, η ΡΑΕΚ δεν αποκαλύπτει οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία σε σχέση με οποιοδήποτε συγκεκριμένο πρόσωπο ή επιχείρηση χωρίς τη συγκατάθεση του προσώπου αυτού ή της επιχείρησης.

(4) Οι περιορισμοί που περιέχονται στο εδάφιο (3) δεν εφαρμόζονται σε οποιαδήποτε αποκάλυψη πληροφορίας που γίνεται-

(α) Για το σκοπό διευκόλυνσης της ΡΑΕΚ στην εκτέλεση οποιοδήποτε καθήκοντος ή οποιασδήποτε εξουσίας της, νοουμένου ότι η ΡΑΕΚ αποκαλύπτει μόνο τέτοια πληροφορία όπως είναι αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων της και για την άσκηση των εξουσιών της και όπου είναι κατάλληλο, λαμβάνει δέσμευση για την διαφύλαξη της εμπιστευτικής πληροφορίας από τα πρόσωπα στα οποία αποκαλύπτεται αυτή· ή

(β) σε σχέση με τη διερεύνηση ποινικού αδικήματος ή για τους σκοπούς οποιασδήποτε ποινικής διαδικασίας· ή

(γ) για τους σκοπούς αστικής διαδικασίας με την οποία η πληροφορία σχετίζεται.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Δικαιώματα εισόδου και Διατάγματα

98.-(1) Για τους σκοπούς εκτέλεσης από τη ΡΑΕΚ των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών, εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται-

(α) Να εισέρχεται σε οποιοδήποτε εύλογο χρόνο σε οποιαδήποτε υποστατικά, εξαιρουμένης της οικίας, τα οποία ανήκουν ή κατέχονται από κάτοχο άδειας στον οποίο το άρθρο αυτό εφαρμόζεται με σκοπό την άσκηση οποιοδήποτε εξουσιών που χορηγούνται στη ΡΑΕΚ από το άρθρο 97·

(β) να απαιτήσει, από κάτοχο άδειας στον οποίο εφαρμόζεται το άρθρο αυτό, ή μέλος, λειτουργό του προσωπικού, ή εργοδοτούμενο του κατόχου άδειας στον οποίο το άρθρο αυτό εφαρμόζεται, να παρουσιάσει στον εξουσιοδοτημένο λειτουργό οποιαδήποτε έγγραφα, ή άλλο υλικό, που βρίσκεται στην εξουσία ή κάτω από τον έλεγχό του και σε περίπτωση που η πληροφορία είναι σε μη αναγνώσιμη μορφή να την αναπαραγάγει σε αναγνώσιμη μορφή·

(γ) να επιθεωρεί και λαμβάνει αποσπάσματα ή αντίγραφα βιβλίων, εγγράφων και μητρώων, συμπεριλαμβανομένων στην περίπτωση πληροφορίας σε μη αναγνώσιμη μορφή και αντιγράφου ή αποσπάσματος τέτοιας πληροφορίας σε αναγνώσιμη μορφή· και

(δ) να απαιτεί από κάτοχο άδειας στον οποίο εφαρμόζεται το άρθρο αυτό να τηρεί τέτοια βιβλία, έγγραφα και μητρώα για τέτοια χρονική περίοδο ή χρονικές περιόδους, από καιρού εις καιρό, όπως ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται να ζητά.

(2) Εάν κατά την άσκηση των εξουσιών που προβλέπονται στο άρθρο αυτό παρεμποδίζεται η είσοδος εξουσιοδοτημένου λειτουργού σε οποιοδήποτε υποστατικό, η είσοδος αυτή δύναται να εξουσιοδοτείται με βάση σχετικό δικαστικό Διάταγμα το οποίο εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση της ΡΑΕΚ.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Εξουσία δημοσίευσης πληροφοριών ή εγγράφων

99.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 97, η ΡΑΕΚ δύναται να προβαίνει στη δημοσίευση πληροφορίας εγγράφου για την προαγωγή της ενημέρωσης και κατανόησης από το κοινό θεμάτων σχετικών με τον ηλεκτρισμό.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Εξουσία έκδοσης Διαταγμάτων

100.-(1) Για σκοπούς του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ έχει εξουσία να εκδίδει Διατάγματα, τα οποία είναι αναγκαία για εξασφάλιση συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Προτού εκδώσει Διάταγμα δυνάμει του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ ειδοποιεί οποιοδήποτε πρόσωπο, το οποίο επηρεάζεται ή το οποίο κατά την γνώμη της, δυνατό να επηρεαστεί από το Διάταγμα, που πρόκειται να εκδοθεί και παρέχει σ' αυτό ευκαιρία να ακουστεί εντός τριάντα ημερών από την ειδοποίηση για την έκδοση Διατάγματος.

Νοείται ότι, η ΡΑΕΚ δεν υποχρεούται να δώσει ειδοποίηση πριν την έκδοση Διατάγματος, σε επείγουσα κατά την απόλυτή της κρίση περίπτωση, αλλά στην περίπτωση αυτή η ΡΑΕΚ καλεί τον επηρεαζόμενο να εκφράσει απόψεις μέσα σε τριάντα ημέρες από την έκδοση του Διατάγματος, για το κατά πόσο το Διάταγμα πρέπει να ανακληθεί ή τροποποιηθεί.

(3) Μετά από ακρόαση κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (2), η ΡΑΕΚ εκδίδει και κοινοποιεί το ταχύτερο δυνατό στον κάθε ενδιαφερόμενο την τελική της απόφαση.

(4) Πρόσωπο, το οποίο χωρίς εύλογη αιτία παραλείπει να συμμορφωθεί με τους όρους Διατάγματος, που εκδίδεται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του παρόντος Νόμου, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και υπόκειται, σε περίπτωση καταδίκης του, σε ποινή φυλάκισης, που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, ή σε χρηματική ποινή, που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5000,00), ή και στις δύο αυτές ποινές.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Διεξαγωγή ερευνών

101.-(1) Η ΡΑΕΚ δύναται, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 27, αυτεπάγγελα ή με δική της πρωτοβουλία ή μετά την υποβολή παραπόνων, να διεξάγει έρευνες για τις δραστηριότητες και ενέργειες οποιασδήποτε επιχείρησης ηλεκτρισμού.

(2) Για τους σκοπούς διεξαγωγής έρευνας σύμφωνα με το εδάφιο (1), η ΡΑΕΚ δύναται-

- (α) Να κλητεύει και εξαναγκάζει μάρτυρες και ενδιαφερόμενα πρόσωπα να παραστούν, σύμφωνα με τον τρόπο που καθορίζεται σε κανονισμούς και να προσαγάγουν ή να παρουσιάσουν έγγραφα, βιβλία, σχέδια ή μητρώα, ή
- (β) να εξετάζει η ίδια ή μέσω δικηγόρου, μάρτυρες και ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

(3) Κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο δύναται-

- (α) να αντιπροσωπεύεται ενώπιον της ΡΑΕΚ από δικηγόρο, και
- (β) να καλεί μάρτυρες σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, του περί Δικαστηρίων Νόμου και τους Κανόνες της

Πολιτικής Δικονομίας οι οποίες θα τηρούνται κατά τον πλησιέστερο δυνατό ανάλογο τρόπο.

(4) Η ΡΑΕΚ διευθύνει την οποιαδήποτε ενώπιον της διαδικασία και έχει εξουσία περιστολής ή καταστολής κατάχρησης της διαδικασίας ενώπιόν της.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ ΧΙΙ ΑΓΟΡΕΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Αγορές Λιανικής

102.-(1) Για να διευκολυνθεί η δημιουργία εύρυθμων και διάφανων αγορών λιανικής στην Κοινότητα, η ΡΑΕΚ μεριμνά ώστε οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, των επιχειρήσεων προμήθειας και των πελατών και, εφόσον είναι αναγκαίο, άλλων συντελεστών της αγοράς, να καθορίζονται στις συμβατικές ρυθμίσεις, τις δεσμεύσεις προς πελάτες, τους κανόνες ανταλλαγής δεδομένων και εκκαθάρισης, την κυριότητα δεδομένων και την ευθύνη των μετρήσεων.

(2) Οι κανόνες που αναφέρονται στο εδάφιο (1) δημοσιοποιούνται, στοχεύουν στη διευκόλυνση της πρόσβασης των πελατών και των προμηθευτών στα δίκτυα και υπόκεινται στην εξέταση και έγκριση της ΡΑΕΚ.

- [211\(I\)/2012](#)

ΜΕΡΟΣ ΧΙΙΙ ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Εξουσίες έκδοσης Κανονισμών

103.-(1) Για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ εκδίδει, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, Κανονισμούς.

(2) Χωρίς να επηρεάζεται η γενικότητα του εδαφίου (1), οι αναφερόμενοι σ' αυτό Κανονισμοί δύνανται να ρυθμίζουν τα πιο κάτω θέματα-

(α) Το διορισμό και τις διοικητικές διαδικασίες που διέπουν το προσωπικό του Γραφείου της ΡΑΕΚ με βάση το εδάφιο (2) του άρθρου 8·

(β) τις διαδικασίες εγγραφής των κατόχων αδειών με βάση το άρθρο 20·

(γ) τις μεθόδους υπολογισμού, καθορισμού και τις διαδικασίες εκτέλεσης σε σχέση με διοικητικά πρόστιμα τα οποία επιβάλλονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 28,

(δ) τη διαδικασία χορήγησης αδειών σύμφωνα με το άρθρο 34 και την ανάκληση και τροποποίηση αδειών σύμφωνα με το άρθρο 40·

(ε) τις αρχές και διαδικασίες καθορισμού των διατιμήσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 31 και χρεώσεων σύνδεσης και χρήσης του συστήματος μεταφοράς και διανομής που επιβάλλονται με βάση το άρθρο 86·

(στ) τα ζητήματα και τις διαδικασίες εξέτασης και υποβολής παραπόνων των καταναλωτών σε σχέση με την προστασία του καταναλωτή όπως προβλέπεται με βάση το άρθρο 96·

(ζ) τη διαδικασία για την έγκριση, καθορισμό και είσπραξη των τελών για άδειες με βάση την παράγραφο (β) του εδαφίου (2) του άρθρου 36·

(η) τη διαδικασία που ακολουθείται από τη ΡΑΕΚ και τους κατόχους αδειών με βάση το άρθρο 101 κατά την διεξαγωγή έρευνας από τη ΡΑΕΚ σε σχέση με παράπονα που υποβάλλονται αναφορικά με ενέργεια ή τρόπο λειτουργίας οποιουδήποτε κατόχου άδειας·

(θ) τους δείκτες απόδοσης σε σχέση με τους κατόχους αδειών ή κατηγορίες κατόχων αδειών με βάση το άρθρο 95· και

(ι) τις Υποχρεώσεις Δημόσιας Ωφέλειας σύμφωνα με το άρθρο 89·

(ια) τη δημιουργία αδικημάτων για την παράβαση διατάξεων τους και την πρόβλεψη ποινών ανάλογα με τη φύση της παράβασης, οι οποίες δε δύναται να υπερβαίνουν, σε περίπτωση φυλάκισης, τα πέντε έτη και σε περίπτωση χρηματικής ποινής τα είκοσι χιλιάδες ευρώ·

(ιβ) οποιοδήποτε άλλο θέμα, το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού, ή σε σχέση με το οποίο ο παρών Νόμος προβλέπει για έκδοση Κανονισμών.

(3) Κανονισμοί που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος Νόμου, κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αν μετά την πάροδο εξήντα ημερών από την κατάθεσή τους η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν τους τροποποιήσει ή ακυρώσει, ολικά ή μερικά, τότε αμέσως μετά την πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθενται σε ισχύ από καθορισμένο προς τούτο στους Κανονισμούς, χρόνο έναρξης της ισχύος τους ή σε περίπτωση μη καθορισμού χρόνου έναρξης ισχύος, από την ημερομηνία δημοσίευσης τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Σε περίπτωση τροποποίησης τους, ολκώς ή μερικώς, από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, όπως θα τροποποιηθούν από αυτή και τίθενται σε ισχύ από καθορισμένο προς τούτο στους Κανονισμούς χρόνο έναρξης της ισχύος τους ή σε περίπτωση μη καθορισμού χρόνου έναρξης ισχύος, από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

- [122\(I\)/2003](#)
- [143\(I\)/2005](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Εξουσίες έκδοσης Διαταγμάτων από τον Υπουργό και τη ΡΑΕΚ

104.-(1) Οποιοδήποτε Διάταγμα του Υπουργού ή της ΡΑΕΚ που εκδίδεται σύμφωνα με το Νόμο αυτό δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία που ορίζεται στο Διάταγμα ή την ημερομηνία δημοσίευσης του Διατάγματος στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(2) Ο Υπουργός, μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, και μετά από ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων, δύναται με Διάταγμα να καθορίσει το αναγκαίο επίπεδο για το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού μέσα στα πλαίσια της αγοράς αυτής στη Δημοκρατία.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Υποχρέωση προς εχεμύθεια

105.-(1) (α) Η ΡΑΕΚ και το Γραφείο της ΡΑΕΚ, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής, ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, και ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που ασκεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα με βάση τον παρόντα Νόμο ή Κανονισμούς που δυνατό να εκδοθούν, απαγορεύεται να ανακοινώνει ή να χορηγεί σε τρίτους με οποιοδήποτε τρόπο εμπιστευτικά στοιχεία ή πληροφορίες, που έχουν περιέλθει σε γνώση του ή του έχουν γνωστοποιηθεί κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας και έχει καθήκον να αποτρέπει τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα και να προστατεύει οποιαδήποτε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που σχετίζονται με τα εν λόγω στοιχεία ή πληροφορίες.

(β) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς και ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου δεν κοινοποιεί τυχόν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της επιχείρησης, εκτός εάν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής.

(γ) Κατά την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου δεν καταχράται των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνει από τρίτους κατά την παροχή πρόσβασης στο σύστημα.

(δ) Οι πληροφορίες οι απαραίτητες για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς δημοσιοποιούνται. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει το δικαίωμα προστασίας του εμπιστευτικού χαρακτήρα εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών.

(2) Οποιοδήποτε πρόσωπο που αναφέρεται στο εδάφιο (1) αποκαλύπτει οποιαδήποτε εμπιστευτικά στοιχεία ή πληροφορίες διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης τους υπόκειται σε φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 2 χρόνια ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πενήντα πέντε χιλιάδες ευρώ ή και στις δύο ποινές μαζί.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Καθορισμός ύστατου προμηθευτή

106. Η ΑΗΚ καθορίζεται ως ύστατος προμηθευτής.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Χρηματοδότηση καθολικής υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας

107.-(1) Το κόστος για την παροχή καθολικής υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας, ανακτάται από τον παροχέα, κατά τον ίδιο τρόπο που ανακτάται το κόστος παροχής Υπηρεσίας Δημόσιας Ωφέλειας.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών επιχειρήσεων ηλεκτρισμού

108.-(1) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, οποιοδήποτε και αν είναι το σύστημα ιδιοκτησίας ή η νομική μορφή τους, καταρτίζουν, υποβάλλουν για έλεγχο και δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου:

Νοείται ότι ο έλεγχος που αναφέρεται πιο πάνω, αφορά ιδίως την τήρηση της υποχρέωσης για αποφυγή των διακρίσεων και διασταυρωμένων επιδοτήσεων.

(2) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού που δεν έχουν νομική υποχρέωση να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους, τηρούν αντίγραφο των λογαριασμών τους το οποίο διατίθεται για επιθεώρηση από το κοινό στο εγγεγραμμένο γραφείο τους στη Δημοκρατία.

(3) Ολοκληρωμένες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, στο εσωτερικό λογιστικό σύστημα τους, τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς και διανομής, και όπου είναι κατάλληλο, ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τον ηλεκτρισμό, όπως θα είχαν υποχρέωση να πράξουν αν οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονταν από χωριστές εταιρείες και για το σκοπό αποφυγής διάκρισης, διεπιδότησης και νόθευσης του ανταγωνισμού.

(4) Η Αρχή-

(α) Στο εσωτερικό λογιστικό σύστημά της, τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για κάθε επιχείρηση, στην οποία χορηγήθηκε άδεια σύμφωνα με το άρθρο 34· και

(β) διαθέτει αντίγραφο των πιο πάνω λογαριασμών της για επιθεώρηση από το κοινό στο εγγεγραμμένο γραφείο της στη Δημοκρατία.

(5) Κατά την ετοιμασία των λογαριασμών που αναφέρονται στο εδάφιο (3), ολοκληρωμένες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό κερδών και ζημιών για κάθε δραστηριότητα που αναφέρεται στο εδάφιο (3), σε σημειώσεις στους λογαριασμούς τους.

(6) Ολοκληρωμένες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού καθορίζουν σε σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών τους κανόνες, για τη κατανομή του ενεργητικού, του παθητικού, των δαπανών και εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στα εδάφια (2), (3) και (4).

(7) Οι κανόνες που αναφέρονται στο εδάφιο (6) δύνανται να τροποποιηθούν μόνο με την έγκριση της ΡΑΕΚ και τέτοιες εγκρίσεις θα αναφέρονται στις σημειώσεις και θα αιτιολογούνται δεόντως.

(8) Οι ετήσιοι λογαριασμοί επιχειρήσεων ηλεκτρισμού αναφέρουν στις σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών τους οποιαδήποτε συναλλαγή που γίνεται και το μέγεθος της που κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, δύναται να έχει εμπορική επιρροή-

(α) Με θυγατρικές επιχειρήσεις, μέσα στην έννοια του περί Εταιρειών Νόμου, ή

(β) με συνδεδεμένες επιχειρήσεις, μέσα στην έννοια του περί Εταιρειών Νόμου, ή

(γ) με επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους ή είναι υπό τον έλεγχο της ίδιας οντότητας.

(9) Για τους σκοπούς του Νόμου αυτού, η ΡΑΕΚ δύναται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της να απαιτεί την ετοιμασία λογαριασμών σε οποιαδήποτε μορφή και να έχει πρόσβαση στους λογαριασμούς οποιουδήποτε κατόχου άδειας.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Τήρηση αρχείων

109.-(1) Οι επιχειρήσεις προμήθειας υποχρεούνται να τηρούν στη διάθεση της ΡΑΕΚ, της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού και της Επιτροπής για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, επί τουλάχιστον πέντε έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστήματος μεταφοράς.

(2) Τα δεδομένα περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, όπως λόγου χάρη τους κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, την ποσότητα, την ημερομηνία και την ώρα εκτέλεσης και τις τιμές συναλλαγής και τον τρόπο ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμών συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να αποφασίσει να θέσει στη διάθεση των συμμετεχόντων στην αγορά τις εν λόγω πληροφορίες, υπό τον όρο ότι δεν κοινοποιούν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές.

(4) Για να εξασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές όπου να ορίζονται οι μέθοδοι και οι μηχανισμοί για την τήρηση αρχείων καθώς και ο μορφότυπος και το περιεχόμενο τήρησης των δεδομένων.

- [211\(I\)/2012](#)

Αδικήματα κατά παράβαση του άρθρου 34

110.-(1) Πρόσωπο το οποίο, κατά παράβαση του άρθρου 34-

- (α) Ανεγείρει σταθμό παραγωγής ή παράγει ηλεκτρισμό·
- (β) προμηθεύει ηλεκτρισμό σε επιλέγοντες πελάτες·
- (γ) προμηθεύει ηλεκτρισμό σε μη επιλέγοντες πελάτες·
- (δ) εκτελεί τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς·
- (ε) εκτελεί τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς·
- (στ) εκτελεί τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής· ή
- (ζ) εκτελεί τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής·

είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα χιλιάδες ευρώ ή και στις δύο αυτές ποινές.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Αδικήματα

111. Πρόσωπο το οποίο αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή δια εκπροσώπου του-

- (α) Παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιοδήποτε όρο άδειας, εξαίρεσης, Διατάγματος ή προηγούμενης άδειας·

(β) αποκαλύπτει εμπορικά ευαίσθητη πληροφορία που λαμβάνει κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, εκτός αν η αποκάλυψη τέτοιων πληροφοριών απαιτείται από τον παρόντα Νόμο·

(γ) παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με Ρυθμιστική Απόφαση ή Απόφαση της ΠΑΕΚ που λαμβάνεται δυνάμει του παρόντος Νόμου·

(δ) προβαίνει σε δυσμενή διάκριση μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του συστήματος διανομής ή μεταφοράς·

(ε) χωρίς εύλογη αιτία παραλείπει να παράσχει στη ΠΑΕΚ οποιαδήποτε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο υλικό που ζητά η ΠΑΕΚ για σκοπό ενάσκησης των εξουσιών της δυνάμει του παρόντος Νόμου·

(στ) παρακωλύει ή παρεμποδίζει εξουσιοδοτημένο λειτουργό ο οποίος ενεργεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 98, στην άσκηση των καθηκόντων του·

(ζ) παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε απαίτηση που επιβάλλεται σε αυτό από οποιοδήποτε εξουσιοδοτημένο λειτουργό δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 98·

(η) προβαίνει εσκεμμένα ή αμελώς σε αναληθή ή παραπλανητική δήλωση προς εξουσιοδοτημένο λειτουργό·

(θ) παραλείπει να συμμορφωθεί ή παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 108 που αφορούν την τήρηση λογαριασμών·

(ι) χωρίς εύλογη αιτία παραλείπει να εμφανισθεί ενώπιον της ΠΑΕΚ ή να προσαγάγει ή να παρουσιάσει οποιοδήποτε έγγραφο κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 101·

(ια) αρνείται χωρίς εύλογη αιτία να απαντήσει σε οποιοδήποτε εύλογο ερώτημα υποβάλλεται από τη ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 101:

Νοείται ότι, όσον αφορά την παράγραφο (ια), κανένα πρόσωπο δεν είναι υπόχρεο να απαντήσει σε οποιοδήποτε ερώτημα, εάν η απάντηση δυνατό να τον ενοχοποιεί σε σχέση με ποινικό αδίκημα·

(ιβ) εσκεμμένα παρακωλύει ή διακόπτει έρευνα που διεξάγεται από τη ΠΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 101·

(ιγ) παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις απαγορευτικές ή επιτακτικές διατάξεις οποιωνδήποτε Κανονισμών ή Διαταγμάτων, τα οποία δυνατό να εκδοθούν δυνάμει του παρόντος Νόμου.

είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα χιλιάδες ευρώ ή και στις δύο αυτές ποινές.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

112.-(1) Όπου απαιτείται σύμφωνα με το Νόμο επίδοση ειδοποίησης σε οποιοδήποτε πρόσωπο, ακολουθούνται κατ' αναλογία οι διατάξεις των Κανόνων της Πολιτικής Δικονομίας.

(2) Εταιρεία που συστάθηκε σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, θεωρείται ότι έχει τη συνήθη διαμονή της στο εγγεγραμμένο γραφείο της, και κάθε άλλο νομικό ή μη νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι έχει τη συνήθη διαμονή του στα κεντρικά γραφεία του ή στο μέρος διεξαγωγής της επιχείρησής του.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Ποινική ευθύνη νομικών προσώπων και αξιωματούχων τους

113.-(1) Όταν διαπράττεται ποινικό αδίκημα σύμφωνα με το Νόμο αυτό από νομικό πρόσωπο και αποδεικνύεται ότι το αδίκημα αυτό έχει διαπραχθεί με τη συναίνεση ή τη συμπαιγνία ή αποδίδεται σε παράλειψη προσώπου που είναι διευθύνων σύμβουλος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος αξιωματούχος του νομικού προσώπου, ή πρόσωπο που εμφανιζόταν ότι ενεργούσε με τέτοια ιδιότητα, το πρόσωπο αυτό, καθώς επίσης και το νομικό πρόσωπο, είναι ένοχοι αδικήματος και υπόκεινται σε ποινική δίωξη σε σχέση με το αδίκημα αυτό.

(2) Όταν τα μέλη νομικού προσώπου διευθύνουν τις υποθέσεις του, εφαρμόζεται το εδάφιο (1) σε σχέση με τις πράξεις ή παραλείψεις μέλους που αφορούν τις αρμοδιότητες του διευθυντή σαν να ήταν διευθύνων σύμβουλος ή διευθυντής του νομικού προσώπου.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού

114.-(1) Τα μέτρα τα οποία δύνανται να λαμβάνει η ΠΑΕΚ σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο προκειμένου να εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού πρέπει να συνάδουν προς τη συνθήκη ΕΚ, ιδίως δε προς το άρθρο 30, και το κοινοτικό δίκαιο.

(2) Τα μέτρα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) είναι αναλογικά, διαφανή και δεν δημιουργούν διακρίσεις. Μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή μόνο μετά την κοινοποίησή τους στην Επιτροπή και την έγκρισή τους από αυτήν.

- [211\(I\)/2012](#)

Διαδικασία επανεξέτασης

115.-(1) Εάν, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι, δεδομένης της ουσιαστικής πρακτικής εφαρμογής της πρόσβασης στο δίκτυο σε κάποιο κράτος μέλος - που συνεπάγεται πλήρως αποτελεσματική, χωρίς διακρίσεις και εμπόδια πρόσβαση στο δίκτυο - ορισμένες υποχρεώσεις που επιβάλλει ο παρών Νόμος σε επιχειρήσεις (μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις νομικού διαχωρισμού των διαχειριστών συστημάτων διανομής) δεν είναι ανάλογες προς τον επιδιωκόμενο στόχο, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να υποβάλλει αίτημα στην Επιτροπή για να εξαιρεθεί από τη συγκεκριμένη απαίτηση.

(2) Το κράτος μέλος κοινοποιεί αμελλητί στην Επιτροπή το αίτημα, μαζί με όλα τα σχετικά απαραίτητα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι θα εξακολουθήσει να ισχύει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η έκθεση ότι, δηλαδή, εξασφαλίζεται η ουσιαστική πρόσβαση στο δίκτυο.

(3) Η Επιτροπή, εντός τριών μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης, υιοθετεί γνώμη σχετικά με το αίτημα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και, οσάκις ενδείκνυται, υποβάλλει

προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων της παρούσας οδηγίας. Η Επιτροπή μπορεί να προτείνει, στις προτάσεις τροποποίησης της παρούσας οδηγίας, την εξαίρεση του ενδιαφερομένου κράτους μέλους από συγκεκριμένες απαιτήσεις, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος εφαρμόζει εξίσου αποτελεσματικά μέτρα, οσάκις ενδείκνυται.

- [211\(I\)/2012](#)

Έναρξη ισχύος

116.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας:

Νοείται ότι, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να καθορίζει διαφορετικές ημερομηνίες για την έναρξη ισχύος των διαφόρων διατάξεων του Νόμου.

(2) Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 14, 17 έως 19, 21 έως 23, των παραγράφων (β), (ι) και (ια) του εδαφίου (1) και των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 25 και οι διατάξεις των εδαφίων (1) και (3) και της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) του άρθρου 103 τίθενται σε ισχύ με τη δημοσίευση του παρόντος Νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

- [122\(I\)/2003](#)
- [211\(I\)/2012](#)

Σημείωση

2(ε) του Ν. 211(I)/2012 Σημείωση Συντάκτη

Εκ παραδρομής η Βουλή αναφέρει στο άρθρο 2(ε) του τροποποιητικού νόμου 211(I)/2012 όπως αντικατασταθεί η λέξη "Αρχή" με την "ΑΗΚ" στα άρθρα 58, 61, 77, 82, 106 και 108 του βασικού νόμου, αλλά στα εν λόγω άρθρα δεν αναφέρεται η πιο πάνω λέξη, όπως επίσης δεν υπάρχει άρθρο 108.

Σημείωση

2(στ) του Ν.211(I)/2012 Σημείωση Συντάκτη

Εκ παραδρομής η Βουλή στο άρθρο 2(στ) του Ν.211(I)/2012 αναφέρει όπως τροποποιηθούν οι λέξεις "Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής" στα άρθρα 62, 73, 87, 95, 96 του βασικού νόμου με τις λέξεις "Διαχειριστής Συστήματος Διανομής", αλλά στα εν λόγω άρθρα δεν αναφέρονται οι πιο πάνω λέξεις.

Σημείωση

10 του Ν.211(I)/2012 Σημείωση Συντάκτη

Εκ παραδρομής η Βουλή στο άρθρο 10 του τροποποιητικού Ν.211(I)/2012 αναφέρει όπως τροποποιηθεί το άρθρο 23 του βασικού νόμου με την αντικατάσταση της λέξης "Κανονισμών" με τη λέξη "Κανονισμών".

Σημείωση

64(γ) του Ν. 211(I)/2012 Σημείωση Συντάκτη

Εκ παραδρομής η Βουλή στο άρθρο 64(γ) του τροποποιητικού Ν.211(I)/2012 αναφέρει όπως τροποποιηθεί το άρθρο 75 του βασικού νόμου ως αναριθμήθηκε με την αντικατάσταση της λέξης "αναθεώρησης", που δεν υπάρχει στο κείμενο, με τη λέξη "αναθεώρηση".

